

obrnik podjetnik

19. FORUM
obrti in podjetništva

*Povezani
Smo močnejši*

19. Forum:

**OZS je
vlado pozvala
k debirokratizaciji**

Aktualne informacije spremljajte na prenovljeni spletni strani

www.ozs.si

56. MOS

18.-22.
SEPTEMBER

Celjski sejem

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v okviru

Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom zbira humanitarno pomoč za oškodovance ob naravnih in drugih nesrečah. Posamezniki lahko sredstva prispevate s poslanim SMS sporočilom s ključno besedo OBRTNIK10 na 1919.

Tokrat vašo pomoč potrebuje Rafael Škufca, gostinec z Raven na Koroškem. Pomagajte mu lahko tudi z nakazilom na račun Ustanove za humanitarno pomoč obrtnikom

Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana

Poslovni račun pri NLB d.d.:

SI56 0201 3025 7684 878

BIC banke: LJBASL2X

Namen: **Pomagajmo Škufci**

Koda namena: CHAR

Sklic: 00 10-1073

Pravne osebe lahko nakazilo humanitarne pomoči uveljavite tudi za zmanjšanje davčne osnove.

Za enostavno nakazilo uporabite QR kodo

*Povezani
smo močnejši*

Že od leta 1969

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Vlada slišala naše zahteve

Za nami je osrednji zbornični dogodek – 19. Forum obrti in podjetništva. Naš ključni cilj je bil, da vlada sliši naše zahteve po debirokratizaciji in razbremenitvi gospodarstva ter jih tudi usliši. Zavedamo se, da ni realno, da bi vlada v enem letu realizirala vseh 137 naših zahtev, zato smo ji predstavili pet ključnih. Med najpomembnejšimi letošnjimi zahtevami so tako razbremenitev stroškov dela, spremembe na področju evidentiranja delovnega časa in pravilnika o premeščanju bremen, pohitritev postopkov pri zaposlovanju tuje delovne sile ter skrajšanje nadomestil za bolniški stalež v breme delodajalca.

Za razliko od lanskega foruma lahko rečem, da smo se na letošnjem forumu pogovarjali bolj konkretno in odkrito. Od vlade smo dobili zagotovilo, da se bomo vsaj o dveh birokratskih ovirah, pravilniku in evidencah, še dogovarjali, ko se vrnemo v Ekonomsko-socialni svet. Trenutno se socialni partnerji usklajujemo glede protokola, saj delodajalci zahtevamo, da se bo, če se vrnemo nazaj v ESS, upoštevalo tudi mnenje delodajalcev, ne zgolj sindikatov.

Četudi so bili predstavniki ministrstva za finance na našem forumu bolj skopi z odgovori glede davčnih sprememb, pa je teden dni po forumu ministrstvo javno predstavilo prvi paket ukrepov v okviru davčne reforme. Priznam, da smo od davčnih sprememb pričakovali več, zlasti na področju razbremenitev slovenskega malega gospodarstva. Razbremenitev stroškov plač je denimo predvidena zgolj za ozek segment delavcev z visoko dodano vrednostjo, ki niso rezidenti Slovenije in so mlajši od 40 let. Takšno olajšavo bi pričakovali tudi za vse ostale delavce, ki delajo in ustvarjajo v Sloveniji. Nasprotujemo tudi napovedanim spremembam na področju normirancev, saj bi s tem poslabšali položaj številnih obrtnikov. Vsekakor bomo na predlog davčnih sprememb podali naše pripombe in predloge in vas o tem tudi seznanili.

Poleg političnih in gospodarskih tem, pa imamo tudi bolj vesele tematike. Med cilji, ki sem si jih zadal, ko sem prevzel vodenje naše krovne organizacije, je tudi pomladitev članstva. Ena izmed aktivnosti za privabljanje mladih obrtnikov in podjetnikov v naše vrste so dogodki za mlade. Na tem področju so aktivne tudi naše območne zbornice s klubi mladih, krovna zbornica pa bo 14. junija v Pliskovici na Krasu organizirala prvo srečanje mladih podjetnikov, katerega glavni namen sta mreženje in druženje. Za začetek bodo mladi prisluhnili navdihujoči zgodbi osrednjega govornika, kasneje pa se bodo družili ob glasbenih ritmih. Mladi, če se še niste prijavili na naš dogodek, to lahko še vedno storite na www.ozs.si/smp. Se vidimo na Krasu!

Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrt
podjetnik**

Kolofon

Letnik LIII, številka 6, junij 2024
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana
Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;
e-pošta: revija.obrt@ozs.si; spletna stran:
www.ozs.si/obrt

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559
Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:
Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:
Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina
60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:
02013-0253606416

**Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in
priprava za tisk:** Žiga Okorn in Barbara Sirk,
www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje
ISSN 2385-9849

 Celjski sejem

56. MOS

Največja poslovno-sejemska
prireditev v regiji

18.–22. SEPTEMBER 2024

MOS DOM

MOS TURIZEM

**MOS TEHNIKA
ENERGETIKA &
DIGITALIZACIJA**

**MOS B2B &
FESTIVAL POKLICEV**

MOS PLUS

AKTUALNO

4-11

IZ OZS

12-19

PODJETNO

20-30

SEKCIJE

31

OBRTNIKOV SVETOVALEC

35

OOZ

72-71

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

72-75

SEJMI IN POSLOVNA SREČANJA

76-79

EEN

80-81

NAŠI ČLANI

82-84

OBRTNIKOVA BORZA

86-88

NASLOVNICA
Anton Šijanec

19. Forum

Na Forumu je OZS vladi predstavila letošnje najpomembnejše zahteve ter jih pozvala k debirokratizaciji. Vlada sliši pozive k izboljšanju poslovnega okolja in bo nadaljevala prizadevanja za uveljavitev ustreznih ukrepov, je obrtnikom in podjetnikom na današnjem forumu zagotovil predsednik vlade dr. Robert Golob. **stran 4**

Davča reforma

Ministrstvo za finance je zadnje dni v maju predstavilo prvi paket predlogov davčnih sprememb. Medtem ko na ministrstvu pravijo, da s paketom naslavlja izzive, kot sta dvig dodane vrednosti in produktivnosti, pa v OZS opozarjamo, da od davčnih sprememb pričakujemo ukrepe v smeri razbremenitev stroškov plač za vse zaposlene. **stran 10**

OBRTNIKOV SVETOVALEC

35

Avtoserviserji in zavarovalnice

Sekcija avtoserviserjev pri OZS že dlje časa opozarja na nevzdržen položaj svojih članov, ki so pri servisiranju vozil, za katere stroške poravnava zavarovalnice v škodnih primerih, postavljeni v podrejen položaj. Mnoge avtoserviserje so razmere že pripeljale na rob propada. **stran 60**

Razstava izdelkov dijakov

V okviru Tedna obrti in podjetništva so v Sokolskem domu v Škofji Loki pripravili razstavo izdelkov dijakov in dijakinj zaključnih letnikov Šolskega centra Škofja Loka. Najboljšim, ki sta jih izbrali strokovni komisiji, ena za področje lesarstva in druga za področje strojništva, je OOZ Škofja Loka podelila denarne nagrade. **stran 72**

19. FORUMU OBRTI IN PODJETNIŠTVA

OZS vlado pozvala k debirokratizaciji

Na letošnjem, že 19. Forumu obrti in podjetništva je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije predsedniku vlade in ministrom predstavila letošnje najpomembnejše zahteve ter jih pozvala k debirokratizaciji. Med ključnimi zahtevami so odprava birokratskih ovir pri vodenju evidenc delovnega časa, sprememba pravilnika o premeščanju bremen, pohitritev postopkov pri zaposlovanju tuje delovne sile, razbremenitev stroškov dela ter skrajšanje nadomestil za bolniški stalež v breme delodajalca. Vlada sliši pozive k izboljšanju poslovnega okolja in bo nadaljevala prizadevanja za uveljavitev ustreznih ukrepov, je obrtnikom in podjetnikom na forumu zagotovil predsednik vlade dr. Robert Golob.

V uvodnem nagovoru je predsednik OZS **Blaž Cvar** med drugim spomnil, da je gospodarstvo od lanskega foruma do letošnjega namesto razbremenitev

dobilo številne nove obremenitve. »Od zakona o dolgotrajni oskrbi, do zakona o čezmejnem izvajanju storitev, do preoblikovanja dopolnilnega zdravstvenega

zavarovanja v obveznega, pa do novih birokratskih ovir, kot sta evidentiranje delovnega časa in pravilnik o premeščanju bremen. Ostajam optimist in upam,

da se do prihodnjega foruma situacija obrne in bomo govorili o pozitivnih premikih ter ukrepih, ki so razbremenili slovensko gospodarstvo in doprinesli k njegovemu napredku ter dvigu konkurenčnosti,« je dejal Cvar. Omenil je tudi možnost ponovnega vstopa v ESS. »Če se kršitve ne bodo več dogajale, smo se pripravljani uvesti za skupno mizo,« je poudaril.

Med osrednjimi govorniki foruma je bil predsednik Vlade RS **dr. Robert Golob**. Glede pohitritve postopkov pri zaposlovanju tuje delovne sile – OZS predlaga, da bi zaposlovali delovno silo na t. i. zaupanje po vzoru zaposlovanja po lanskoletnih poplavih – je premier pojasnil, da se je izkazalo, da zaupanje v tem primeru ni bilo prekršeno. »To pomeni, da lahko to pride iz interventne v sistemsko zakonodajo.« Premier je obenem prepričan, da bo največja bitka naslednjih dvajset let bitka za talente. Glede zaposlovanja tuje delovne sile pa je dejal, da je trend dober: »V aprilu je bilo izdanih 20 od-

Najpomembnejše letošnje zahteve (TOP 5),

za katere OZS pričakuje realizacijo do prihodnjega foruma, so:

1. **Sistemska ureditev za pohitritev postopkov za zaposlovanje delovne sile iz tujine.**
2. **Odprava administrativnih ovir pri vodenju evidenc delovnega časa.**
3. **Sprememba Pravilnika o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen.**
4. **Breme nadomestil v času bolniškega staleža mora preiti z delodajalca na ZZZS po 20 koledarskih dneh.**
5. **Sprememba dohodninske lestvice in znižanje prispevkov (razvojna kapica).**

Letošnja zbirka zahtev sicer obsega 137 zahtev, ki se nanašajo na trg dela, zdravstveni sistem, davčne izzive, izobraževalni sistem in znanje za zeleni prehod ter podporno okolje, digitalizacijo in odpravo administrativnih ovir. **Celotno publikacijo najdete** na spletni strani OZS v rubriki Zastopanje.

stotkov več delovnih dovoljenj kot aprila lani. Še vedno pa prednjačijo državljani BIH.«

Glede davčnih sprememb je dejal, da bodo reforme delali po korakih. »Naš cilj je, da dvignemo dodano vrednost na

zaposlenega. Bistveno je, da pritegnemo osebe, ki imajo veliko znanja. Želimo pritegniti mlade strokovnjake, da bodo motivirani in stimulirani ter ustvarjali vrednost,« je pojasnil in dodal, da je treba denar usmerjati tja, kjer je največji uč-

nek. »Najprej moramo razbremeniti plače tistih, ki ustvarjajo najvišjo dodano vrednost. Določene spremembe bomo naredili tudi na področju samostojnega podjetništva.«

Dotaknil se je tudi zelenega prehoda. »Kjer se investira v zeleni prehod, to postane davčna olajšava. Verjamem pa, da je zeleni prehod pomemben tudi z vidika konkurenčnosti. Za tiste, ki bodo vanj investirali, je to izjemna priložnost za globalno konkurenčnost.« Primer dobre prakse so po njegovem mnenju investicije v sončne elektrarne.

Da malo gospodarstvo potrebuje stabilno in predvidljivo poslovno oko-

lje, je v pogovoru s predsednikom vlade večkrat izpostavil direktor OZS **Danijel Lamperger**. Golob je dejal, da je gospodarska klima v Sloveniji končno začela naraščati, kar je pozitivno.

Med temami, ki so jih naslovili na forumu, je bila tudi možnost ponovne obuditve socialnega dialoga. Golob je dejal, da si želi, da se dialog v okviru ESS obudi in da se bodo tam pogovarjali tudi o spremembah na področju evideniranja delovnega časa, ki so že pripravljene. Priznal je, da se je Evropa preveč zbirokratizirala in da kar 80 odstotkov birokratskih predpisov pride iz Bruslja. Po njegovem mnenju bi morali zato po

vzoru reševanja kmetijstva delovati tudi na področju obrti in podjetništva. Na ravni EU so namreč dosegli administrativno poenostavitev za male kmete, ki imajo manj kot 10 hektarjev.

Predsednik Obrtne zbornice za München in Zgornjo Bavarsko **Franz Xaver Peteranderl** pa je v video nagovoru predstavil ukrepe na področju debirokratizacije v Nemčiji. »Raziskave kažejo, da morajo predvsem obrtniki precejšen del svojega delovnega časa porabiti za birokracijo, saj v nasprotju z velikimi podjetji nimajo strokovnjakov, ampak morajo običajno vse narediti sami,« je pojasnil in dodal, da imajo na Ba-

NA FORUMU POSTAVLJALI VPRAŠANJA TUDI ČLANI

Na predsednika vlade in ministre so aktualna vprašanja in pobude naslovili tudi člani OZS, obrtniki in podjetniki.

Podjetnica **Nataša Mikulin** je predsedniku vlade in nato še ministru za delo predstavila problematiko pravilnika glede ročnega premeščanja bremen. »Po presejalnih testih smo ugotovili, da bodo potrebne številne nove ocene tveganja. Premalo je varnostnih inženirjev in je v tako kratkem času to neizvedljivo. Potreben bo čas in tudi denar. Predlagane rešitve, kot na primer rotacije kadrov, niso izvedljive. Nemški pravilnik temelji na priporočilih, naš pa

na obveznostih,« je izpostavila Mikulin in ministru postavila vprašanje, ali je možno podaljšati rok za implementacijo teh ukrepov ter ali bo ministrstvo pomagalo malim obrtnikom pri nakupu sredstev za razbremenitev delavcev.

Minister **Luka Mesec** ji je odgovoril, da je pri metodologiji tako, da je posneta po nemški, je pa pri njih sistem drugačen. Kar se tiče spremembe pravilnika, pa je pojasnil, da se izteka enoletni prehodni rok. »Vsi trije socialni partnerji smo se dogovorili, da je to tema, o kateri se moramo najprej pogovoriti v socialnem dialogu za mizo. Zagotovim pa vam, da se

1. avgusta ne bo nič drastičnega zgodilo in da bom dal inšpektorjem navodilo, da naj v prvih fazah delujejo opozorilno,« je odgovoril Mesec.

Glede pravilnika pa je predsednik vlade **Robert Golob** dejal, da je to tema, ki jo lahko ESS obravnava kadarkoli. »Svetujem, da to naredite, in preverite, kakšne so možne rešitve. Odlog je lahko možnost, če potrebujemo boljšo rešitev od sedanjega,« je pojasnil Golob.

Obrtnik **Jani Kaker** je predsedniku vlade predstavil svoj pogled na dogajanje na energetske trgu. Najprej je pojasnil svojo osebno zgodbo:

varskem t. i. Pakt za svobodo med deželno vlado in podjetji, katerega cilj je predvsem zmanjšanje birokracije. Poleg tega je bil tudi na zvezni ravni nedavno sprejet četrti zakon o zmanjšanju birokracije.

O ključnih zahtevah OZS so na strokovnem panelu v drugem delu foruma spregovorili trije ministri in državna sekretarka.

Minister za gospodarstvo, turizem in šport **Matjaž Han** je izrazil razočaranje nad Evropo, ki je v zadnjih letih zbirokratizirala vse, kar je bilo mogoče. »Amerika daje za inovacije veliko več, Kitajci producirajo nemogoče, Evropa pa birokratizira.« Glede demografije pa je Han dejal: »Nekdo bo moral polniti državne blagajne in moramo postati atraktivni za delovno silo. Jaz bi problem reševal v stilu delovnih dovoljenj takoj, kontrola kasneje. Naša stališča se morajo slišati tudi v Evropi. Tu nas čaka kar nekaj dela.«

Minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti **Luka Mesec** je prepričan, da so že naredili napredek na področju vzpostavitve socialnega dialoga. »Tokrat bomo bistveno boljše peljali. Ključno je, da se bo vlada s socialnima partnerjema pogovarjala o izhodiščih zakona, ne pa da se bomo pogovarjali o zakonih pet minut pred dvanajsto. Na ta način bo proces bolje tekkel. Druga stvar protokola pa je določba, katere stvari naj se ponovno odpre.

Imate mojo besedo, da se bo zakon o evidentiranju ponovno odprl,« je obljubil. Glede zaposlovanja tuje delovne sile je Mesec predstavil več ukrepov, kako bodo podjetja hitreje dobila delavce. Prvi je evropska modra karta za visoko kvalificirano delovno silo, drugi ukrep pripravljajo z MNZ. Gre za vizum D za tiste, ki so v Sloveniji več kot 30 dni in manj od enega leta, tretji ukrep pa so dvostranski sporazumi z državami, denimo s Filipini. V teku pa so še pogajanja s Turčijo, Japonsko, Makedonijo in tudi Argentino.

Glede pravilnika o premeščanju bremen je Mesec napovedal, da v prvi fazi inšpektorji ne bodo kaznovali, se bodo pa o spremembah pravilnika prav tako pogovarjali v okviru ESS.

Minister za javno upravo **mag. Franc Props** je v razpravi dejal, da v državi produciramo okrog 500 predpisov. »Pomembno je, da bi bili pred oblikovanjem predpisov vključeni vsi deležniki. Na portalu Stop birokraciji pa lahko vsi predlagajo poenostavitve. Z zelo premišljeno uporabo teh orodij bomo uspeli zamejiti birokratizacijo,« je med drugim dejal.

Državna sekretarka na ministrstvu za finance **mag. Katja Božič** je priznala, da smo v samem vrhu po obremenitvi stroškov plač. »A na to je treba pogledati bolj relativno. Pogledati morda, katere države so pred nami. Nemčija, Francija, Avstrija, Italija so države, kamor naši delavci zelo radi odhajajo. Poleg tega je treba pogledati strukturo davčne obremenitve. Kar dve tretjini te so prispevki za socialno varnost, zdravstveno ter invalidsko in pokojninsko varstvo. Vsako nižanje pomeni manj zbranega denarja. Tu bo potrebna širša družbena razprava, v katero smer želimo iti,« je pojasnila.

Ob robu foruma je Cvar dejal, da gospodarstvo ne sme biti kaznovano zato, ker je uspešno. »Prav zato mora biti nagrajeno. Tako kot nagradimo svoje otroke, ko so uspešni,« je poudaril.

OZS Zahteve slovenske obrti in podjetništva pripravlja že vse od leta 1991 in jih nato na forumu predstavi vsakokratni vladi. Na ta način tudi na zakone, predpise in administrativne ovire, ki slovenskim obrtnikom in podjetnikom otežujejo poslovanje in zmanjšujejo njihovo konkurenčnost ter aktualni vladi predlaga konkretne rešitve.

MIRA ČREŠNAR, SLIKE: ANTON ŠIJANEC

Nacionalna partnerja:

Srebrni pokrovitelj:

»Smo pretežni izvoznik, 80 odstotkov izvozimo na evropski trg. Tam je trenutno problematična cena električne energije. Pred enim letom sem prekinil sodelovanje z Norvežani, vzrok je bil veliko povišanje cen električne energije. Bili so šokirani, kako drago plačujemo za megavatno uro. 120-140 evrov za megavatno uro, oni pa 29 evrov. Niso mogli verjeti, zakaj takšna razhajanja. Prekinili smo sodelovanje, ker nismo bili več konkurenčni.«

Glede sončnih elektrarn pa je dejal, da jih ima na strehah svojih poslovnih objektov že veliko podjetnikov, glavni namen pa je oskrba z električno energijo tudi v luči zelenega prehoda. »Ampak to

je en čisti 'nateg'. Lani sem dobil dvakrat obvestilo, da moram v soboto in nedeljo sončno elektrarno odklopiti zaradi negativnih borznih cen, letos se je to zgodilo že petkrat. Če tega ne bi naredili, bi nas doleteli dodatni stroški. Zakaj se to dogaja? Vemo, da omrežja niso dovolj zmogljiva in obrtniki imamo težave, če hočemo povečati odjemno moč. Povsod prihajamo do istih problemov, ker je omrežje prešibko. Kdaj bo Slovenija posodobila omrežje, da bomo lahko normalno delali in normalno koristili električno energijo? Kako mislimo iti v zeleni prehod, če tega ne storimo?,« je predsedniku vlade zastavil vprašanja Kaker.

Predsednik vlade **dr. Robert Golob** je odgovoril, da so sončne elektrarne daleč od natega. »Norveška ima to srečo, da je glede na število prebivalcev največja proizvajalka nafte na svetu. Tudi arabske države niso bogatejše,« je dejal in pojasnil, da bodo cene elektrike nihale vedno bolj in da isti, ki ima lasten vir, lahko nihanja zameji. Kar pa se tiče zelenega prehoda, je Golob pojasnil, da je bilo lani v Sloveniji zgrajenih za 400 megavatov električnih elektrarn oziroma 250 % elektrarn več v primerjavi z obdobjem prej. Golob je obenem priznal, da se bo moralo omrežje dopolnjevati in krepiti, da bo vse to preneslo.

MIRA ČREŠNAR

»V malem gospodarstvu ni rekordnih dobičkov«

Obrtniki in podjetniki so na majski seji Upravnega odbora OZS odločno zavrnilo tezo o rekordnih dobičkih podjetij, ki jo je na 19. Forumu obrti in podjetništva izpostavil predsednik vlade. Obrtniki in podjetniki nismo beležili rekordnih dobičkov v minulem letu, smo pa imeli rekordne cene električne energije in obrestne mere, so bili na seji soglasni člani upravnega odbora.

Blaž Cvar, predsednik OZS, je ugodoma izpostavil, da so pričakovanja po forumu precejšnja. »Nakazane so bile obljube, da se bodo določene stvari spremenile na bolje. Uspeh za nas bo, ko bomo dosegli pozitivne premike. Predsednik vlade je na forumu med drugim izpostavil rekordne dobičke podjetij. AJPES je pred kratkim predstavil dobičkonosno poslovanje podjetij, a moramo jasno povedati, da to ne velja za malo gospodarstvo. Tu gre predvsem za dobičke farmacevtskih podjetij, za podjetja iz energetskega sektorja itd.,« je pojasnil Cvar, ki meni, da je treba uspešna podjetja nagraditi, ne pa kaznovati v obliki novih davčnih obremenitev.

Podpredsednik OZS in predsednik

sekcije prevoznikov pri OZS Peter Pišek pa je v zvezi s tem dejal: »Predsednik vlade je na forumu izpostavil rekordne dobičke v podjetjih. Visokotehnološka podjetja spoštujem, a brez obrtnikov in podjetnikov gospodarstva ni. Tudi v sektorju prevoznništva imamo še vedno številna odprta vprašanja, tako da tudi pri nas ni vse urejeno. Rekordne dobičke so lahko imele banke, farmacevtska podjetja, ne pa mi v malem gospodarstvu.«

Da se preveč govori samo o visokotehnoloških podjetjih, ki ustvarjajo visoko dodano vrednost, pa je menil **podpredsednik OZS in predsednik sekcije gradbincev pri OZS Zoran Simčič**: »Premier je omenjal visokotehnološka podjetja in start up-e, ni pa omenjal nas,

malih obrtnikov in podjetnikov, ki smo najštevilčnejši segment gospodarstva«.

»Obrtniki in podjetniki smo vlagali v raziskave in razvoj, imeli smo rekordne cene električne energije in obrestnih mer, s tem pa smo pripomogli bankam k ustvarjanju dobičkov,« pa je na seji poudaril **predsednik DS RS Marko Lotrič**. »Država je tudi z našo pomočjo dobila denar, ki je potreben za zagotavljanje socialne države«, je še dejal Lotrič.

Obrtniki in podjetniki so ob robu seje izrazili pričakovanje, da bodo letošnje najpomembnejše zahteve, ki jih je OZS predstavila na forumu, čim prej realizirane.

MIRA ČREŠNAR

Skupinske udeležbe na mednarodnih sejmi v tujini v 2025 in 2026

Z namenom spodbujanja uspešnega mednarodnega poslovanja slovenskih podjetij javna agencija SPIRIT Slovenija načrtuje izvedbo skupinskih predstavitev slovenskega gospodarstva na mednarodnih sejmi v tujini v letih 2025 in 2026. Slovenska podjetja vabijo k posredovanju interesa za skupinsko udeležbo na mednarodnih sejmi v tujini v letu 2025 in prvem četrtletju leta 2026.

SPIRIT Slovenija, javna agencija, v okviru skupinskih predstavitev slovenskega gospodarstva na sejmi v tujini organizira sejemsko predstavitev ter krije stroške najema neopremljenega razstavnega prostora, tehničnih priključkov za potrebe delovanja skupinske stojnice in vpisa razstavljalcev v sejemski katalog.

Stroške elementov sejemске konstrukcije, postavitve razstavnega prostora, prevoza eksponatov in ostale stroške sejemске predstavitve krijejo podjetja sama. Skupinska stojnica je konstrukcijsko in grafično poenotena. Postavitev skupinske stojnice izvede skupen izvajalec postavitve.

Vsa podjetja, panožna združenja, sekcije in grozde oz. druga interesna gospodarska združenja lahko posredujete svoj interes oz. interes članov za skupinsko udeležbo na mednarodnih sejmi v tujini v letu 2025 in sejmi, ki se bodo odvijali v prvem četrtletju leta 2026.

Predloge lahko posredujejo:

- posamezna podjetja iz panoge, ki se predstavlja na določenem sejmju,
- podjetje, ki zastopa skupino vsaj petih podjetij iz panoge, ki se predstavlja na določenem sejmju,
- panožna združenja, sekcije, grozdi oz. druga interesna gospodarska združenja, ki zastopajo skupino vsaj petih podjetij iz panoge, ki se predstavlja na določenem sejmju.

Pri iskanju informacij o sejmi si lahko pomagata tudi z **bazami sejmov** (Auma in Tradefairdates).

Zadnji rok za posredovanje elektronskega obrazca za posredovanje interesa za skupinsko udeležbo na mednarodnih sejmi v tujini v letu 2025 in sejmi, ki se bodo odvijali v prvem četrtletju leta 2026 na SPIRIT Slovenija, javna agencija, **je petek, 6. september 2024.**

Izražen interes bo podlaga za pripravo programa SPIRIT Slovenija za skupinske predstavitve slovenskega gospodarstva na mednarodnih sejmi v tujini v letu 2025 in prvem četrtletju leta 2026.

Po sprejetem programu bodo vabila in prijavna gradiva za udeležbo na posameznem sejmju objavljena na portalu

www.spiritslovenia.si oziroma **www.izvoznookno.si**.

Za dodatne informacije se lahko obrnete na **Matjaža Rovana** (01 53 09 828, matjaz.rovan@spiritslovenia.si).

EDINA ZEJNIC

DAVČNA REFORMA

OZS od »davčne reforme« pričakuje razbremenitev gospodarstva

Ministrstvo za finance je zadnje dni v maju predstavilo prvi paket predlogov davčnih sprememb, ki bo šel junija v javno obravnavo. Medtem ko na ministrstvu pravijo, da s paketom naslavlja izzive, kot sta dvig dodane vrednosti in produktivnosti, pa v OZS opozarjamo, da od davčnih sprememb pričakujemo ukrepe tudi za malo gospodarstvo, predvsem v smeri razbremenitev stroškov plač za vse zaposlene.

VOZS smo se na napovedane predloge davčnih sprememb prvi odzvali, celovite pripombe in predloge pa bomo

posredovali ministrstvu v času javne obravnave, torej junija. Glede na prve informacije, ki smo jih od predsedni-

ka vlade in državne sekretarke na MF pridobili na 19. Forumu obrti in podjetništva ter iz medijev, lahko jasno po-

Bigstock

vemo, da smo od paketa davčnih sprememb pričakovali veliko več.

Dejstvo je, da gospodarstvo potrebuje davčne razbremenitve in debirokrazitizacijo, kar bo zagotovilo konkurenčno poslovno okolje in izboljšalo situacijo pri pridobivanju kadrov. Nekatere predlagane spremembe, kot sta prenos neizkoriščenih olajšav za zeleni in digitalni prehod v naslednja davčna obdobja, tako pozdravljamo. Smo pa nezadovoljni, da je razbremenitev stroškov plač predvidena zgolj za ozek segment delavcev, ki so mlajši od 40 let, niso rezidenti RS in ustvarjajo visoko dodano vrednost. Takšno olajšavo bi pričakovali tudi za vse ostale delavce, ki delajo in ustvarjajo v Sloveniji.

Določeni ukrepi razbremenitev, ki jih je javno predstavilo ministrstvo, so usmerjeni v zagonska oz. start up podjetja, v OZS pa ob tem pogrešamo ukrepe za mala podjetja, ki predstavljajo 99 odstotkov celotnega gospodarstva. Glede na to, da drugi paket ukrepov ministrstvo za finance napoveduje do konca leta, pričakujemo, da bodo ukrepi za mala podjetja obravnavana v drugem paketu.

V OZS smo zaskrbljeni tudi nad napovedanimi dodatnimi administrativnimi bremenimi, denimo obveznemu posredovanju evidenc DDV, prav tako nasprotujemo zvišanju trošarin na posamezne alkoholne in sladke pijače. Menimo, da bi morala vlada problem nezdravega življenjskega sloga in uživanja nezdravih pijač med mladimi reševati na drugačen način, ne pa z dvigom trošarin.

Podrobno bomo preučili tudi spremembe na področju normirancev. Že zdaj pa lahko rečemo, da napovedani ukrepi še bolj zaostrejejo sistem. V OZS menimo, da bi morali ubrati drugačno pot, namreč, da bi bil sistem namenjen zgolj obrtnim dejavnostim, ne pa tudi tistim panogam, ki po mnenju zakonodajalca (omenja se predvsem IT panoga) sistem izkoriščajo. Zaradi posameznih panog, ki sistem izrabljajo, namreč ni pošteno spreminjati sistema tudi za vse ostale obrtnike, ki jim prav ta sistem omogoča enostavnejše poslovanje.

Pojasnilo glede izstavitve računov na avtomatih

Minister za finance je v osrednji informativni oddaji na komercialni televi-

ziji konec maja izjavil, da je bil predlog naše zbornice, da se izstavlja račune tudi na avtomatih. To nikakor ne drži. V OZS smo proti izstavljanju računov na avtomatih, saj je to dodatna birokracija in v nasprotju z našo zahtevo po debirokrazitizaciji gospodarstva. Želimo pa si, da bi znižana stopnja DDV, kot je to v primeru avtomatov za kavo, veljala tudi za napitke v gostinskih obratih. To je pisalo tudi v naši pobudi leta 2016, o kateri je bilo zadnje dni veliko govora v medijih. Naša pobuda je bila torej za izenačitev stopnje DDV, ne pa za zahtevo po izstavljanju računov na avtomatih.

O naših predlogih in stališčih glede predlogov davčnih sprememb bomo obširneje pisali v naslednji številki revije Obrtnik podjetnik. Aktualne odzive pa spremljajte na naši spletni strani www.ozs.si.

MIRA ČREŠNAR

#SMP

SREČANJE MLADIH PODJETNIKOV VOL. 1

Keynote speaker
PRESENEČENJE

Live music
DJ BARBS - THE NUNE
FRENKY MUSIC NIGHT

📍 Vrt Youth Hostel Pliskovica [Kras]
FriYAY, 14. 6. 2024, 18:00

Število mest je omejeno! Obvezne prijave na www.ozs.si/smp

PRESEDNIK PRI ČLANIH

Uspešne zgodbe na obrobju Ljubljane

Maja je predsednik OZS Blaž Cvar z ekipo obiskal OOO Ljubljana Moste Polje. S predsednikom območne zbornice Francijem Landekerjem in sekretarko Niko Majcen so spregovorili o trenutno aktualnih temah nato pa skupaj obiskali dva člana te ljubljanske zbornice, in sicer Avto Svetek in Pekarno Kristan.

Poskrbijo za varen in bleščeč avto

Družinsko podjetje Avto Svetek s svojimi poslovnimi prostori tik ob Zaloški cesti v Ljubljani uspešno posluje že več kot trideset let. Od leta 1992, ko sta Sonja in Igor Svetek stopila na podjetniško pot, skrbijo za strokovno servisiranje in nego vozil. V podjetju je trenutno 18 zaposlenih. Kot je povedala Sonja sta z možem zadovoljna, da so se za delo v domačem podjetju odločili vsi trije njuni otroci. »Nikoli jih nisva silila k tej odločitvi. Zato sva še toliko bolj vesela, da so sami videli v tem poslu priložnosti tudi za lastne karijerne poti,« je dejala.

V podjetju svojim strankam ponujajo hitri servis, vulkanizerske storitve, avtooptiko, ročno avtopralnico ter trgovino s pnevmatikami, platišči in avto kozmetiko, hkrati pa so stranke deležne tudi strokovnega svetovanja.

Leta 2006 se je podjetje Avto Svetek pridružilo verigi Vulco hitrih servisov, katerim zaradi dolgoletne tradicije in kakovostno opravljenih storitev zaupajo vozniki avtomobilov po vsej Evropi.

Ob obisku je beseda najprej nanese na kader, ki ga tudi v tej dejavnosti pri- manjkuje. Dotaknili pa so se tudi obse- žne birokracije in prihajajočega pravilni- ka o ročnem premeščanju bremen.

Prvi burek v Ljubljani

Regijski obisk je predsednik Cvar nadaljeval Dobrunjah, kjer že od leta 1964 deluje Pekarna Kristan. Že vse od takrat v njej pečejo odlični burek. Začel je Sandrin oče, od leta 2001 pa to tradicijo nadaljujeta Sandra in njen mož Jože Kristan. Pravzaprav je bil leta 1964 to prvi burek v Ljubljani in še danes, kljub temu, da je konkurenca na tem področju postala kar huda, marsikdo prisega na Kristanov burek.

Seveda pa v pekarni pečejo še vse kaj drugega, od različnega kruha, pekovske-

ga peciva, slaščic (krem rezine, baklave, zavitki, rogljički ...) do piškotov, poleg tega pa strankam ponujajo tudi rezance, ob praznikih pa pečejo tudi potice.

Poleg prodajalne v pekarni v Dobrunjah imajo v Ljubljani še tri svoje prodajalne, in sicer na stari tržnici v Šiški, na glavni tržnici v Ljubljani ter na tržnici BTC, kjer lakoto ukrotijo tudi s klasičnimi hot dogi, mini picami in hamburgerji.

Trenutno je v podjetju osem zaposlenih, za prihodnost pa se Sandri in Jožetu tudi ni bati, saj naj bi vajeti podjetja v prihodnje prevzel sin Blaž.

Kristanova sta s predsednikom OZS spregovorila o kadrovskih izzivih, izpostavila pa sta še eno težavo, s katero sta se soočila pred časom ob rekonstrukciji ceste mimo pekarnice. Ta je povzročila upad prihodkov, a da ta ni bil kritičen, se lahko zahvalita samo zvestim strankam, ki so del poti, ki ni bil prevozen tudi prepešale. Predlagala sta, da bi se razmislilo v nekakšni obliki pomoči obrtnikom in podjetnikom, ki so zaradi različnih del ob prihodek.

EVA MIHELICH

Posvetovanje o odprtem trgu v Sloveniji

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije vas vabi k sodelovanju v aktivnostih posvetovanja o odprtem trgu, ki se izvaja v okviru projekta P5 Innobroker.

Namen teh aktivnosti je pridobiti vpogled v vprašanja:

- Kakšne so trenutne razpoložljive rešitve na trgu (razpoložljivost inovacij, tehnologija)?

- Kakšni so trenutni razvojni dosežki in stopnje razvitosti podjetij?

- Ali je mogoče s temi aktivnostmi odpraviti ovire, s katerimi se soočajo naročniki?

- Ali so podjetja na trgu pripravljena na partnerstvo v primeru, če sama ne morejo ponuditi celotnega obsega rešitev, ki je potreben za ovrednotenje problematike **upravljanja in vodenja višjih šol**: spremljanja učencev in njihovega napredka pri praktičnem usposabljanju v podjetjih.

Javni kupec **Skupnost višjih strokovnih šol Republike Slovenije** (Skupnost VŠŠ) ob tehnični pomoči OZS in projekta P5 Innobroker **se zanima za izkušnje podjetij z različnimi orodji, ki**

sestavljajo inovativno in trajnostno rešitev za spremljanje učencev in njihovega napredka pri praktičnem usposabljanju v podjetjih, saj bi se tako lahko lažje povezali ob morebitnem sodelovanju v javnem razpisu, ki bo objavljen v prihodnje.

Namen inovativne rešitve bi bil zmanjšanje količine administrativnega dela za podjetja, omogočen bi bil hitrejši pretok informacij in večja ter boljša vključenost podjetij v sistem izobraževanja.

Skupnost VŠŠ je institucija, ki študentom ponuja prilagojene študijske programe, ki vključujejo pomemben delež praktičnega izobraževanja, saj je kakovost takšnega izobraževanja ter redna pregledna komunikacija med študentom, podjetjem in višjo strokovno šolo v času praktičnega usposabljanja ključnega pomena za uspešno izvedbo le-tega.

Tako kupci kot mala in srednje velika podjetja potrebujejo podporo in pomoč pri izvajanju in sodelovanju v ponudbah za javna naročila inovacij. Projekt P5 INNOBROKER kot posrednik pri javnem naročanju inovacij je namenjen premostitvi te vrzeli ter olajšanju medsebojnega sodelovanja in mreženja v ekosistemu inovacij z zagotavljanjem specializiranih storitev in stikov. Projekt P5 INNOBROKER financira program EU COSME.

Vljudno vas prosimo, da se **do 30. junija 2024** odzovete na prošnjo za informacije. Vaše odgovore pričakujemo na <https://www.ika.si/a/77767cc5>.

Z odgovori na ta vprašalnik izražate zanimanje za projekt P5 Innobroker, mi pa vas bomo obveščali o nadaljnjih korakih v razpisnem postopku.

Za dodatne informacije o projektu P5 Innobroker se obrnite na Jano Franetič (jana.franetic@ozs.si) ali Ano Dragičević (ana.dragicevic@ozs.si).

JANA FRANETIČ

BODITE ZAŠČITNI FAKTOR DELAVCEV

Zagotovite **premične senčnike ali zastore**

Zagotovite **zaščitno obleko** z dolgimi rokavi in hlačami

Omogočite **zaščitna pokrivala**

Spodbujajte uporabo **sončnih očal**

Zagotovite ohlajeno **vodo na delovišjih**

Omogočite **zaščitne kreme**

Za več nasvetov obiščite **cilizadelo.si**

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 17. redni seji Upravnega odbora OZS dne 30. 1. 2024

objavlja RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA **OBRTNIK LETA 2024**

Priznanje »Obrtnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju obrtništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Obrtnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- do vključno 20 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Obrtnika leta« so, da:

- delo opravlja na obrtni način, skladno z opredelitvijo v Obrtnem zakonu,
- poslovna uspešnost,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja, v katerem posluje, in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 30. september 2024.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in sicer v elektronski obliki ali fizično poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Blaž Cvar

Predsednik OZS

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA PODJETNIK LETA 2024

Priznanje »Podjetnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju podjetništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Podjetnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- več kot 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Podjetnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na industrijski način,
- poslovna uspešnost,
- strateška usmerjenost,
- globalno delovanje,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja, v katerem posluje, in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 30. september 2024.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice,
- v primeru, da ima prijaviteljenec v lasti več podjetij, mora predložiti konsolidirano bilanco od pooblaščenega revizorja.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in sicer v elektronski obliki ali fizično poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Blaž Cvar
Predsednik OZS

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 17. redni seji Upravnega odbora OZS dne 30. 1. 2024

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA NAJSTAREJŠI OBRTNIK LETA 2024

**Priznanje »Najstarejši obrtnik leta«
podeljuje zbornica enkrat letno.**

**Kandidate za podelitev priznanja
»Najstarejši obrtnik leta« lahko predlagajo:**

- predsednik zbornice in podpredsednik upravnega odbora zbornice,
- skupščina zbornice,
- upravni odbor zbornice,
- upravni odbor strokovne sekcije zbornice,
- upravni odbor ali predsednik območne obrtno-podjetniške zbornice.

**Kandidat mora za prijavo na razpis
izpolnjevati naslednji pogoj:**

- članstvo v zbornici.

Kriterij za izbor »Najstarejšega obrtnika leta« je:

- najdaljše obdobje opravljanja dejavnosti.

Izpolnjevanje kriterija se dokazuje s pisnimi dokazili, iz katerih je razvidno obdobje opravljanja dejavnosti, ki jih komisiji posreduje predlagatelj.

Rok za prijavo je 30. september 2024.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in sicer v elektronski obliki ali fizično poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Blaž Cvar
Predsednik OZS

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

**”VEČKRAT ME JE
REŠILA MOŽNOST
PLAČILA NA
OBROKE.”**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!**

Zaščita pred soncem je ključnega pomena za delavce na prostem

Prihajajoči poletni meseci predstavljajo za delavce, ki delajo na prostem, veliko tveganje za zdravje. Dolgotrajna izpostavljenost sončnemu UV-sevanju lahko vodi v resna obolenja, kot so opekline z oteklina in mehurji, kožne rakave bolezni, okvare in bolezni oči, nenazadnje tudi smrt zaradi kožnega raka ali toplotne obremenitve. Zaradi dela pri visokih temperaturah lahko pride do dehidracije, zmanjšane delovne storilnosti in povečanega tveganja za nezgode.

Slovenija po pojavnosti melanomskega raka na 7. mestu

Delavci na prostem so bolj izpostavljeni tveganju za razvoj kožnega raka v primerjavi s tistimi, ki pri svojem delu niso izpostavljeni soncu.ocene Svetovne zdravstvene organizacije so pokazale, da poklicna izpostavljenost delavcev UV-sevanju poveča možnost za razvoj melanomskega kožnega raka za 60 %. Po pojavnosti melanomskega raka je Slovenija na 7. mestu v Evropi, po smrtnosti pa na 1. mestu.

Lahko se poveča tveganje za poklicno bolezen. Na seznamu poklicnih bolezni pri nas so že bolezni očesne mrežnice po izpostavljenosti UV-sevanju, v nekaterih državah članicah EU pa je na seznamu tudi kožni rak. Ključno je, da **delodajalci nudijo zaščito delavcem pri delu na soncu.**

Skrb za zdravje in varnost zaposlenih

Najpogostejše so delu na soncu izpostavljene naslednje poklicne skupine: krovci, tesarji, delavci v gradbeništvu, vrtnarji, vzdrževalci zelenih površin, delavci na poljih, komunalni delavci, delavci v vzdrževanju in obnovi transportnih poti, številni zaposleni v turizmu in drugih poklicih. Asist. **Ajda Erzar**, dr. med., spec., iz Kliničnega inštituta za medicino dela, prometa in športa, UKC Ljubljana, kot posledice izpostavljenosti

sončnemu UV-sevanju med drugim navaja: »Zmanjša se delovna storilnost in poveča verjetnost bolniškega staleža (v primeru nastanka bolezni), kar povzroča finančne stroške in težave z organizacijo delovnega procesa v podjetju.«

Zagotoviti je treba varno delovno mesto

Če se delovna mesta na prostem v poletnih mesecih ustrezno prilagodijo, je mogoče zagotoviti ustrezno raven varnosti in ohraniti zdravje zaposlenih. Če delovni proces omogoča, naj se delo organizira tako, da se **skrajša čas izpostavljenosti na soncu med 10. in 16. uro.** Možni ukrepi so zgodnejši začetek dela, deljen delavnik, opravljanje težkih del zgodaj zjutraj, kombinacija dela na prostem in v zaprtih prostorih ali v senci. Delavci naj uporabljajo **premične senčnike in senčne prostore za odmor**, kjer so na voljo tudi brezalkoholne pijače. **Osebna varovalna oprema** naj vključuje: svetle ohlapne **majice ali srajce z dolgimi rokavi ter dolge hlače, pokrivala**, ki ščitijo nos, ušesa, vrat, zatilje in ramena, **sončna očala** z ustrezno zaščito pred UVA- in UVB-sevanjem. Za zaščito kože, ki je ne pokrijejo oblačila, naj delodajalci zagotovijo kreme z visokim zaščitnim faktorjem. Skrb za zdravje in varnost zaposlenih pri delu na prostem je dolgoročna naložba, ki se pozna tudi na učinkovitosti in fi-

nančnih rezultatih podjetja. Delodajalci lahko to dosežejo z ustreznimi ukrepi v okviru promocije zdravja pri delu.

Oblikovanje

Družinske ustave (2. del)

Družinski dogovori so izjemno pomembni za dolgoročno uspešno poslovanje. Določajo tudi strategijo poslovanja. Predvsem se z njimi dorečejo scenariji, ki določajo pogoje izstopa iz podjetja ali dedovanja. Ko solastnik odhaja iz podjetja, je zelo pomembno, da se ve, pod kakšnimi pogoji.

Klasična družbena pogodba, ki jo za-
piše notar, je škodljiva. Zakaj? Zakon
v primeru izstopa družbenika ali dedo-
vanja določa zelo kratke roke izplačil. Če
je na primer potrebno po tržni vrednosti
izplačati 50-% delež v treh letih, tega ne
preživi nobeno podjetje.

Zato na MoST inštitutu dogovore
začnemo oblikovati postopno, in sicer
od zahtevnejših do manj zahtevnih. Za-
kaj na ta način? Pri zahtevnejših je po-
trebno več razmišljanja. Srečanja imamo
vsaka dva tedna, da lahko vsak družinski
član razmisli o predlogih. Na ta način
dosežemo, da je potrebnih srečanj manj
oziroma ravno toliko, da dosežemo vse
dogovore.

Prva skupina dogovorov:

- dedovanje in izstopni pogoji,
- vrednotenje deleža in
- načini odločanja.

Druga skupina dogovorov:

- pogoji solastništva,
- funkcije in upravljanje,
- vrednote, vizija in poslanstvo ter
- delo družinskih članov v podjetju.

Tretja skupina dogovorov:

- razlogi za izključitev,
- izplačevanje dobička,
- specifični dogovori,
- renta za starše in
- zakonodaja.

V nadaljevanju je nekaj primerov za
dosego primernih dogovorov.

Koliko in kako vrednotiti podjetje ob
izstopu naslednika? To je mogoče nare-
diti:

1. z določitvijo tržne vrednosti s ceni-
tvijo podjetja;
2. po računovodski vrednosti, ki je v
bistvu vrednost kapitala;
3. po diskontirani tržni vrednosti
(opravi se cenitev, vendar se ne izplača
100-% delež).

Lahko je dogovor tudi drugačen. Na
primer, da se od delitve dalje solastnike
zaveže, da bodo v podjetju aktivno do-
prinašali npr. vsaj 7 let. Če nekdo izstopi
prej, se delež obračuna na takšen način:

- od 1 do 3 let = 25 % od ocenjene
vrednosti posameznikovega deleža,
- od 3 do 5 let = 50 % od ocenjene
vrednosti posameznikovega deleža,
- od 5 do 7 let = 75 % od ocenjene

vrednosti posameznikovega deleža,

- od 7 let naprej = 100 % ocenjene
vrednosti posameznikovega deleža.

Zapisanega ne jemljite kot recept.

Za tovrstna usklajevanja je potrebno
izjemno veliko izkušenj in davčno-prav-
nega znanja. Vsaka odločitev ima tudi
zakonodajne posledice. Premajhno izpla-
čilo lahko na primer pomeni, da bo izsto-
pajoči plačal več davka, kot bo prejel pla-
čila. Zato je potrebna velika previdnost
pri dogovorih.

Še en primer (izstopnih) pogojev.
Doba izplačil:

- V primeru, da se izplačuje do 25-%
poslovni delež, je doba izplačila 4 leta.

- V primeru, da se izplačuje do 50-%
poslovni delež, je doba izplačila 7 let.

- V primeru, da se izplačuje do 75-%
poslovni delež, je doba izplačila 10 let.

Na MoST inštitutu namenjamo tem
tematikam izjemno veliko pozornosti,
saj edino tako lahko zaščitimo poslova-
nje podjetij na dolgi rok. Predstavljajte
si, da podjetnik podari celoten delež
podjetja dvema naslednikoma. Eden čez
nekaj mesecev želi izstopiti in od svojega
brata/sestre zahteva, da mu takoj izpla-
ča celoten delež ... Katastrofa!

Skozi mediacijo z različnimi tehnika-
mi preverjamo in usklajujemo vse dogo-
vore na način, da bo podjetje ne glede na
»muhe« solastnikov preživel. To je želja
staršev in pogoj, da se jim izplača zaslu-
žena renta. Zato je izjemno pomembno,
da se vse dogovore uredi tako, da nihče
ne more izsiljevati izplačila na kratek rok.

Primer: Trije bratje prevzamejo podjetje

Njihov največji izziv je bil, da so ime-
li zelo različne funkcije, plačo pa enako.
Podjetje so že nekaj let vodili samostoj-
no. Oče se je že pred desetimi leti upo-
kožil, še vedno pa je bil 100-% lastnik.
Odločal je o vseh ključnih zadevah. Si-
novi so bili izvajalci oziroma predvsem
operativci.

Srednji brat, direktor, je že nekaj časa
čutil, da je potrebno prenesti lastništvo.
In tudi urediti razmerja med njimi. Na
informativnem srečanju smo ugotovili,
da si vsi trije bratje želijo jasnost med
medsebojnimi razmerji in doreči konkre-

*Avtor članka je 120 uspešno rešenih primerov
prenosov družinske dejavnosti zbral v knjigi
Kako družinskemu podjetju zagotoviti uspešno
prihodnost. Zgodbe v njej so skrbno izbrane in
nakazujejo rešitve, ki imajo namen spodbuditi
pozitivno razmišljanje za razreševanje vsake, še
tako zapletene družinsko-lastniške situacije. Zato je
knjiga je polna primerov dobrih in tudi slabih praks.*

tne dogovore. Želeli so si »naliti čistega
vina«.

Oče se je strinjal, da je čas, da se la-
stništvo prenese. Zase in ženo je želel le
zagotoviti rento, ki jima bo omogočala
mirno starost. Sinovi so se strinjali. Zato
smo se takoj lotili njihovih želja, ciljev in
medsebojnih dogovorov. Bili so izjemno
složni, zato smo hitro dosegli dogovore.

Strinjali so se, da lastniška razmerja
postavimo na osnovi preteklih zaslug za
uspešno poslovanje. Srednji sin, direktor,
je dobil 43-% delež. Starejši brat 33-%
in mlajši brat 24-% delež. S tem so bili
popolnoma pomirjeni. Obenem smo v
podobnem kontekstu dorekli plačna raz-
merja in bonitete. Bratje so se strinjali,
da je taka razdelitev poštena in »zaslu-
žena«.

Zavezali so se, da bodo v podjetju de-
javni vsaj še 10 let. Na osnovi tega smo
spisali izstopne pogoje, vrednost dele-
žev in čas izplačil. Dogovori ščitijo tako
poslovanje podjetja kot starše. Obenem
tudi tiste, ki bodo ostali v podjetju in za-
gotovili izplačila za vse družinske člane
ter potencialne dediče.

UROŠ KAVŠ, MoST INŠTITUT,
WWW.MOST-INSTITUT.COM

Pridobitev rente ob prenosu podjetja

Pri svojem delu se redno srečujem z vprašanjem: »A lahko kljub upokojitvi prejemam rento s strani podjetja?« Ob prenosu podjetja v naslednjo generacijo je to vprašanje redna tema strokovnih pogovorov s podjetniki prve generacije. Ti namreč želijo tudi po prenosu podjetja s strani naslednikov ali podjetja samega prejemati določeno denarno odmeno. Pogovorno ji rečemo »renta«.

Kompleksnost in aktualnost pridobitve rente me je spodbudila k pripravi tega članka. V njem bom predstavil nekatere možnosti pridobitve rente, kot tudi posledice le-te za prvo generacijo podjetnikov, za podjetja in naslednike družinskih podjetij. Predstavljeni načini pridobitve rente niso edini mogoči. Možnosti za pridobitev rente so tudi drugačne, pri čemer je vedno treba strokovno analizirati želje podjetnikov, (z)možnosti podjetja in interes naslednikov, da bodo izplačevali rento.

Glavnina družinskih podjetij je organizirana v pravni obliki samostojnega podjetnika posameznika (s. p.) in družb z omejeno odgovornostjo (d. o. o.). Prenos družinskega podjetja je lahko odplačen ali neodplačen.

Prenos s. p. na naslednjo generacijo

S. p. se (praviloma) prenese neodplačno. Prodaja s. p. ni mogoča, prodala bi se lahko samo dejavnost, vendar je takšna prodaja davčno neugodna. Prihodek podjetnika iz prodaje je obdavčen kot prihodek po Zakonu o dohodnini (v nadaljevanju: ZDoh-2), kar predstavlja zelo visoko davčno obremenitev. Kljub temu pa obstajajo druge pravne možnosti za prejemanje rente.

1. najemnina kot renta

Tekom poslovanja je s. p. pridobil

Bigstock

razna osnovna sredstva, kot npr. nepremičnine, stroje itd. Ob prenosu podjetja je potrebno preučiti možnosti glede davčno nevtralnega prenosa osnovnih sredstev v gospodinjstvo podjetnika. Kot davčno nevtralni prenos se obravnava vsak prenos, pri katerem se ne plačajo nobene davščine.

V primeru daljšega lastništva nepremičnine (ki je osnovno sredstvo s. p.) ter izpolnjevanju pogoja, da se določen čas niso uveljavljale investicije, se lahko nepremičnina davčno nevtralno prenese v gospodinjstvo podjetnika. Prenos nepremičnine je potrebno izvesti še pred prenosom s. p. ter ima za posledico, da se nepremičnina šteje kot osebno premoženje prve generacije podjetnika (torej ni več del osnovnih sredstev s. p.). V kolikor se nepremičnine ne prenesejo v gospo-

dinjstvo, se le-te hkrati s prenosom dejavnosti s. p. prenesejo na naslednika.

Nasvet odvetnika: Ob prenosu s. p. je potrebno preučiti, katera osnovna sredstva je smotrno prenesti v gospodinjstvo. V praksi se je izkazalo, da je najbolje prenesti vsa osnovna sredstva, ki se lahko prenesejo v gospodinjstvo s. p., na davčno nevtralen način. Pri takšnem prenosu se ne plača dohodnina, DDV itd.

Če nepremično oz. nepremičnine potrebuje naslednik za opravljanje dejavnosti, se sklene najemna pogodba, na podlagi katere podjetnik prve generacije prejema najemnino. Ker sta podjetnik prve generacije ter nosilec s. p. ožje povezani osebi (običajno starš – otrok) se najemnina ne more določiti »prosto«, ampak po načelu t. i. transfernih cen. Primerno tržno najemnino mora določiti sodni cenilec za vrednotenje nepremičnin. Priporoča se pisna najemna pogodba. **Ker gre za posle med povezanimi osebami, je potrebno biti še posebej previden, saj so le-ti predmet pregleda davčne inšpekcije.**

Za čas trajanja najemnega razmerja (običajno do smrti) se plačuje najemnina, kot oblika rente. Prejemanje rente je davčno ugodno. Strošek najemnine je pri s. p. davčno priznan odhodek, lastnik pa je obdavčen po stopnji 25 % (davek

še dodano znižujejo investicije, v kolikor se lastnik ne odloči za uveljavljanje 10 % normiranih stroškov). Davčno ugodna obravnava najemnine kot oblika rente ter želja po ne prenosu nepremičnine v naslednjo generacijo, sta glavna razloga za prenos nepremičnin v gospodinjstvo.

Seveda je potrebno biti pozoren tudi na negativne razloge oz. posledice prenosa kot npr. v primeru potrebne obnove, mora le-to izvesti lastnik (razen če je drugače dogovorjeno z najemno pogodbo).

Nasvet odvetnika: Ob prenosu s. p. je smotno v gospodinjstvo davčno nevtravno prenesti nepremičnine. Bodoča oddaja nepremičnine nasledniku – nosilcu s. p. je davčno ugoden način, da se s plačevanjem najemnine pridobi renta, ki je strošek s. p., prav tako pa je ugodno obdavčena na strani podjetnika prve generacije.

2. opravljanje funkcije prokurista

Veliko podjetnikov si ob prenosu s. p. »izgovori«, da po prenosu opravlja funkcijo prokurista. Kljub temu se prejema celotna pokojnina. Prokurist prejema plačilo, uporablja lahko službeno vozilo itd. Prihodki in morebitna boniteta je obdavčena z ZDoh-2, kar pa v praksi pomeni relativno visoko davčno breme.

Nasvet odvetnika: Ob prenosu s. p. je za razmisliti, ali naj podjetnik prve generacije sprejme poslovodno funkcijo. Običajno je to funkcija prokurista, na podlagi katere se lahko prejemajo denarni prejemki in druge bonitete. Prav tako opravljanje funkcije s strani podjetnika prve generacije za poslovne partnerje predstavlja nadaljevanje kontinuitete poslovanja ter posledično tudi večji ugled podjetja.

3. sklenitev dednopravne pogodbe

Med dednopravne pogodbe uvrščamo izročilno pogodbo, pogodbo o dosmrtnem preživetju in pogodbo o preužitku. Kakšne so njihove značilnosti in razlike, se v tem članku ne bo obravnavalo. Skupna značilnost vseh pogodb je, da podjetniki prve generacije prene-

sejo premoženje (takoj ali ob smrti) na naslednike, pri čemer si podjetnik prve generacije izgovori zase ali koga drugega določene ugodnosti. Ugodnosti so lahko nefinančne narave (npr. pravica dosmrtnega brezplačnega prebivanja v nepremičnini itd.) in/ali finančne narave (plačevanje mesečnega zneska kot rente itd.). Prejemki so neobdavčeni. Plačnik je naslednik kot fizična oseba (takšni izdatki torej ne bremenijo oz. niso strošek s. p.).

Prenos d. o. o. na naslednjo generacijo

V praksi je prenos d. o. o. enostavnejši in fleksibilnejši kot prenos s. p. Prav tako je nabor pravnih možnosti večji. Pri d. o. o. je namreč mogoč delni prenos lastništva d. o. o., kot tudi vključitev več oseb v lastništvo. Prenos d. o. o. je mogoč tudi odplačno.

1. Odplačen prenos deleža v d. o. o.

Poslovni delež v d. o. o. se na naslednike običajno prenese neodplačno oz. v kombinaciji s katero od dednopravnih pogodb. V praksi je vedno več odplačnih prenosov poslovnih deležev na naslednike. Podjetniki prve generacije namreč želijo, da ima prenos določeno t. i. edukacijsko funkcijo za naslednike.

V primeru odplačnega prenosa lastništva podjetja podjetnik prve generacije prenese svoj poslovni delež (delni ali v celoti) na naslednike (lahko tudi na tretje osebe), pri čemer se le-ti zavežejo plačati določen denarni znesek. Plačilo se lahko izvrši takoj, odloženo ali pa v obrokih. Dolžnost plačevanja anuitete (rente) običajno preneha s smrtjo podjetnika prve generacije.

2. Prenos deleža v d. o. o. ob hkratnem opravljanju poslovodne funkcije

Opravljanje funkcije prokurista ali direktorja je združljiva z upokojitvijo oz. prejetjem pokojnine. Kljub statusu upokojenca se lahko opravlja funkcija direktorja d. o. o., v kolikor ta ni lastniško udeležen v d. o. o. V primeru opravljanja funkcije prokurista teh omejitev ni. Kot prokurist ali direktor se za opravljanje funkcije prejema plačilo, prav tako pa se lahko uporablja službeno vozilo itd.

Prihodki in morebitna boniteta je obdavčena z ZDoh-2, kar pa v praksi pomeni relativno visoko davčno breme.

3. Izplačilo dobička/dividende

Je eden klasičnih načinov prejemanja rente, v kolikor se le-ta izplačuje redno oz. vsakoletno. V takšnih primerih prva generacija podjetnikov obdrži določen delež podjetja (ali pa se dogovori z nasledniki, da je prva generacija določen čas upravičena do dividende na poslovnem deležu, ki ni več v njihovi lasti) na podlagi katerega je upravičena do določene dividende oz. dobička. Plačnik rente je d. o. o., pri čemer so izplačila relativno visoko obdavčena. Če se poslovanje d. o. o. poslabša oz. le-ta ustvarja izgubo, je izplačilo dividende oteženo oz. v praksi nemogoče (npr. ker kreditne pogodbe določajo prepoved izplačila dobička).

4. Sklenitev dednopravne pogodbe

Možnosti in pravne posledice so iste kot pod 3. točko, le-ta je v konkretnem primeru predmet prenosa poslovnih deležev in/ali preostalo premoženje.

Nasvet odvetnika: Pri prenosu d. o. o. so možnosti izplačevanja rente, ki bi davčno ugodno bremenila d. o. o. omejene. Če določeno poslovanje d. o. o. predstavlja t. i. obrat iz davčnega vidika (recimo nepremičninska dejavnost, pri čemer bi se v bodoče oddajale nepremičnine »sedanjemu« d. o. o. in morebitnim tretjim subjektom) je za razmisliti o (od)delitvi (sedanjega) d. o. o. na dve ali več podjetij. V tem primeru se običajno podjetje razdeli na t. i. biznis podjetje (ki se ukvarja z glavno dejavnostjo podjetja) in *nepremičninsko podjetje* (na njega se prenesejo nepremičnine, ki se oddajajo biznis podjetju ter na trgu). Biznis podjetje je predmet prenosa na naslednike, nepremičninsko podjetje pa običajno ostane v lasti prve generacije podjetnikov. Nepremičninsko podjetje predstavlja pa vir dohodka prve generacije podjetnikov.

ODVETNIK PETER FINGUŠT,
ODVETNIŠKA PISARNA VINDIŠ &
FINGUŠT D. O. O.

POSTAVITE PRAVE LJUDI NA PRAVA DELOVNA MESTA

Če želite igrati simfonijo, potrebujete orkester, ki mora biti dobro uglašen

Kakšno simfonijo igrate v vašem podjetju? Danes se večina dela opravlja v timih. Specializacija in sodelovanje sta bistvenega pomena. Za oboje obstajajo določeni dejavniki, ki se jih moramo držati. Eden od njih je osebnostni dejavnik. Ta do določene mere določa, kakšno delo nam je »pisano na kožo« in kako sodelujemo z drugimi.

Lekcije iz športa

Če pogledamo vrhunske športne ekipe, vidimo, da upoštevajo oboje: specializacijo (vrhunske veščine) in sodelovanje (»kemijo« v ekipi). V športu bremo o prestopih posameznih vrhunskih športnikov za ogromne vsote denarja, ki pozneje niso upravičene. Kaj se je zgodilo? Ali je športnik izgubil nekaj svojega talenta? Mogoče. Bolj verjetno je, da se ni dobro vključil v novo ekipo. Kljub temu, da v ekipnih športih slavimo posameznike, pozabljamo, da je njihov uspeh odvisen od ekipe v kateri igrajo. Se spomnite Mesija v Barceloni in pozneje v PSG-ju?

Poslovni svet ni imun

Podobne stvari se dogajajo v poslovnih ekipah, ko zaposlijo dobrega vodjo z dokazanimi izkušnjami, vendar potem ta ne doseže zelenih rezultatov. Situacija je zelo podobna kot pri športnih ekipah. Za vrhunske rezultate rabite podporo tima. Torej, pomena posameznika ne smemo preveč poudarjati. Če v poslu nimate prave ekipe, ne morete zmagati - tako kot v ekipnih športih.

Ali vaši zaposleni sedijo na pravih mestih?

Ameriški guru menedžmenta Jim Collins v svoji knjigi Built to Last (Zgrajeni, da trajajo) piše o tem, kako pomemb-

no je imeti ne le prave ljudi na »avtobusu«, temveč tudi prave ljudi na pravih sedežih. Predpostavimo, da imate prave ljudi na »avtobusu«, sedaj se morate soočiti z vprašanjem: ali imate prave ljudi na pravih delovnih mestih?

Kako vam lahko DISK pomaga pri razporejanju ljudi za vrhunsko učinkovitost

Predstavljajte si delovno mesto, kjer se vsak zaposleni počuti polnega energije, izpolnjenega in popolnoma prilagojenega svojim nalogam. Sliši se kot sanje, kajne? Kot lastniku podjetja ali vodju tima vam razumevanje DISK vedenjskih profilov lahko pomaga razporediti prave ljudi na prava delovna mesta ter s tem povečati produktivnost in zadovoljstvo pri delu.

Moč DISK: sprostitelj potenciala posameznika

Kljub temu, da ste v aprilski in majski številki lahko prebrali o osnovah vedenjskih profilov DISK, še enkrat obnovimo ključne lastnosti.

- **Dominantni vedenjski tip:** Odločni, usmerjeni k rezultatom in dobro sprejemajo izzive. Radi prevzemajo vodenje in usmerjanje. Dobro se znajdejo kot vodje projektov. Osebe z visoko stopnjo dominantnosti so neposredne, cenijo neodvisnost, pričakujejo jasna

pravila. Motivira jih doseganje rezultatov. Nestrpnost so do zamud in nepotrebnih razprav.

• **Iniciativni vedenjski tip:** Navdušeni komunikatorji, ki znajo vzpostaviti stik z drugimi in jih navdušiti. Izstopajo pri prodaji, trženju in spodbujanju pozitivnega timskega okolja. Inicativne osebnosti z vsemi ravnaajo prijazno, imajo raje lahke pogovore, cenijo javno priznanje in se nerade ukvarjajo z zapletenimi podrobnostmi.

• **Stabilni vedenjski tip:** Stabilni, potrpežljivi in cenijo harmonijo. Prinašajo stabilnost in se odlikujejo v vlogah, ki zahtevajo timsko delo in natančno upoštevanje podrobnosti. Stabilne osebnosti k nalogam pristopajo sistematično, prizadevajo si ustvariti zanesljivo vzdušje, potrebujejo jasna navodila, cenijo iskreno hvaležnost in potrebujejo čas, da se prilagodijo spremembam.

• **Korektni (visoki K) vedenjski tip:** Analitični, usmerjeni v podrobnosti in dajejo prednost natančnosti. Dobro se znajdejo pri nalogah, ki zahtevajo natančnost, kot sta analiza podatkov in nadzor kakovosti. Korektni strogo upoštevajo pravila, raje delajo sami, lahko se zdiijo zadržani, zanašajo se na pretekle primere ter postavljajo visoke standarde zase in za druge.

Moč v sinergiji

Uporabnost DISK ni le v razumevanju posameznih stilov, temveč tudi v njihovem medsebojnem delovanju. Visoki D prinese v ekipo osredotočenost na rezultate in željo po tekmovanju, visoki I prinese optimizem in sposobnost povezovanja ter vzpostavljanje odnosov s strankami. Oseba S lahko zagotovi nemoteno sodelovanje, medtem ko oseba K poskrbi, da projekt poteka po načrtu in brez napak.

V svojem več kot 20-letnem svetovanju sem doživel veliko zgodb o uspehu, ki jih poganja persolog DISK. Tokrat izpostavljam dve.

Preobrat: mlado tehnološko zagonsko podjetje v težavah

Mlado tehnološko zagonsko podjetje s takrat 8 zaposlenimi, ki so ga pestili notranji konflikti in zamujeni roki,

se je odločilo za persolog® DISK analizo. Dva solastnika, med katerima je bil kar očiten konflikt, ki se je potem prenašal tudi na ostale sodelavce, sta spoznala, da sta si vedenjsko povsem različna. Tako sta imela tudi drugačen pogled na razvoj in delovanje podjetja. Ker nista poznala teorije DISK in različnosti sta to dojemala kot vzajemne napade. Ko sta spoznala različnost in jo začela upoštevati, se je njuno sodelovanje izboljšalo. Predvsem so se izboljšale odločitve. Praktično sta odpravila njun konflikt, kar se je poznalo tudi pri ostalih sodelavcih.

Še danes mi pravita, da je bila odločitev za persolog® DISK prelomna odločitev, ki je pomagala prebroditi krizo vodenja, ki bi bila lahko usodna za podjetje. Verjetno ni potrebno povedati, da danes vsakega novega sodelavca testirajo, da vidijo, kako se bo vklopil v tim in katero delo mu bo najbolj ustrezalo.

Revitalizacija maloprodaje: pomen pravih prodajalcev

Mednarodna maloprodajna veriga se je odločila za persolog® DISK kot orodje za rekrutiranje prodajalcev. Najprej so povabili k ocenjevanju na osnovi persolog® modela svoje najboljše prodajalce glede na oceno njihovih vodij in na njihove individualne prodajne rezultate. Ko so analizirali rezultate se je pokazal vzorec. Najboljši prodajalci so v pretežni meri imeli dva vedenjska profila.

Na osnovi teh spoznanj so začeli rekrutirati prihodnje prodajalce. Zanimive so bile ugotovitve po petih letih uporabe, ki so jih predstavili tudi na eni izmed kadrovskih konferenc. Ključne ugotovitve so bile, da bodo zaposleni, ki ne ustrezajo dvema najbolj uspešnima profiloma, kar 80 % bolj verjetno zapustili podjetje ali dobili odpoved zaradi nedoseganja rezultatov. Pri prodajalcih, ki so imeli pravi vedenjski potencial za prodajo pa se je povečala verjetnost, da bodo ostali za 66 %. Le ti so imeli tudi za 33 % boljše rezultate od povprečja.

Ko so preračunali, kakšne bi bile finančne koristi, če bi vsi prodajalci imeli pravi prodajni potencial, so prišli do velikih števil. A tudi že sami prihranki pri rekrutiranju in povečanje prodaje, ki so

jih dobili so bili za podjetje odlični. Ni potrebno omenjati, da testirajo vsakega novega prodajalca in raje ne vzamejo človeka, če nima ustreznega potenciala.

Ko vključite persolog® DISK profile v svoje poslovanje, lahko sprostite celoten potencial svoje ekipe. Ko so pravi ljudje razporejeni na prava delovna mesta, vsi pridobimo. Najprej zaposleni, ker se dobro počuti, hitro uči in dobro dela; vse to pa so glavni motivatorji. To povzroča boljše odnose v timu in bolj zadovoljnega vodjo, lastnika podjetja ali obrti. Vse pa se prenese tudi v družbo. Torej resnično pridobimo vsi. Več o tem si lahko preberete na: <https://proacta.si/o-nas/> oz. slikajte QR kodo.

Z uporabo persolog® DISK profilov boste pričali večji produktivnosti, večjemu zadovoljstvu zaposlenih in delovnemu mestu, ki bo prekipevalo od energije in dosežkov. Naredite prvi korak k uspešni organizaciji - raziščite svet DISK in opazujte razcvet svoje ekipe.

JANEZ HUDOVERNIK

Surovine **pred eksplozivnim vzponom?**

Zeleno dogajanje oziroma rastoči trend v zadnjem obdobju doživljajo tudi cene surovin. Dolgo smo opozarjali na ekstremno podcenjenost surovin v primerjavi z delniškimi trgi. Če so delnice že od leta 2008, ko se je zaključila zadnja eksplozivna rast cen surovin (ki je trajala od leta 2000 do leta 2008), veliko bolj donosen naložbeni razred, bi se lahko to v bližnji prihodnosti spremenilo.

Surovinske naložbe namreč v zadnjem času doživljajo močan razcvet. Ne le sektor plemenitih kovin prav tako že nekaj časa raste cena nafte ter preostalih surovin – redkih zemelj, bakra, litija itn. Cene se prebujajo iz najmanj štirih razlogov:

- Koronska kriza in nadaljnji vojni konflikti so povsem spremenili dobavne poti, pogoje ter odnose – kako »kritična« je preskrba s surovinami ugotovimo šele takrat, ko se pojavijo manjše težave na dobavni strani.

- Inflacija je v zadnjih letih precej na delu – kratkoročno umiritev pa ne daje slutiti, da so inflacijski pritiski že popustili – ob nadaljnji ohlapni politiki centralnih bank, ki bi z nižjimi obrestnimi merami pognale nov ekonomski cikel bi lahko denar doživel dodatno razvrednotenje.

- Zelena energije še nikakor ne zmore nadomestiti konvencionalnih metod, prav tako se z novimi tehnologijami povečuje povpraševanje po določenih surovinah – Pariškega podnebne spoznanja tako ne bo mogoče doseči brez povečanega obsega rudarjenja – sektorja, ki je bil v preteklih letih povsem prezrt pri investicijah.

- Vzpon Kitajske, BRIC in preostalih hitro razvijajočih se držav povečuje dodatne pritiske na povpraševanje po surovinah in energentih – države, ki hitijo za razvitimi želijo imeti dobro infrastrukturo, razvit nepremičninski trg ter boljše kakovost življenja – na vse to pa vpliva seveda povpraševanje po surovinah.

Ocene o prihodnji porabi surovin

Nekatere ocene priznanih Inštitutov po svetu razkrivajo, da bi naj v naslednjih 15-ih letih porabili tudi do desetkrat več surovin, ki so pomembne za razvoj baterij, ki so nujne potrebne za podporo obnovljivim virom energije in bolj čistemu svetu. A ne le to, baterije potrebujemo za vse pametne naprave, s katerimi si danes ne predstavljamo več življenja in seveda za vse električne avtomobile ter baterijske hranilnike.

Za baterije so pomembne predvsem redke zemlje, katerih večinska izvozni-

ca je že zdaj Kitajska. A v baterijah in z njo povezano elektrifikacijo se skriva tudi močno povpraševanje po litiju, niklju, kobaltu in manganu. Ocene kažejo, da naj bi samo po litiju povpraševanje v prihodnosti poskočilo za več kot 40-krat.

Nikakor pa seveda ne smemo pozabiti na baker. Zaradi njegove izjemne vloge v električnih sistemih po svetu – samo v električnem avtomobilu je za cca. 7-krat več bakra kot v navadnem konvencionalnem vozilu – povpraševanje že nekaj časa izjemno narašča, kar se odraža tudi na ceni. Baker že kaže svoj vzpon in v finančnem sektorju je oklican tudi za Dr.Cooper – rast cene načeloma iz zgodovine predvideva ekonomski bum in seveda višje cene celotnega surovinskega sektorja.

Zlato v rekordih, kaj bo naredilo srebro?

Prav tako močno so v leto 2024 korakale tudi plemenite kovine, z zlatom na čelu. Zlato je trenutno letos pridobilo že 15 % rasti, lani 8,7 %. Srebro je letos naredilo premik za 30 %, še lani je bil letni donos srebra negativen, pri -4,8 %. V trendu rasti cen vedno velja, da najprej svoje naredi zlato in povleče sektor naprej, srebro pa načeloma sledi z zamudo, a v zadnjem delu trenda tudi premaga zlato po donosnosti.

Zaenkrat zlato kaže svojo moč po preboju magične psihološke meje 2.000 dolarjev za eno unčo in se trenutno nahaja pri ceni krepko nad 2.300 dolarjev. Ocene so, da bo zlato v tem trendu rasti zlahka poseglo čez 3.000 dolarjev za unčo, nekateri analitiki ob krepitvi geopolitičnih napetosti vidijo ceno še višje.

Srebro ima do svoje psihološke meje – 50 dolarjev za unčo, kolikor je bilo doseženo v zadnjem trendu rasti cen plemenitih kovin med leti 2007 in 2011 – še nekaj prostora za rast saj se trenutno giblje blizu 30-ih dolarjev za unčo. Realno bi se srebro moralo povzeti krepko čez 50 dolarjev, nekateri pričakujejo tudi cene krepko nad 100 dolarji za eno unčo srebra.

Kako izkoristiti trend?

Trend rasti cen surovin lahko izkoristite na več načinov. Eden izmed njih

je vlaganje v fizične surovine – to je najbolj optimalno pri nakupu zlata in srebra – za ostale surovine je to manj priporočljivo. Zlato in srebro sta dobra naložba takrat, ko sta varno kupljena in hranjena – in to v fizični obliki, po možnosti s certifikatom priznane »good delivery« kovnice.

Bolj izkušeni lahko cene surovin dobro lovijo preko futures pogodb na borzi, a so tovrstni posli resnično za poznavalce. Manj izkušeni, bolj pasivni vlagatelji se lahko trgu surovin izpostavijo preko delniških trgov – bodisi z izбором dobrih ETF skladov, ki vlagajo v surovinska podjetja, bodisi z lastnim izбором delniških podjetij iz rudarskega sektorja in sektorjev, ki so s surovinami tesno povezani.

Zanimiv za investiranje zna biti recimo ETF sklad EXV6, ki vlaga v 600 največjih surovinskih podjetij ali pa recimo ETF sklad GDX, ki vlaga prioritarno v rudnike zlata in srebra. Preostali ETF skladi s področja surovin so potem bolj ciljno usmerjeni. Med izborom delnic je možnosti več, je pa priporočljivo, da v vsakem sektorju izberete potencialne market liderje, torej tista podjetja, ki so najboljše v svoji branži – zgolj primer pri bakru recimo podjetje FCX – Freeport-McMoRan ali pri litiju podjetje Albemarle itn.

V vsakem primeru naj velja, da pred investiranjem dobro raziščete vse možnosti in se pozanimajte o vseh potencialnih tveganjih, preden se za investicijo tudi odločite. Kljub lepim napovedim tudi surovinski sektor ni brez tveganj – in obvladovanje le teh je ključno pri investiranju.

**MATJAZ ŠTAMULAK, NEODVISNI
FINANČNI SVETOVALEC, PROFESIONALNI
INVESTITOR IN PREDAVATELJ,
WWW.CRESUS.SI**

Če hočeš zadeti tarčo, jo moraš najprej določiti

Bigstock

*Mnogo ljudi postavlja cilje.
Vendar jih le malo cilj
postavi tako, da poveča
možnosti za dosego le-tega.
Tako postavljen cilj nam
daje strukturo in vsebuje
specifične ter objektivne
podatke.*

Sveda ni prav, da napake vedno znova ponavljamo in v takem primeru obstaja razširjena verzija zgornjega pregovora, ki pravi: »Motiti se je človeško; vztrajati pri napakah je hudičevsko!« Kot pri napakah oziroma motilcih pri delu iz prejšnjega članka, sledi nekaj primerov napak in rešitev pri vodenju.

Cilj, ki ima objektivna merila, je zelo pomembna stvar. Ničesar ne moremo meriti, če nimamo ideje, kaj naj bi bil rezultat, ki ga hočemo doseči. V podjetjih se pogosto srečujem s pojavi, ko želijo spremembe in rezultate, pa enostavno ne vedo, kaj sploh želijo doseči. Kaj in kako naj počnejo, da dosežejo nekaj, če sploh ne vedo, kaj je to?! Nemogoče je oblikovati proces potovanja (izobraževanje, rast, sprememba, učenje, tehnološki razvoj), če na drugi strani ni cilja, proti kateremu potujemo. Šele, ko imamo cilj, se lahko odpravimo na pot, preverjamo ali potujemo v pravo smer in na zadovoljiv način ter po potrebi spreminjamo naše delovanje.

Nekaj razlogov, zakaj so cilji pomembni:

- da dosežemo rezultat,
- za motivacijo,
- da se usmerimo,
- da merimo uspešnost,
- sledimo procesom,
- za disciplino,
- za nagrado, ko cilj dosežemo.

Vsi razlogi so pravilni. Sam cilj razumem predvsem kot okvir. Naše znanje, energija, delo, denar, čas, skratka naši viri, se aktivirajo v pravo smer šele takrat, ko jim damo nek smisel, ki je cilj.

Brez ciljev jih razpršimo v različne smeri in zmanjšamo možnost doseganja. Ali pa skačemo z enega cilja na drugega, porablamo vire, dosežemo pa bolj malo. Res pa je, da nam nikoli ni dolgčas.

Cilji nam dajo idejo, um se naravna, opazimo priložnosti, motivacijo, drugi nas prepoznajo, organizirajo se naše aktivnosti, kar nas pripelje do realizacije cilja. Bolj ko smo aktivni v pravo smer, večje in boljše rezultate dosegamo.

Posodica za puding

Ko ga imamo, je cilj nekaj, kar nam pomaga pri našem projektnem vodenju. S tem naše potenciale osmislimo in jih organiziramo. Merilo dobrega cilja ni le, kaj bomo dosegli, temveč tudi, kako bomo to naredili in prišli do tja.

Predstavljamo si kuhanje in v posodi tekočo zgoščeno zmes dišeče temne barve. Če bi zmes po nesreči polili po pultu bi dobili razlito packarijo, čiščenje bi nam vzelo kar nekaj časa, od zmesi pa ne bi ostalo nič koristnega. Če bi tej zmesi dali obliko v keramičnih posodicah, pa bi čez čas dobili čokoladni puding. Kar nas je zanimalo, je bil puding, osmisli pa ga je okvir, kamor smo ta puding dali. Uporabno korist in smisel damo pudingu šele z obliko. Nekaj podobnega se dogaja tudi s cilji. Cilje razumem kot okvir, ki na podoben način kot skodelica da obliko puding, daje smisel in formo našim potencialom.

Cilji imajo v naših predstavah različne oblike. Od vizije, strategije, taktike do operativne izvedbe. Cilj je za nekoga lahko že samo vizija. Npr. Kako bi bilo fino, če bi jaz postal vodja? Ampak to ni cilj, ki

bi nam pomagal projektno priti do cilja. Stvari moramo specificirati v jasne ideje, kaj naj bi bilo in kako bomo do tja prišli. Cilji imajo zelo pomembno psihološko komponento.

5 cilji zadovoljujemo psihološke potrebe

Ljudje imamo psihološke potrebe, ki usmerjajo naša nezavedna delovanja. Potreba po **1. strukturi** so navodila, kako bo naše telo nekaj počelo. Naše telo enostavno ne more izvajati aktivnosti, če v naši zamisli ne obstajajo navodila, kako bomo to počeli. Kadar imamo dobro postavljene cilje, se nam zgradi struktura. Dobro postavljen cilj ni le, da ga imamo ali da si nekaj želimo, ampak je takšen, ki nam pomaga razumeti, kako bomo do nekega želenega zaključka prišli. Navadno si izberemo tudi cilj, ki nam nudi lastno ali socialno prepoznanje in **2. potrditev**, ob doseganju cilja pa dobimo specifičen dražljaj.

3. Dražljaji so neposredno povezani z našo motivacijo. Pogosto izrečena misel, da nas cilji motivirajo, je napačna, ker nas v resnici motivira potrditev ob doseganju cilja in dražljaji, ki jih doživimo kot občutke.

Če nam cilj nudi ustrezen dražljaj, je vsebinsko pravi za nas. Rečemo, da nas cilj motivira. Kdaj pa je vsebinsko pravi za nas? Takrat, ko nam daje lastno ali socialno potrditev. Skratka, cilj mora zadovoljiti vse tri psihološke potrebe. Potreba po strukturi je povezana z zamisljo, potrebi po potrditvi in dražljaju pa z motivacijo.

**RECIMO, DA SI NEKDO ZASTAVI
CILJ, DA BO NAPREDOVAL V
VLOGO VODJE. OB DOSEGANJU
TEGA CILJA SE BO SAM
PREPOZNAL TER POTRDLIL
V NOVI VLOGI, PRAV TAKO
PA TUDI DRUGI. KO BO CILJ
DOSEGEL, BO OBČUTIL IN
DOŽIVEL TUDI DOLOČENE
DRAŽLJAJE.**

Problem je, da so mnogi cilji postavljeni na način, ki ni primeren za naše psihološke potrebe in za način delovanja naših možganov. Če cilje postavimo tako, da teh treh potreb ne zadovoljujejo je velika verjetnost, da jih ne bomo realizirali. Zato si pri postavljanju ciljev pomagamo z uveljavljenimi metodami.

Cilji na »pameten« način

Metoda SMART je metoda postavljanja ciljev na način, ki poveča možnost doseganja le-teh. SMART je neke vrste check lista, s katero zapisan cilj preverimo, če prenese določene kriterije.

S – specifično in samosprožilno. Cilj opremimo z objektivnimi podatki, dejstvi, z nečim, kar bo ustvarilo jasno predstav o cilju. Bolj, kot je cilj specifičen, več informacij o cilju imamo.

NE – Moram prodati več izdelkov.

DA – Prodam, fakturiram in prejmem plačilo za 120.000 € teh in teh izdelkov vsak mesec.

Pri tem kriteriju je pomembno, da nam bo cilj ustvaril predstavo. Slike, predstave, podrobnosti, zvoki, občutki nas bodo motivirali na naši poti doseganja cilja. Tako postavljen cilj nas motivira sam po sebi že s tem, da pomislimo nanj. Zato ga lahko opremimo s čim več podrobnostmi.

M – merljivo. Cilj opišemo z merskimi enotami (kilogrami, kosi, ducati, evri, dnevi, tedni, itd.)

Zapomnimo si, da če nimamo merljivega cilja, bo v nas in v ljudeh nastala zmeda in fantazija, ker bo vsaka oseba razumela cilj po svoje. Takrat se od cilja lahko poslovimo.

NE – Potrebujemo več kupcev. Vsak prodajalec bo razumel po svoje in nekdo jih bo pridobil dvajset, drug prodajalec

pa le dva.

DA – Vsak prodajalec mora pripeljati npr. deset novih kupcev tega in tega ranga, v tem in tem mesecu. Vsak od teh kupcev bo prinesel toliko in toliko prometa itd.

Izpostavil bi še pomen časa pri postavljanju in doseganju ciljev. Linearni čas je tisti ki določa, do kdaj bomo cilj dosegli. Drugi, pomembnejši, je procesni čas. To je čas, ko bomo izvajali aktivnosti, ki nas bodo pripeljale do cilja. Predpostavljamo, da je naš čas polno zaseden s takšnimi in drugačnimi stvarmi. Če želimo doseči cilj, si moramo sprostiti del časa in ga nameniti novemu cilju. Organizacijsko pravilo je, da če želimo nekaj dati noter, moramo najprej nekaj vzeti ven. Kaj se npr. zgodi, če v poln kozarec vode nalijemo še več vode? Voda gre čez rob in se polije. Rezultat je posledica aktivnosti in ne samega cilja. Če si za doseganje cilja ne bomo vzeli časa, tudi cilja ne bomo dosegli!

A – kot da se je cilj že zgodil (as if...). Cilj zapišemo v obliki, kot da se je že zgodil. Se pravi govorimo v sedanjosti, kot da smo cilj že dosegli.

Če je cilj povezan z neko spremembo vloge napišemo, kot da smo to vlogo že dosegli. Npr. Sem diplomirani ekonomist, sem vodja prodaje, sem direktor podjetja, itd. Bolj ko se vživimo v cilj, bolj smo motivirani.

R – Realistično. Zelo pomembna zadeva s katero se kot coach, trener in svetovalec veliko ukvarjam. Večina ciljev namreč pade, ker imajo ljudje popačene realnosti.

To pomeni, da si znamo in zmoremo postavljati meje znotraj polja možnega. Pri tem upoštevamo sebe, druge in širše okolje. Omenjam nekaj primerov, kjer so naše ocene realnosti na preizkušnji:

- Visoki cilji so psihološka kompenzacija in potrjevanje nečesa znotraj nas in niso namenjeni procesnemu vodenju.

- Kar potrebujemo, niso enkratni uspehi, temveč dolgoročna stabilnost. Ko cilj dosežemo, se ne uspavamo. Ne pomeni, da je konec in se ustavimo, ampak si postavimo nov cilj in s tem nadzorujemo rast.

- Smisel psihološke potrebe po potrditvi je, da se potrdimo, ko cilj doseže-

mo, in ne v previsokem cilju, ki ga ne zmoremo doseči. Tudi nedoseganje cilja je potrditev, vendar negativna.

- Smisel ni v novih začetkih, ampak v dolgoročnosti. Novi in novi začetki so domena razvoja in ne vodenja.

T – Trdilno. Brez negacij. Naši možgani besede ne, ne prepoznajo. Naredimo poskus. Ne pomislite na banano. Ne pomislite na žogo. Ne pomislite na računalnik. Na kaj ste pomislili? Skratka, cilje namesto v negacijah (česar si ne želimo) napišemo v trdilni obliki.

Ko razumemo procese in realnosti, cilji prenehajo biti nekaj fantazijskega, ampak postanejo način, kako upravljamo s procesi v organizaciji. V življenju ne drži, da si postavimo cilje in se potem »zgodijo«. Cilji dajejo formo, smisel in organizacijo, dosežemo pa jih z aktivnostmi.

Ostale faktorje, ki še vplivajo na doseganje ciljev bom predstavil v naslednji številki. Do takrat pa vas vabim v raziskovanje ciljev in metode SMART.

Naloge za bralce

1. Pomembne cilje zapišite in preverite ali zadovoljujejo kriterije modela SMART.

2. Organizacijski cilji običajno zaposlenih ne motivirajo na primeren način, zato jih povežite z njihovimi osebnimi cilji. Npr. **Dosežen promet v prodaji** - stimulacija - več denarja - **dopust z več uživanja.**

3. Velike cilje, ki imajo dolgoročno komponente razdelite na krajše cilje (baby steps). Na ta način boste poskrbeli, da bo motivacija ohranjena namesto da bi se skozi čas izgubila.

4. Osebnosti ali organizacijske želje spremenite v cilje. Želja ni cilj, ker ne vsebuje strukture, kako bomo do tja prišli, kdaj, na kakšen način ipd.

Če želite lahko razmišljanja okrog vsebin, nalog, povratne informacije in vaše dobre prakse delite na naslov nis.hilcer@kadroom.si. Vesel bom vaših mnenj ter kakšnega vprašanja ali komentarja na 040 933 536.

DENIS HILČER,

POSLOVNI TRENER IN COACH

Slovenski cvetličarji in vrtnarji sodelovali na Chelsea Flower Show

Konec maja so slovenski cvetličarji in vrtnarji v okviru izhodne delegacije Spirit Slovenija aktivno sodelovali na svetovni razstavi RHS Chelsea Flower Show v Londonu. V Slovenijo so se vrnili z novimi znanji in izkušnjami, predvsem na področju novih pristopov v načrtovanju zelenih ureditev.

Slovenski cvetličarji in vrtnarji so sodelovali na svetovni razstavi RHS Chelsea Flower Show v Londonu. Izhodno delegacijo v London sta z namenom nabiranja novih znanj in praks organizirala SPIRIT Slovenija, javna agencija, in ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport v sodelovanju s Sekcijo cvetličarjev in vrtnarjev pri OZS.

»Na razstavi Chelsea Flower Show so bili letos še posebej izpostavljeni trendi načrtovanja zelenih ureditev s sonaravnim pristopom, ponovno uporabo gradbenih in drugih materialov, zunanjimi ureditvami kot odrazom klimatskih sprememb in rastlinskim izborom, ki sovпада z omenjenimi tematikami,« je dogajanje na razstavi komentiral vodja delegacije **predsednik sekcije cvetličarjev in vrtnarjev pri OZS Simon Ogrizek**.

RHS Chelsea Flower Show, uradno znana kot velika pomladna razstava, je vrtna razstava, ki jo pet dni v maju prireja Kraljeva hortikulturna družba (RHS) na območju Kraljeve bolnišnice Chelsea v Londonu. Razstave, ki poteka v Chelseaju že vse od leta 1912, se udeležujejo tudi člani britanske kraljeve družine. Letošnja razstava je obiskovalcem ponudila neverjetne vrtnе zasnove in čudovite cvetlične razstave.

Slovenski cvetličarji in vrtnarji so si v okviru svetovne razstave ogledali Chelsea

Physics Garden, Garden Museum in Wisley ter območja Kings Cross (zelenе površine). Sprejel pa jih je tudi eden vodilnih krajinskih arhitektov Giacomo Guzzon, ki se skupaj s podjetjem, v okviru katerega deluje, ukvarja z rešitvami transformacijskega urbanega načrtovanja v Londonu. Dogodek je bil obenem odlična priložnost za mreženje, izmenjavo dobrih praks ter navezovanje novih poslovnih kontaktov s tujimi podjetji.

MIRA ČREŠNAR

GRAFIČARJI

Drupa po Drupi

Sekcija grafičarjev pri OZS vabi na tradicionalni dvodnevni strokovni forum članov sekcije, ki bo 14. in 15. junija 2024 v hotelu Adria v Ankaranu.

Svet grafičarjev in tiskarske industrije prinaša izjemno veliko hitrih sprememb. Strokovni forum je zato odlična priložnost za seznanitev s trendi v dejavnosti, aktualnimi zakonskimi predpisi in drugimi novostmi, ki pomembno vplivajo na vsakdanji delovni proces. Ob tem pa bo na dogodku tudi obilo priložnosti za druženje ter izmenjavo mnenj in izkušenj z ostalimi udeleženci in sponzorji.

PROGRAM

petek, 14. junij 2024

10.00	Registracija in jutranja kava
10.15 – 11.00	Pozdravni nagovori <i>Bernard Bucik, predsednik Sekcije grafičarjev pri OZS</i> <i>Danijel Lamperger, direktor OZS</i> <i>Blaž Cvar, predsednik OZS</i>
11.00	Umetna inteligenca (UI) za boljšo učinkovitost <i>mag. Boštjan Kožuh, predavatelj z več kot 20-letnimi izkušnjami na področju umetne inteligence, analitike in upravljanja s podatki</i>
12.30 – 14.00	Odmor za kosilo
14.00 – 15.00	Izzivi grafične in tiskarske dejavnosti v prihodnosti
– panel	
15.00	Papir in trajnostni razvoj – panel
15.30	Odmor
16.00	Zbor udeležencev pred hotelom in odhod na ladjico Zlatoperko
16.30 – 20.30	Piknik in kopanje na ladjici

sobota, 15. junij 2024

9.00 – 10.30	Drupa po drupi: Kam gre svet, kje smo in s kom se je vredno pogovarjati o prihodnosti? <i>dr. Gorazd Golob</i>
10.30 – 11.00	Odmor
11.00 – 12.30	Marketing za tiskarje <i>Mitja Košak, marketinška agencija Solos</i>

Kotizacijo za člane sekcije bo pokrila sekcija iz sredstev sekcije za leto 2024. Kotizacija za druge udeležence foruma pa znaša 89 evrov (brez DDV).

Prijave za forum grafičarjev pošljite **do četrтка, 13. junija**, sekretarki sekcije Adriani Poljanšek (adriana.poljansek@ozs.si), **prenočišče** pa si tudi do tega datuma rezervirajte na booking@adria-ankaran.si oziroma na 05 66 37 444, ob tem se sklicujte na udeležbo na strokovnem forumu grafičarjev.

Sponzorji foruma:

Diamantni sponzor:

xerox

Zlati sponzor:

Srebrni sponzorji:

EUROPAPIER

Copia biro
Print & Document Solutions

Še eno uspešno regijsko izobraževanje za trgovinsko dejavnost

Sekcija trgovcev pri OZS je v sodelovanju z Območno obrtno-podjetniško zbornico Ljubljana Šiška organizirala regijsko izobraževanje na temo »Novosti na področju zakonodaje, ki vpliva na poslovanje«. Potekalo je v torek, 28. maja, v prostorih OOOZ Ljubljana Šiška. Dogodek je bil organiziran z namenom predstavitve aktualnih novosti zakonodajnega področja, srečanja s člani in izmenjave mnenj ter izkušenj za boljše poslovanje članov.

Udeležence je uvodoma pozdravil **Primož Černic**, predsednik sekcije trgovcev OZS, ki je poudaril, da so redna in kakovostna izobraževanja za podjetja tako izjemno pomembna in z vsakim letom še pridobivajo na pomembnosti za uspešno in dolgoročno vzdržno poslovanje podjetja.

Nina Ličar iz Svetovalnega centra OZS je predstavila novosti in spremembe zakona o delovnih razmerjih, vodenje evidenc na področju dela in socialne varnosti, Aneks št. 2. in št. 3 h Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije ter Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja delavcev pri ročnem premeščanju bremen. Omenjeni Pravilnik je začel veljati avgusta lani, **uporabljati pa se začne 1. avgusta letos**. V vmesnem obdobju naj bi delodajalci na novo ocenili tveganje za nastanek kostno-mišičnih obolenj in po potrebi določili preventivne ukrepe. Pričakuje se, da bo novi pravilnik bolj učinkovito kot predhodni pripomogel k preprečevanju kostno-mišičnih obolenj. Ta so namreč eden glavnih razlogov za odsotnosti z dela v Sloveniji. Težave, ki se kažejo, se razlikujejo po jakosti – od blagih do zelo hudih in vse do kroničnih in izčrpavajočih bolezni.

Ročno premeščanje bremen v skladu z navedenim pravilnikom pomeni vsako opravilo, ki vključuje **dvigovanje, prenašanje, spuščanje, potiskanje, vlečenje ali premikanje bremena s človeško silo in druga podobna dela** (npr. podpiranje, držanje, ponavljajoči gibi), ki zaradi svojih značilnosti ali zaradi neugodnih ergonomskih pogojev pomeni nevarnost za razvoj kostno-mišičnih obolenj, povezanih z delom.

Regijsko srečanje, namenjeno obrtnikom in podjetnikom iz trgovinske dejavnosti, je minuli mesec potekalo na OOOZ Ljubljana Šiška.

Delodajalci morajo delovna mesta **prilagajati tehničnemu in tehnološkemu napredku** in ročno premeščanje bremen **nadomeščati** z delovno opremo, pripomočki in mehanskimi pomagali. Kadar se ni mogoče izogniti ročnemu premeščanju bremen, morajo delodajalci sprejeti **organizacijske, kadrovske in tehnične ukrepe**, uporabiti opremo in tak način dela, da zmanjša nevarnost, povezano z ročnim premeščanjem bremen. Delavci smejo ročno premeščati bremena na

podlagi ocene tveganja za varnost in zdravje pri ročnem premeščanju bremen. Priporočamo, da se čim prej obrnete na strokovne delavce, ki pri vas opravljajo storitve s področja varnosti pri delu, saj bo morda potrebno vpeljati rešitve, ki terjajo tako denarna sredstva kot tudi čas.

Za svetovanje in pomoč lahko člani kontaktirajo Svetovalni center OZS, tel. 01 58 30 553, svetovanje@ozs.si.

EDINA ZEJNIC

KONGRES KOZMETIKOV IN FRIZERJEV

Oktobra v Portorožu

Sekcija kozmetikov pri OZS in Sekcija frizerjev pri OZS vabita na Kongres frizerjev in kozmetikov. Rezervirajte si soboto, 19. oktobra, za stroko in druženje s kolegi. Kongres bo v kongresnem centru Grand hotela Bernardin v Portorožu.

Sekciji tako za kozmetike kot za frizerje pripravljata zanimiv in pester program z aktualnimi temami. Poleg strokovnih predavanj boste imeli priložnost spoznati novosti na področju kozmetičnih in frizerskih izdelkov in opreme, saj vam bodo v preddverju dvorane razstavljavci in doba-

vitelji predstavili svojo ponudbo.

Vabljeni, da si že sedaj rezervirate 19. oktober in se udeležite Kongresa frizerjev in kozmetikov, osrednjega dogodka za frizerje in kozmetike, si zagotovite nova znanja in uživajte v prijetnem druženju s kolegi iz vse Slovenije.

Tista podjetja, ki bi želela na kongresu sodelovati tudi kot pokrovitelj ali razstavljavec, pa lahko to sporočijo sekretarki sekcije na naslov vlasta.markoja@ozs.si.

Podrobnosti o programu in prijavi bodo objavljene na spletni strani www.ozs.si.

E. M.

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Spremembe in dopolnitve Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja (do 7. 6. 2024)

2. Končane javne razprave:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
- Predlog zakona o kakovosti v zdravstvu
- Predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje
- Predlog zakon o digitalizaciji zdravstva
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozihi
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
- Predlog Zakona o medicinskih pripomočkih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih

- Predlog Zakona o Poslovnem registru Slovenije

- Osnutek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o podpornem okolju za podjetništvo
- Predlog Podnebne zakona

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah

4. Obravnava v državnem zboru:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju

5. Sprejeto v državnem zboru:

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
junij 2024

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si/svetovanje
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina junijskega Svetovalca:

- ▶ Regres za leto 2024
- ▶ Čas izrabe letnega dopusta in možnost njegovega prenosa
- ▶ Davčna obravnava izplačil nagrade za vajence in obvezno prakso dijakov in študentov
- ▶ Kdo, če sploh, in kako do zagotovljene vdovske pokojnine
- ▶ Najemanje delovne sile za sezonsko delo
- ▶ Izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi zaradi kršitev delavca
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Nina Ličar

svetovalka s področja delovnega prava
in prava socialne varnosti:

**Čas izrabe letnega
dopusta in možnost
njegovega prenosa**

Jasmina Malnar Molek

davčna svetovalka - specialistka:

Regres za leto 2024

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Regres za leto 2024

Delavci so upravičeni do regresa za letni dopust skladno z delovnopravnimi predpisi. ZDR-1¹ določa, da mora biti regres za letni dopust izplačan najmanj v višini minimalne plače (za leto 2024 ta znaša 1.253,90 eur), višje izplačilo pa lahko določa kolektivna pogodba dejavnosti, pogodba o zaposlitvi ali interni akt delodajalca. Izplačilo regresa mora biti izvedeno najpozneje do 1. julija tekočega koledarskega leta, pri čemer se lahko s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti, le v primeru nelikvidnosti delodajalca, določi tudi kasnejši rok izplačila regresa, vendar najkasneje **do 1. novembra tekočega koledarskega leta**. Ob izplačilu regresa je delodajalec dolžan delavcu izročiti pisni obračun. Načeloma velja, da mora biti regres izplačan v denarju, vendar nekatere kolektivne pogodbe omogočajo delno izplačilo regresa tudi v nadenarni obliki (bonih). Pravica do regresa je neločljivo povezana s pravico do letnega dopusta, zato je delavec, ki dela krajši delovni čas ali se je zaposlil/prekinil delovno razmerje med letom, upravičen do sorazmernega dela regresa. Izjema so delavci, ki delajo krajši delovni čas v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ali predpisi o starševskem varstvu (67. člen ZDR-1). Ti so upravičeni do izplačila regresa v polni višini, kot da bi delali polni delovni čas.

Davčno obravnavo regresa določata ZDoh-2² in ZPIZ-2³. 13. točka 44. člena ZDoh-2 določa, da se v davčno osnovo od dohodka iz delovnega razmerja ne všteva regres za letni dopust, določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100% povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji po zadnjem podatku Statističnega urada Republike Slovenije. Ker pa se povprečna mesečna plača spreminja, je zakonodajalec na letni ravni določil limit, in sicer bo izplačilo regresa neobdavčeno do višine 100 % povprečne letne plače zaposlenih v RS. Morebitno obdavčitev regresa bo davčni organ poračunal ob letni odmeri dohodnine. Po 3. odstavku 144. člena ZPIZ-2 se prispevki za socialno varnost plačujejo od zneska regresa za letni dopust, ki presega 100 % zadnje znane

povprečne mesečne plače po podatkih Statističnega urada RS. Če se regres izplača v dveh ali več delih, se ob izplačilu naslednjega oziroma zadnjega dela regresa ugotovi celotna višina regresa in izvrši obračun prispevkov od posameznih delov regresa.

Delavec se je zaposlil 16. 5. 2024. Koliko regresa mu pripada za tekoče koledarsko leto? Kdaj moramo izplačati regres? Kakšna je davčna obravnava, če se izplačilo regresa izvede v polni višini?

Delavcu pripada sorazmerni del regresa, in sicer za vsak dopolnjen mesec zaposlitve 1/12, torej skupaj 7/12 in 16/31 za mesec maj. Pri izračunu sorazmernega dela regresa je potrebno upoštevati tudi dneve zaposlitve in ne le dopolnjene mesece. Delodajalec je dolžan novo zaposlenemu delavcu izplačati regres najkasneje do 1. 7. 2024. Če delodajalec delavcu kljub pravici do sorazmernega dela regresa izplača celotni regres, se razlika izplačila nad pravico šteje za drug prejemek iz delovnega razmerja, ki se v celoti všteva v davčno osnovo za dohodnino ter osnovo za prispevke.

Delavec se bo zaposlil 1. 9. 2024. Koliko regresa mu pripada za tekoče koledarsko leto? Kdaj moramo izplačati regres?

Delavcu pripada sorazmerni del regresa in sicer za vsak dopolnjen mesec zaposlitve 1/12, skupaj 4/12. Delodajalec je dolžan novo zaposlenemu delavcu izplačati regres najkasneje do konca leta 2024. Primerno je, da se o datumu izplačila regresa dogovorita v pogodbi o zaposlitvi.

Delodajalec ima zaposlena dva delavca, ki delata krajši delovni čas, in sicer je delavka zaposlena za 20 ur na teden v skladu s predpisi o starševskem varstvu, delavec pa za 10 ur na teden po lastni želji. Koliko regresa pripada delavcema?

Delavka, ki dela krajši delovni čas na podlagi posebnega predpisa o starševskem varstvu, ima enake pravice kot delavci, ki delajo s polnim delovnim časom, zato ima pravico do celotnega regresa. Delavec, ki dela 10 ur na teden, ima pravico do regresa sorazmerno delovnemu času, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi, in je upravičen do četrtnine regresa, če znaša polni delovni čas pri delodajalcu 40 ur na teden.

Delavec je sporazumno prekinil delovno razmerje s 1. 10. 2024. Lahko zahtevamo vračilo sorazmernega dela regresa?

V primeru prenehanja delovnega razmerja ima delodajalec pravico zahtevati sorazmerni del izplačanega regresa, delavec pa ga je dolžan vrniti. Če delodajalec ne zahteva vračila regresa in ga delavec ne vrne, po pojasnilu davčnega organa ni potrebno popravljati REK obrazca in delavcu za neupravičen del regresa obračunati bonitete.

Imamo delavko na porodniškem dopustu. Ali je upravičena do celotnega regresa in kdaj ji je potrebno regres izplačati?

Delavka na porodniškem dopustu je upravičena do celotnega regresa. Regres je potrebno izplačati hkrati z ostalimi delavci, najkasneje do 1. 7. 2024.

V letošnjem letu želimo izplačati regres v znesku, ki je višji od minimalne plače. Kaj moramo storiti?

Zakon o delovnih razmerjih določa, da mora biti regres izplačan najmanj v višini minimalne plače. V kolikor želi delodajalec izplačati višji regres kot to določa ZDR-1 ali kolektivna pogodba, višino regresa določi s sklepom.

Davčni organ v pojasnilu Regres za letni dopust navaja, da pravica do regresa pomeni pravico delavca, zato mora biti višina regresa za letni dopust vnaprej določena, vključno z navedbo, da bo izplačana v več obrokih, nepogojna in neodvisna od bodočega poslovnega rezultata in likvidnosti družbe, saj je to v korist in varstvo te delavčeve pravice, kar omogoča predvidljivost in tudi iztožljivost te pravice.

Ali lahko izplačamo regres v več delih?

Regres je mogoče izplačati v več obrokih, vendar mora biti zadnji obrok izplačan najkasneje do 1. 7. oziroma do 1. 11. tekočega leta, če je delodajalec nelikviden po 14. členu ZFPPI-PP⁴ in kasnejši rok izplačila omogoča zavezujoča kolektivna pogodba.

Je potrebno vsem delavcem izplačati regres v enaki višini?

ZDR-1 ne določa, da mora delodajalec vsem delavcem izplačati regres v enaki višini, določa le najnižji znesek regresa za letni dopust. V kolikor želi delodajalec izplačati regres zaposlenim v različnih zneskih, naj to uredi v internih aktih, pri čemer morajo biti merila in kriteriji za izplačilo nediskriminatorni, objektivni, preverljivi in delavcem vnaprej znani.

Regres bomo izplačali v dveh delih. Prvi del bo izplačan 1. 7. 2024 v višini minimalne plače, drug del regresa pa bomo izplačali v decembru, če bo poslovni rezultat to omogočal. Ali lahko drug del regresa izplačamo neobdavčeno?

Višina regresa za letni dopust mora biti vnaprej določena, vključno z navedbo, da bo izplačana v več obrokih, nepogojna in neodvisna od bodočega poslovnega rezultata in likvidnosti družbe. Z davčnega vidika se bo morebitno izplačilo v decembru štelo za drug dohodek iz delovnega razmerja in bo v celoti obdavčeno s prispevki in dohodnino.

Delavec je zaposlen pri dveh delodajalcih. Ali mora drugi delodajalec ob izplačilu regresa obračunati dohodnino?

Delavec je pri obeh delodajalcih upravičen do sorazmernega dela letnega dopusta in regresa za letni dopust. Oba delodajalca lahko upoštevata ugodnejšo davčno obravnavo regresa in jima pri izplačilu ni potrebno odvesti dohodnine, če posamično izplačilo ne presega limita. Ker pa se regres všteta v letno odmero dohodnine in bo v primeru preseganja zavezanec obdavčen, je dopustno, da delavec obvesti delodajalca, da ne želi, da se pri izplačilu upošteva ugodnejša davčna obravnavna.

Prvi delodajalec bo v takem primeru obračunal dohodnino po povprečni stopnji dohodnine od enomesečnega dohodka, drugi delodajalec pa po stopnji 25 %.

Delavec je z majem nastopil daljšo bolniško odsotnost. V letošnjem letu je izkoristil le 3 dni dopusta. Ali mu regres izplačamo sorazmerno glede na koriščenje letnega dopusta in mu preostanek izplačamo, ko bo le-tega dejansko izkoristil?

Pravica do regresa je vezana na pravico do letnega dopusta, pri čemer ni vezana na dejansko izrabo dopusta. Delavcu je potrebno izplačati celoten regres za leto 2024 do 1. 7. 2024.

Delavcu bomo v letošnjem letu izplačali regres za letni dopust v višini 1.500 eur za leto 2024 in regres za letni dopust za leto 2023 v višini 1.100 eur. Ali je potrebno pri izplačilu regresa obračunati dohodnino in prispevke?

Regres izplačan v letu 2024 bo presegel zakonski limit (100 % povprečne mesečne plače), zato je potrebno ob izplačilu obračunati dohodnino po povprečni stopnji enomesečnega dohodka. Prispevki za socialno varnost pa niso vezani na izplačilo, temveč na leto upravičenja. Ker se regres izplačuje za leti 2023 ter 2024 in za posamezno leto ne presega 100 % povprečne mesečne plače, ob izplačilu ni potrebno obračunati prispevkov za socialno varnost.

Delodajalca ne zavezuje nobena kolektivna pogodba dejavnosti. Ker opravlja turistično dejavnost, bi želel regres za letni dopust izplačati v obliki koriščenja svojih kapacitet. Je to dopustno?

Delodajalec lahko izplača regres v nadenarni obliki le, če to možnost dopušča kolektivna pogodba dejavnosti, ki ga zavezuje. Nedenarne oblike izplačila ni mogoče določiti v internem aktu ali pogodbi o zaposlitvi. Prav tako ne sme izplačati regresa za letni dopust v nadenarni obliki, če se ravna po kolektivni pogodbi dejavnosti, ki ga dejansko ne zavezuje (dogovorna uporaba).

¹ Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13 z dopolnitvami)

² Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US, 158/22 in 131/23 – ZORZFS)

³ Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČMIS-1, 78/23 – ZORR, 84/23 – ZDOsk-1, 125/23 – odl. US in 133/23)

⁴ Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 178/21 – popr., 196/21 – odl. US, 157/22 – odl. US, 35/23 – odl. US in 57/23 – odl. US – U-I-414/20-13)

Nina Ličar,
svetovalka s področja
delovnega prava in prava
socialne varnosti

Čas izrabe letnega dopusta in možnost njegovega prenosa

Pravica do letnega dopusta je ena izmed osnovnih delavčevih pravic, ki se pridobi s sklenitvijo delovnega razmerja. V tem prispevku bomo pogledali, kakšna so pravila glede časovne izrabe letnega dopusta in njegovega prenosa v naslednje koledarsko leto, kar v praksi še vedno odpira mnoga vprašanja in dileme.

Zagotovitev izrabe v tekočem koledarskem letu

Delodajalec je dolžan delavcu zagotoviti izrabo letnega dopusta v **tekočem koledarskem letu**, delavec pa je dolžan do konca koledarskega leta **izrabiti najmanj 2 tedna**, preostanek letnega dopusta pa v **dogovoru z delodajalcem do 30. 6. naslednjega leta** (162/3 ZDR-1). Konkretno število dni 2-tedenskega letnega dopusta, ki ga je potrebno izrabiti v tekočem koledarskem letu, je odvisno od razporeditve delovnega časa posameznega delavca pri delodajalcu. Za delavce, ki delajo od ponedeljka do petka, bo to praviloma 10 dni letnega dopusta, za tiste, ki delajo 6 dni v tednu, pa 12 dni letnega dopusta itd.

Referenčno obdobje za izrabo letnega dopusta je torej praviloma tekoče koledarsko leto, v katerem je bil delavcu letni dopust odmerjen. Delodajalec mora tako delovni proces prilagoditi izrabi letnega dopusta v tekočem koledarskem letu (npr. s planom letnega dopusta). Kot izhaja iz navedene zakonske določbe, je torej izraba do 30. 6. naslednjega leta mogoča le, če se delavec **tako dogovori z delodajalcem** oziroma če pri delodajalcu **ne obstajajo drugačna pravila glede časovne izrabe letnega dopusta**. Delodajalec lahko namreč tudi določi, da je tekoči letni dopust potrebno porabiti v tekočem koledarskem letu v celoti ali skrajša obdobje prenosa letnega dopusta na čas pred 30. 6. (npr. določi, da je izraba tekočega letnega dopusta mogoča le do 30. 4. nasle-

dnjega koledarskega leta). Pomembno je, da ima delodajalec glede časa izrabe letnega dopusta jasna pravila in da so delavci z njimi seznanjeni, saj v nasprotnem primeru neizrabljenega letnega dopusta delavcem ne bo mogel brisati, v primeru, da ga ti ne bi izrabili.

Potrebna je torej posebna skrbnost delodajalca, preden se delavcu letni dopust iz preteklega leta, ki ga ni izrabil do 30. 6. (ali prej, če je tako določeno pri delodajalcu), lahko briše. Delodajalec mora v skladu s sodno prakso EU (SEU Kreuziger C-619/19, Max-Planck-Gesellschaft C-684/16) namreč poskrbeti, da je delavec seznanjen s številom dni preostalega letnega dopusta, obdobjem za izrabo in dejstvom, da se mu dopust lahko briše, če ga ne bo izrabil pravočasno (npr. v posebnem obvestilu ali v odmeri letnega dopusta za tekoče koledarsko leto se mu zapiše število dni preostalega letnega dopusta in opozorilo na brisanje dopusta, če ga do določenega roka ne bo izkoristil). Aktivno je torej potrebno poskrbeti, da delavec razume posledice svoje opustitve, saj v nasprotnem primeru pravice do plačanega letnega dopusta ne izgubi. Šele v skrajnem primeru, ko delavec letnega dopusta kljub pozivom ne želi izrabiti, mu le-ta propade, mogoča pa je tudi enostranska odreditev letnega dopusta. Osnovni namen pravice do letnega dopusta je namreč, da se delavec spočije.

Daljša obdobja za izrabo letnega dopusta

Delavec ima pravico izrabiti **ves letni dopust**, ki ni bil izrabljen v tekočem koledarskem letu oziroma do 30. 6. naslednjega leta zaradi odsotnosti zaradi bolezni ali poškodbe, porodniškega dopusta ali dopusta za nego in varstvo otroka, **do 31. marca leta, ki sledi letu**, v katerega je možen prenos letnega dopusta (162/4 ZDR-1). V tem delu se je torej obdobje za prenos letnega dopusta z novelo ZDR-1D (Uradni list RS št. 114 z dne 15. 11. 2023) podaljšalo na 15-mesečno obdobje, saj prehodna ureditev v ZDR-1 ni bila v skladu z Direktivo 2003/88/ES in sodno prakso VSRS (VIII Ips 23/2022) in EU (Niedel C-337/10, KHS C-214/10).

Zakon sicer nima podrobnejših napotkov glede tega, kdaj je odsotnost delavca dovolj dolga, da opravičuje daljšo izrabo letnega dopusta. Potrebno je torej **upoštevati okoliščine vsakega posameznega primera** in od primera do primera presojati, če je obstajala možnost koriščenja letnega dopusta v tekočem koledarskem letu in v obdobju do 30. 6. naslednjega koledarskega leta.

Če vzamemo primer, ko je bil delavec zaradi bolezni odsoten z dela od 1. 2. 2023 do 5. 3. 2024, ima pa še 10 dni letnega dopusta za leto 2022 in celotni letni dopust za leto 2023. V tem konkretnem primeru bo delavec 10 dni letnega dopusta za leto 2022 še lahko izkoristil do 31. 3. 2024, saj se je še pravočasno vrnil na delo in 15-mesečno obdobje za prenos letnega dopusta še ni izteklo. Delodajalec ga mora na to možnost opozoriti, saj v nasprotnem primeru delavec pravice do plačanega letnega dopusta ne izgubi. Če bi se delavec v

konkretnem primeru na delo vrnil po 31. 3. 2024, pa bi mu dopust za leto 2022 že zapadel in ga ne bi mogel več izkoristiti. Letni dopust za leto 2023 pa bo delavec, v konkretnem primeru, lahko koristil do 31. 3. 2025, seveda pa se z delodajalcem lahko dogovorita tudi za prejšnje koriščenje (npr. do 30. 6. 2024).

V primeru, ko je delavec dalj časa odsoten (npr. je več let na bolniški) je potrebno upoštevati, da neomejeno koriščenje pravice do plačanega letnega dopusta nima več pozitivnega učinka na delavca, zato se upošteva zgoraj navedeno 15-mesečno obdobje za prenos letnega dopusta. Delavec, ki se torej npr. po večletni bolniški odsotnosti vrne na delo 1. 5. 2024, lahko od letnega dopusta preteklih let koristi le letni dopust za leto 2023, in sicer do 31. 3. 2025, letni dopusti preteklih let pa so mu propadli.

Tudi v primeru možnosti daljše izrabe letnega dopusta je potrebna **posebna skrbnost delodajalca, preden se delavcu letni dopust iz preteklih let, ki ga ni izrabil v podaljšanem obdobju, lahko briše**. Delodajalec mora namreč poskrbeti, da je delavec seznanjen s številom dni letnega dopusta, ki se še lahko izrabijo, obdobjem za izrabo in dejstvom, da se mu dopust lahko briše, če ga ne bo izrabil pravočasno. Potrebno je torej aktivno obveščanje, da delavec razume posledice svoje opustitve, saj v nasprotnem primeru pravice do plačanega letnega dopusta ne izgubi.

Če je delavcu **nezakonito prenehalo delovno razmerje oziroma je s strani delodajalca prišlo do druge nezakonitosti** (npr. pri odmeri letnega dopusta, kjer se niso upoštevale vse relevantne okoliščine), pa delavcu **letni dopust preteklih let ne propade** oziroma se **ne upošteva 15-mesečno referenčno obdobje** za prenos letnega dopusta. O tem se je večkrat izreklo že VSRS (VIII Ips 24/2021, VIII Ips 38/2021) in tudi SEU (C-762/18 in C-37/19).

Starši šoloobveznih otrok

Starši šoloobveznih otrok imajo pravico izrabiti **najmanj teden dni** letnega dopusta v času **šolskih počitnic** (163/2 ZDR-1). Zakon kot pogoj torej določa otrokovo obiskovanje osnovne šole. Za izpolnitev te obveznosti se šteje najmanj teden dni letnega dopusta v času katerikoli šolskih počitnic po Pravilniku o šolskem koledarju za osnovne šole, torej jesenskih, novoletnih, zimskih, prvomajskih ali poletnih počitnic. Delodajalec pa lahko izjemoma izrabo kljub temu odredi, če bi odsotnost delavca resneje ogrozila delovni proces.

Letni dopust, katerega izrabo lahko delavec določi sam

Delavec ima pravico izrabiti **en dan** letnega dopusta na tisti dan, ki ga sam določi, o čemer mora obvestiti delodajalca najkasneje **3 dni pred izrabo** (163/3 ZDR-1). Izrabo takšnega dopusta pa lahko delodajalec odredi le v primeru, če bi odsotnosti delavca resneje ogrozila delovni proces. Število

dni letnega dopusta, ki jih delavec lahko določi sam, pa so s kolektivno pogodbo ali internim aktom delodajalca lahko določene tudi drugače oziroma ugodnejše za delavca. Tako so pogoste predvsem določbe kolektivnih pogodb dejavnosti, ki določajo večje število dni dopusta, ki jih delavec lahko določi sam (praviloma 2 ali 3 dni). V preostalem delu pa se letni dopust izrablja v medsebojnem dogovoru med delavcem in delodajalcem.

Delavec, ki dela v tujini

Delavec, ki dela v tujini, lahko izrabi letni dopust do konca naslednjega koledarskega leta, če je tako določeno s kolektivno pogodbo, ki zavezuje delodajalca (162/5 ZDR-1). Daljša izraba letnega dopusta v primeru dela v tujini je torej mogoča, če je tako določeno s kolektivno pogodbo dejavnosti ali podjetniško kolektivno pogodbo (kolektivna pogodba posameznega

Vesna Ambrožič,
davčna svetovalka

Davčna obravnava izplačil nagrade za vaje in obvezno prakso dijakov in študentov

S spremembo, določeno z novelo Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju ZPIZ-2N¹), ki je bila objavljena 27. 12. 2023 se je v nekaterih primerih spremenila osnova za plačilo prispevkov. Med drugim tudi za izplačila nagrad vajencem ter dijakom in študentom za obvezno praktično delo. FURS je konec aprila letos objavil prenovljena pojasnila, spremembe pa veljajo za vsa **izplačila po 1. 2. 2024**.

Vajeništvo

V sklopu izobraževanja za srednjo poklicno izobrazbo v vajeniški obliki je več kot polovica programa vajeništvo (praktič-

no usposabljanje z delom) pri delodajalcu. Dijaki lahko po dopolnjenem 15. letu starosti vajeništvo opravljajo pri enem ali več delodajalcih, v okviru mednarodnih programov ali pa deloma v medpodjetniških izobraževalnih centrih.

V 20. členu zakona o vajeništvu (v nadaljevanju ZVaj²) je zapisano, da je delodajalec dolžan vajencu izplačevati vajeniško nagrado za čas praktičnega usposabljanja z vajeništvom v podjetju, ob tem pa določa tudi najnižje mesečne nagrade za vsak letnik izobraževanja. Nagrade so lahko tudi višje, če je tako določeno s kolektivno pogodbo dejavnosti, ki zavezuje delodajalca. V znesku niso všteti zneski povračil stroškov (malica, prevoz, stroški v zvezi s službeno potjo itd.), niti ne vključujejo dodatkov in obveznih dajatev, ki bremenijo delodajalca.

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje je marca letos sprejelo Sklep o usklajenih zneskih vajeniških nagrad³, tako za izplačila od 1. 3. 2024 veljajo naslednji minimalni zneski nagrad za posamezno leto izobraževanja:

1. letnik – mesečna nagrada 303,72 EUR
2. letnik – mesečna nagrada 364,47 EUR
3. letnik – mesečna nagrada 485,96 EUR

Višina nagrade je določena za polni delovni čas oziroma če je vajenec na praktičnem usposabljanju cel mesec. V nasprotnem primeru se izračuna sorazmerni delež, glede na prisotnost na praktičnem usposabljanju z delom v podjetju, ob tem pa primerjamo število opravljenih dni in število delovnih dni v mesecu.

Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo

Od izobraževalnega programa, v katerega vključeni so dijaki in študenti, je odvisno, če je v sklopu izobraževanja predvidena obvezna delovna praksa. Področje praktičnega usposabljanja z delom ureja Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ta v svojem 42. členu narekuje, da ima dijak v času praktičnega usposabljanja z delom pravico do nagrade v skladu s panožno kolektivno pogodbo za ustrezno dejavnost oziroma drugim predpisi.

Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo se po Uredbi o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja⁴ ne všteta v davčno osnovo do višine 15 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji. Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 znaša 2.220,95 EUR (podatki SURS). Tako se v davčno osnovo ne všteta izplačila do višine 333,14 EUR za vsa izplačila od 29. 2. 2024 naprej.

Povračila stroškov, ki so dijakom in študentom izplačana v zvezi z delom, se ne všteta v davčno osnovo pod pogoji in do višin, ki so določena z zgoraj omenjeno Uredbo⁵.

Davčna obravnava

Na podlagi 8. točke 1. odstavka 44 člena Zakona o dohodnini (ZDoh-2⁶) se plačila vajencem, dijakom in študentom za obvezno praktično delo, do višine, ki jo določi vlada, ne všteta v davčno osnovo. Tudi povračila stroškov, ki so dijakom, študentom in vajencem izplačana v zvezi z delom,

se ne všteta v davčno osnovo pod pogoji in do višine, ki je določena z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja.

V primeru, da se izplača nagrada, ki je višja od zgoraj navedenih omejitev, se znesek ki presega, všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja.

Prispevki

Delodajalec je plačnik prispevka od dohodkov za vajeniško delo, kot tudi za obvezno praktično delo dijakov in študentov za **zdravstveno zavarovanje** po stopnji 6,36 % (55.a člen ZZVZZ⁷), strošek tega prispevka pa nosijo dijaki in študenti sami.

Delodajalci v okviru vajeništva in obvezne prakse plačujejo tudi t. i. pavšalni prispevek za obvezno **zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen** po stopnji 0,30 % (55. člen ZZVZZ) od povprečne bruto plače v Sloveniji za oktober predhodnega leta, to je 6,63 EUR na mesec. Ta strošek nosijo delodajalci.

Vajenci ter dijaki in študenti na obvezni praksi morajo biti obvezno **zavarovani** tudi za **invalidnost in smrt**, ki je posledica poškodbe pri delu (20. člen ZPIZ-2⁸). Ta prispevek je prav tako pavšalen (13,88 EUR na leto), vendar se ne obračunava na mesečni, temveč na letni ravni (4. člen Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja⁹). Pri dijakih in študentih je potrebno zavarovanje že pri praktičnem pouku, pri strokovnih ekskurzijah kot tudi pri opravljanju proizvodnega dela ali delovne prakse, tako letni pavšalni znesek plača šola, ki zahteva oz. organizira te aktivnosti. Za vajence (ki niso v delovnem razmerju oziroma niso brezposelne osebe) pa velja, da prispevke v letnem pavšalnem znesku plačujejo delodajalci, ki izvajajo vajeništvo na verificiranem vajeniškem delovnem mestu. V obeh primerih je letni pavšalni znesek potrebno plačati do 20. oktobra, če je dijak vpisan do 30. septembra, v nasprotnem primeru, pa se znesek plača 20. v mesecu po mesecu vpisa.

Za osnovo za plačilo prispevkov je do 1. 2. 2024 veljalo, da se za dohodek šteje vsako posamezno plačilo za opravljeno delo oziroma storitev, prejeta na podlagi pravnega razmerja. Za izplačila od vključno 1.2.2024 dalje pa je, na podlagi zgoraj omenjene novele (ZPIZ-2N), osnova za plačilo prispevkov celoten prejet dohodek, vključno s povračili stroškov, zmanjšan za normirane stroške v višini 10 % tega plačila.

Primeri

V spodnji tabeli lahko vidite prikaz določitve osnove za prispevke po veljavni zakonodaji. V primeru 1 so prikazana izplačila vajencu do uredbe, v primeru 2 postopek pri izplačilih nad uredbo, v primeru 3 pa je prikazan izračun v primeru, ko se obvezna praksa ne izvaja cel mesec. Ob tem v primerih izhajamo iz predpostavke, da je vajenec, dijak ali študent vzdrževan družinski član, za katerega splošno davčno olajšavo uveljavljajo starši, prav tako v obeh primerih ni obravnavan letni prispevek za zavarovanje za invalidnost in smrt, saj se ta plačuje na letni ravni.

Primer 1: Vajeništvo

Izplača se nagrada za vajeniško delo za 1. letnik do uredbe.

Opis	Znesek	Valuta	Opomba
1. Plačilo za delo	303,72	EUR	
2. Povračilo stroškov prevoza	130	EUR	pod uredbo
3. Povračilo stroškov prehrane	110	EUR	pod uredbo
Skupaj izplačilo	543,72	EUR	
10 % normirani stroški	54,37	EUR	
Osnova za plačilo prispevkov	489,35	EUR	
Prispevki delojemalca (ZZ)	31,12	EUR	6,36 %
Prispevki delodajalca			
Pavšalni prispevek delodajalca za poškodbo pri delu in poklicno bolezen	6,63	EUR	0,30 % od povprečne plače za oktober 2023
Davčna osnova	0,00	EUR	
Dohodnina	0,00	EUR	
Izplačilo	512,60	EUR	
Strošek delodajalca	550,35	EUR	

Primer 2: Vajeništvo nad uredbo

Izplača se nagrada za vajeniško delo za 3. letnik, ki presega znesek po davčni uredbi.

Opis	Znesek	Valuta	Opomba
1. Plačilo za delo	550	EUR	nad uredbo
2. Povračilo stroškov prevoza	130	EUR	pod uredbo
3. Povračilo stroškov prehrane	110	EUR	pod uredbo
Skupaj izplačilo	790	EUR	
10 % normirani stroški	79,00	EUR	
Osnova za plačilo prispevkov	711,00	EUR	
Prispevki delojemalca (ZZ)	45,22	EUR	6,36 %
Prispevki delodajalca			
Pavšalni prispevek delodajalca za poškodbo pri delu in poklicno bolezen	6,63	EUR	0,30 % od povprečne plače za oktober 2023
Davčna osnova	18,82	EUR	
Akontacija dohodnine	3,01	EUR	16 % (znižana stopnja akontacije)
Izplačilo	741,77	EUR	
Strošek delodajalca	796,63	EUR	

Primer 3: Obvezna praksa

Dijak je v delal 16 od skupno 20 delovnih dni v mesecu.

1. Plačilo za delo	266,51	EUR	po uredbi (izračun: $333,14/20 \cdot 16$)
2. Povračilo stroškov prevoza	130	EUR	pod uredbo
3. Povračilo stroškov prehrane	110	EUR	pod uredbo (je nižje od $7,96 \cdot 16 = 127,36$)
Skupaj izplačilo	506,51	EUR	
10 % normirani stroški	50,65	EUR	
Osnova za plačilo prispevkov	440,87	EUR	
Prispevki delojemalca (ZZ)	28,99	EUR	6,36%
Prispevki delodajalca			
Pavšalni prispevek delodajalca za poškodbo pri delu in poklicno bolezen	6,63	EUR	0,30 % od povprečne plače za oktober 2023
Davčna osnova	0,00	EUR	
Dohodnina		0,00	EUR
Izplačilo		477,52	EUR
Strošek delodajalca	513,14	EUR	

- ¹ ZPIZ-2N (Uradni list RS, št. 133/23 z dne 27.12.2023)
- ² Zakon o vajištvu (Uradni list RS, št. 25/17 in 78/23 – ZZVZZ-T)
- ³ Sklep o usklajenih zneskih vajištvskih nagrad (Uradni list RS, št. 41/22)
- ⁴ Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uradni list RS, št. 140/06, 76/08, 63/17, 71/18, 104/21, 114/21, 87/22, 113/22 in 162/22)
- ⁵ Uradni list RS, št. 140/06, 76/08, 63/17, 71/18, 104/21, 114/21, 87/22, 113/22 in 162/22
- ⁶ Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US, 158/22 in 131/23 – ZORZFS)
- ⁷ Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFR0, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS, 141/22 – ZNUNBZ, 40/23 – ZČmIS-1 in 78/23)
- ⁸ Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR, 84/23 – ZDOsk-1, 125/23 – odl. US in 133/23)
- ⁹ Sklep o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja (Uradni list RS, št. 14/17, 64/17, 19/18, 17/19, 18/20, 36/21, 38/22, 30/23 in 19/24)

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Kdo, če sploh, in kako do zagotovljene vdovske pokojnine

V družinskih obrtniških podjetjih se nikakor ne »cedita le med in mleko« kot marsikdo zmotno misli, zato se večkrat najdejo tudi primeri, ko se člani družine upokojijo z nizko pokojnino. To je deloma resda posledica tudi višine vplačanih prispevkov, za kar pa je več različnih vzrokov, ki presega okvir tega članka, s katerim želim primarno opozoriti na določene možnosti, ki jih imajo vdovci ali vdove, če izpolnjujejo pogoje, ki jih je prinesla novela ZPIZ-2N z uzakonitvijo nove pravice, zagotovljene vdovske pokojnine. Že takoj uvodoma kaže pojasniti, da do te pravice ne bodo deležni vsi vdovci oziroma vdove, ampak le tisti z nizkimi pokojninami in še to do določene mere.

Že od prej sicer velja, da imajo vdove ali vdovci po umrlem partnerju različne možnosti. Če izpolnjujejo starostni pogoj 58 let, se ob smrti partnerja lahko odločijo za vdovsko upokojitev, ki znaša 70 % pokojnine pokojnega partnerja. Če imajo pravico do lastne pokojnine, pa lahko ob le-tej uveljavijo tudi del vdovske pokojnine v višini 15 %, pri čemer zakon določa tudi zgornji dopusten nominalni znesek, ki trenutno znaša 140,73 evra.

Novela ZPIZ-2N, ki je začela veljati konec lanskega leta, upo- rabljati pa se je začela v začetku letošnjega leta, pa po novem omogoča določenim upokojencem, vdovam ali vdovcem z nizkimi pokojninami, uveljavitev zagotovljene vdovske pokojnine. Ta trenutno znaša 748,27 evra, torej je znesek enak znesku, ki sicer velja za zagotovljeno pokojnino, ki je do nedavnega garantirala višino spodnjega praga pokojnine za upokojene s polno pokojninsko dobo brez dokupa, četudi bi bila pokojnina odmerjena iz njihove pokojninske osnove nižja od tega zneska.

Pri priznavanju pravice do zagotovljene vdovske pokojnine je potrebno ločiti med situacijo, ko izpolnjevanje pogojev za uveljavitev te pravice ugotavlja ZPIZ po uradni dolžnosti, in situacijo, ko jo je potrebno uveljavljati.

Kdo sploh je upravičen do zagotovljene vdovske pokojnine?

Do takšne zagotovljene vdovske pokojnine so upravičeni vdove ali vdovci, ki hkrati izpolnjujejo tako pogoje za pridobitev pravice do vdovske pokojnine kot tudi pravico do svoje starostne, predčasne ali invalidske pokojnine. Vdovam oziroma vdovcem, ki izpolnjujejo navedene pogoje, se tako zagotavlja vdovska pokojnina **v višini seštevka zneska njihove starostne, predčasne ali invalidske pokojnine ter zneska osnove za odmero vdovske pokojnine**, vendar največ do višine zagotovljene pokojnine, ki znaša 748,27 evra. Če seštevki teh dveh zneskov ne bo dosegel zneska 748,27 evra, se bo zagotovljena vdovska pokojnina izplačevala v tem nižjem znesku in ne v višini 748,27 evra.

V katerih primerih in kam je potrebno podati vlogo za zagotovljeno vdovsko pokojnino?

Tiste vdove in vdovci, ki že prejemale vdovsko pokojnino ali poleg lastne pokojnine tudi del vdovske pokojnine in ob uveljavitvi novele izpolnjujejo tudi pogoje za pridobitev pravice do starostne, predčasne ali invalidske pokojnine, so glede na zapisane zakonske pogoje upravičeni do zagotovljene vdovske pokojnine. Na Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ) morajo podati vlogo za priznanje zagotovljene vdovske pokojnine, in sicer najkasneje do konca leta, to je do 31. decembra 2024. Prav tako naj takšno vlogo podajo vdove ali vdovci, ki so že prejemniki starostne, predčasne ali invalidske pokojnine in na dan uveljavitve novele izpolnjujejo tudi pogoje za pridobitev pravice do vdovske pokojnine. Če se izkaže, da je vloga za pridobitev zagotovljene vdovske pokojnine utemeljena, se ta pravica ne bo priznala za nazaj od začetka uveljavitve ali uporabe novele, ampak se

prizna za naprej, zato je smiselno z vlogo pohiteti. Vdovi ali vdovcu bo namreč zagotovljena vdovska pokojnina pripadala od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

Vloga je dostopna v fizični obliki na enotah ZPIZ-a in tudi na njihovih spletnih straneh, kjer tudi sicer lahko najdemo veliko relevantnih pojasnil tako za uveljavitev zagotovljene vdovske pokojnine kot tudi glede ostalih pravic iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Za tiste z osnovnim znanjem digitalnih veščin vsekakor priporočam, da vlogo oddajo preko elektronskega portala evloga, saj za oddajo vloge niti ne potrebujejo kvalificiranega digitalnega potrdila. Preostali seveda lahko vlogo oddajo še vedno tudi na klasičen način.

Takšne vloge pa ni potrebno vlagati tistim vdovam ali vdovcem, ki bodo zahtevo za pridobitev pravice do vdovske pokojnine ali dela vdovske pokojnine šele vložili, kot tudi ne v primeru, ko ZPIZ do 1. januarja 2024 o njihovi zahtevi še ni odločil. V teh primerih bodo namreč ob odločanju o višini vdovske pokojnine ali dela vdovske pokojnine po uradni dolžnosti preverjali tudi upravičenost do izplačila zagotovljene vdovske pokojnine.

Kdo potemtako NI upravičen do zagotovljene vdovske pokojnine?

Upokojenci, katerih že lastna ali vdovska pokojnina ali lastna pokojnina in delež vdovske pokojnine presegata znesek zagotovljene vdovske pokojnine, ki znaša 748,27 evra, kot tudi v primeru, če ta znesek presegajo z upoštevanjem dela pokojnine iz tujine, bodo ostali »pri svojem« in nikakor ne dobijo ničesar dodatnega iz naslova zagotovljene vdovske pokojnine. Do te tudi ni upravičen tisti, ki je bil pretežni del zavarovalne dobe zavarovan za ožji obseg pravic ali je bil v takem obsegu zavarovan umrli zavarovanec oziroma upokojenec.

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Najemanje delovne sile za sezonsko delo

Sezonska dela so pred vrati, zato delodajalci že povprašujejo po delovni sili za tovrstno delo. To iščejo tudi v tujini, kjer se prav tako srečujejo s pomanjkanjem delovne sile.

V zadnjem času so delodajalci pri najemanju tujih delavcev za sezonska dela bolj previdni, saj si želijo, da bi sezonskega delavca obdržali tudi v prihodnosti. Glede najemanja sezonskih delavcev iz tujine, največ potreb je v kmetijski in gozdarski panogi, imajo delodajalci veliko vprašanj, večinoma pa se odločajo za krajša pogodbeno razmerja.

Tuji sezonski delavci v Republiki Sloveniji lahko opravljajo sezonsko delo do 90 dni ali pa nad 90 dni.

Za sezonska dela, ki trajajo do 90 dni, tujci potrebujejo delovno dovoljenje. Tega izda Zavod RS za zaposlovanje, medtem ko enotno dovoljenje nad 90 dni izda upravna enota. Naj omenimo, da skupno trajanje enega ali več veljavnih dovoljenj pri naročnikih del ne sme presegati 90 dni v koledarskem letu.

Eden od pogojev za izdajo delovnega dovoljenja za sezonsko delo je, da v evidenci brezposelnih oseb ni ustreznih kandidatov. Torej mora naročnik dela predhodno opraviti kontrolo trga dela. Priporočeno je, da se ta opravi pred vložitvijo vloge za izdajo dovoljenja.

Po predhodnih postopkih Zavod RS za zaposlovanje izda dovoljenje za sezonsko delo na podlagi vložene vloge s potrebnimi dokazili, ki jo lahko vloži delodajalec ali naročnik dela.

V primeru, ko ne pride do sklenitve pogodbe o zaposlitvi ali pogodbe civilnega prava, je potrebno dovoljenje za sezonsko delo vrniti v rokih, kot je to predpisano po Zakonu o upravnem postopku. Sezonskemu delavcu pa preneha dovoljenje za sezonsko delo, kadar se mu ta izteče, ko oseba, na katerega se glasi sezonsko dovoljenje, umre ter še v nekaterih drugih primerih.

Naj opozorimo še, da se dovoljenje za sezonsko delo lahko s strani Zavoda RS za zaposlovanje razveljavi, ko:

- je delodajalcu ali naročniku dela pravnomočno izrečena globa za prekršek po Zakonu o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev;
- je delodajalcu pravnomočno izrečena globa za prekršek po Zakonu o delovnih razmerjih ter Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno;
- je s pravnomočno odločbo ugotovljeno, da je tujec v postopku izdaje dovoljenja predložil ponarejeno dokazilo, na podlagi katerega je bilo izdano dovoljenje;
- tujec ne začne delati oziroma ni prijavljen v obvezna socialna zavarovanja najkasneje petnajsti dan od vročitve dovoljenja.

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi zaradi kršitev delavca

Pogosto se delodajalci obračajo na nas, kako pravilno in zakonito postopati, ko delavec krši pogodbeno ali drugo obveznost iz delovnega razmerja, na primer, da v času bolniškega staleža ne spoštuje navodil pristojnega zdravnika ali pa ga ni na delo več dni, ne da bi svojo odsotnost sporočil delodajalcu. Kako naj delodajalec v takšnih primerih ustrezno in pravočasno ukrepa?

Delodajalec lahko delavcu v skladu s 1. odstavkom 110. člena ZDR-1 izredno odpove pogodbo o zaposlitvi, če:

- delavec krši pogodbeno ali drugo obveznost iz delovnega razmerja in ima kršitev vse znake kaznivega dejanja;
- delavec naklepoma ali iz hude malomarnosti huje krši pogodbeno ali druge obveznosti iz delovnega razmerja;
- če je delavec kot kandidat v postopku izbire predložil lažne podatke ali dokazila o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dela;
- če delavec najmanj pet dni zaporedoma ne pride na delo, o razlogih za svojo odsotnost pa ne obvesti delodajalca, čeprav bi to moral in mogel storiti;
- če je delavcu po pravnomočni odločbi prepovedano opravljati določena dela v delovnem razmerju ali če mu je

- izrečen vzgojni, varnostni ali varstveni ukrep oziroma sankcija za prekršek, zaradi katerega ne more opravljati dela dalj kot šest mesecev, ali če mora biti zaradi prestajanja zaporne kazni več kot šest mesecev odsoten z dela;
- če delavec odkloni prehod in dejansko opravljanje dela pri delodajalcu prevzemniku;
- če se delavec v roku petih delovnih dni po prenehanju razlogov za suspenz pogodbe neupravičeno ne vrne na delo;
- če delavec v času odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe ne spoštuje navodil pristojnega zdravnika, imenovanega zdravnika ali zdravstvene komisije ali če v tem času opravlja pridobitno delo ali če brez odobritve pristojnega zdravnika, imenovanega zdravnika ali zdravstvene komisije odpotuje iz kraja svojega bivanja.

V primeru odpovedi pogodbe lahko delodajalec delavcu izredno odpove pogodbo o zaposlitvi šele po tem, ko je delavcu **vročil pisno seznanitev z očitanimi kršitvami** in mu v skladu z 2. odst. 85. člena ZDR-1 **omogočil zagovor v razumnem roku, ki ne sme biti krajši od treh delovnih dni** (razen v primerih, ko obstajajo okoliščine, zaradi katerih bi bilo od delodajalca neupravičeno pričakovati, da delavcu to omogoči). Pisna seznanitev se lahko opravi tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in uporabo nalaga delodajalec. Pri zagovoru lahko po pooblastilu delavca sodeluje predstavnik sindikata ali druga, s strani delavca pooblaščen oseba. Svetujemo, da se glede opravljenega zagovora vodi zapisnik ter sta prisotni in podpisani dve prič. Delavec v primeru zakonite odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca ni upravičen do odpovednega roka (pogodba o zaposlitvi preneha z vročitvijo odpovedi oziroma v primeru iz 4. alineje 1. odstavka 110. člena ZDR-1 s prvim dnem neupravičene odsotnosti z dela, če se delavec ne vrne na delo do vročitve izredne odpovedi) ter odpravnine in denarnega nadomestila iz naslova zavarovanja za brezposelnost.

Pri tem je treba opozoriti, da gre pri izredni odpovedi pogodbe o zaposlitvi za skrajno sredstvo, ki naj bi se uporabljalo le v primerih najhujših kršitev delovnih obveznosti in drugih primerih, ki jih za izredno resne šteje že sam zakon. Naravo posamezne kršitve je treba presojeti od primera do primera, pri čemer mora delodajalec upoštevati vse okoliščine posameznega primera, posledice kršitve in sam pomen očitane kršitve. V primeru morebitnega sodnega spora končno odločitev o tem, ali določena kršitev predstavlja utemeljen razlog za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi, sprejme sodišče. Delavec ima namreč **možnost sodnega varstva zoper izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi** s strani delodajalca.

Tožbo zaradi domnevne nezakonitosti izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi (bodisi iz vsebinskih ali formalnih razlogov) mora delavec v skladu z določilom 3. odstavka 200. člena ZDR-1 vložiti **v roku 30 dni od dneva vročitve odpovedi oziroma v roku 30 dni od dneva, ko je izvedel za kršitev pravice**, pred pristojnim delovnim sodiščem. Delavčeva zamuda 30-dnevnega roka pomeni prenehanje pravice same, saj gre za zakonski rok, katerega podaljšanje ni dovoljeno.

Največ sodne prakse obstaja v zvezi z izrednimi odpovedmi pogodb o zaposlitvi zaradi razlogov po 1., 2. in 8. alineji 1. odstavka 110. člena ZDR-1, pri čemer so v praksi najverjetneje najpogostejše izredne odpovedi pogodb o zaposlitvi iz razlogov po 2. alineji 1. odstavka 110. člena ZDR-1.

Pogosto delodajalci sprašujejo, kako je z nadomestilom plače v primeru neupravičene odsotnosti z dela na podlagi 8. alineje 1. odst. 110 člena ZDR -1.

Ob upoštevanju sodb VSRS VIII Ips 206/2018, iz katere izhaja, da nadomestilo plače delavcu pripada, če je delavec odsoten z dela zaradi enega od razlogov, ki so zakonsko določeni oziroma izrecno dogovorjeni na podlagi sporazuma socialnih partnerjev. Delovnopravna ureditev ne predvideva obveznosti plačila nadomestila plače v primeru neupravičene odsotnosti delavca z dela. To bi bilo nenazadnje v nasprotju z namenom instituta nadomestila plače, ki predstavlja socialnovarstveno pravico iz delovnega razmerja in pomeni kontinuitetno plačilo v primeru upravičene odsotnosti z dela.

Obveznost izplačila plače ni avtomatična posledica obstoja delovnega razmerja med strankama, temveč predstavlja protidajatev za opravljeno delo. Zgolj izjemoma, v primerih, ki jih delovnopravna ureditev izrecno predvideva, je delavec upravičen do nadomestila plače tudi v času, ko ne opravlja dela. Glede izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi po 1. alineji

1. odstavka 110. člena ZDR-1 (gre za primere, ko delavec krši pogodbeno ali drugo obveznost iz delovnega razmerja in ima kršitev vse znake kaznivega dejanja) so se v sodni praksi pojavila predvsem vprašanja glede tega, v kolikšni meri mora delodajalec opredeliti kaznivo dejanje oziroma znake kaznivega dejanja, ki naj bi jih imela očitana kršitev. V zvezi s tem je sodišče že večkrat zavzelo stališče, da niti iz določb 87. člena ZDR-1 niti iz določb 1. alineje 1. odstavka 110. člena ZDR-1 ne izhaja, da bi moral delodajalec že v sami odpovedi tudi izrecno navesti, znake katerega kaznivega dejanja naj bi imela očitana kršitev delovnih obveznosti. To, da gre dejansko za kršitev, ki ima vse znake (določenega) kaznivega dejanja, mora delodajalec na podlagi 84. člena ZDR-1 dokazati v delovnopravnem sporu, pri čemer pa sodišče ni vezano na pravno kvalifikacijo.

Izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi po 1. alineji 1. odstavka 110. člena ZDR-1 mora tako vsebovati opis domnevnega kaznivega dejanja (kršitve) dovolj določno, pravna kvalifikacija pa je pridržana sodišču.

Za zaključek pa vsekakor svetujemo, da se v izogib nepotrebnim sporom pred izpeljavo postopka izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi posvetujete z ustreznim delovno-pravnim strokovnjakom, sploh pa, če je na delavčevi strani že vključen odvetnik.

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

”MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO.”

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Ne spreglejte izobraževanj v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije

10.

junij

Obveznosti delavca in delodajalca med trajanjem delovnega razmerja

Na spletnem seminarju boste izvedeli vse o obveznostih obeh pogodbenih strank v delovnem razmerju.

Predavateljica: Nina Ličar

11.

junij

Kako dobiti (najboljše) dijake in študente za poletno študentsko delo?

Na brezplačnem spletnem predavanju boste dobili nasvete iz prve roke, kako pridobiti dijake in študente v času pomanjkanja kadrov.

Predavateljici: dr. Vesna Milošević Zupančič in Carmen Zajc

12.

junij

Obračun DDV pri čezmejni prodaji blaga potrošnikom v spletnih trgovinah

Zaradi sprememb pravil na področju DDV in uvedbe simplifikacij, ki jih ponuja ZDDV-1, ko govorimo o spletni prodaji, bomo na brezplačnem spletnem izobraževanju predstavili ključne spremembe z ureditvijo, ki velja za EU in države izven EU ter posebne ureditve pri uvozu.

Predavateljica: Natalija Kunstek

17. - 19.

junij

20-urna OZS šola računovodstva: Na hiter način se seznanim s praktičnimi znanji s področja

računovodstva – 3 srečanja

Izvedba v prostorih OZS

Predavateljica: Jasmina Malnar Molek

20.

junij

Starejši delavec in/ali delavec pred upokojitvijo skozi prizmo odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov

Odpoved pogodbe o zaposlitvi je v praksi najpogostejši način prenehanja delovnega razmerja, pri katerem pa obstajajo določene zakonitosti, ki jih morata pri izvedbi postopka upoštevati tako delodajalec kot tudi delavec. Spoznajte jih ne spletnem izobraževanju.

Predavatelj: Dušan Bavec

15.

oktober

Obveznosti zavezancev po ZPPDFT-2

Izvedba v prostorih OZS

Predavatelja: mag. Lucija Frlec in mag.

Matej Šante, Urad RS za preprečevanje pranja denarja

17.

oktober

Prenos družinskega podjetja – prevzem odgovornosti naslednikov in učinkovito nadaljnje vodenje

Brezplačno spletno izobraževanje:

Predavatelja: Uroš in Leon Kavc

Na vse dogodke se je potrebno prijaviti, podrobnejše programe dogodkov najdete na <http://www.ozs.si/koledar>, za dodatne informacije pa pišite na izobrazevanje@ozs.si.

Nacionalne poklicne kvalifikacije

- **NPK računovodja/računovodkinja**
 - 10. 7. – pregled osebne zbirne mape
 - 15. 7. – preverjanje znanja
- **NPK vzdrževalec pnevmatik/vulkanizer**
 - 11. 11. – pregled osebne zbirne mape
 - 14. 11. – preverjanje znanja

Informacije in spletne prijave na <https://www.ozs.si/koledar>.

Kontakt: **Jana Božič** (jana.bozic@ozs.si, 031 347 362)

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do 31. 5. 2024.

Kako delodajalec ugotovi, katera kolektivna pogodba dejavnosti (če sploh katera) ga zavezuje?

- 1. korak:** Najprej mora v Poslovnem registru Slovenije preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.
- 2. korak:** V evidenci KPD, ki jo vodi MDDSZ preveri, katera KPD vključuje šifro njegove (glavne) dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.
- 3. korak:** Preveri, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če pa ima delno razširjeno veljavnost, je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno) in član katerega delodajalskega združenja je.
- 4. korak:** Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS, OZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 30. 6. 2024

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

- 45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,
- 46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in
- 47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 1. 2024 dalje	894,18	928,50	983,64	1.050,00	1.170,39	1.293,83	1.543,06

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 40/2021)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadrzna zveza Slovenije

Časovna veljavnost: sklenjena za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630	01.640
03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510	10.520
10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920	11.010
11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300							

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 7. 2024 dalje	763,63	837,53	927,86	1.023,65	1.146,82	1.349,35	1.524,52	1.798,23

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženirskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18 in 132/20). Označene in 42.110, 42.120, 42.130 in 42.910.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2024 dalje	676,06	750,38	831,69	921,45	977,35	1.089,13	1.156,89	1.219,57	1.412,66	1.446,54	1.626,08	1.751,42	1.939,45

→ **Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije** (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)**Podpisniki:** TGZS in ZDS**Časovna veljavnost:** do 31. 12. 2023, normativni del kolektivne pogodbe, katerega sestavni del je tudi tarifni del, se uporablja še eno leto po prenehanju kolektivne pogodbe**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 1. 2023 dalje	800,00	900,00	950,00	1.050,00	1.200,00	1.300,00	1.400,00	1.500,00

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije** (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 3. 2024 dalje	662,94	732,54	805,62	920,46	1.005,72	1.172,76	1.372,86	1.569,48	1.851,36
na uro	3,81	4,21	4,63	5,29	5,78	6,74	7,89	9,02	10,64

→ **Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost** (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290								
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	V./1	V./2	VII.	VIII.
Od 1. 1. 2024 dalje	1.203,36	1.203,36	1.203,36	1.323,70	1.444,03	1.564,37	1.805,04	2.166,05	2.406,72

→ **Kolektivna pogodba grafične dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)**Podpisniki:** GZS - Medijska zbornica in ZDS**Časovna veljavnost:** Sklenjena je za nedoločen čas.**Stvarna veljavnost:** Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140											
--------	--------	--------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Razširjena veljavnost: Ne.**Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:**

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2024 dalje	645,44	710,00	787,46	884,26	1.006,91	1.155,35	1.310,27	1.813,72	2.188,06

→ Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220					

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2024 dalje	672,25	688,46	755,27	850,44	927,39	1.079,26	1.255,42	1.433,60	1.686,27

→ Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 9. 2023 dalje	650,76	709,92	786,48	896,10	976,14	1.143,18	1.332,84	1.520,76	1.799,16
na uro	3,74	4,08	4,52	5,15	5,61	6,57	7,66	8,74	10,34

→ Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 1. 2024 dalje	615,36	683,74	758,33	849,49	957,23	1.075,34	1.164,43	1.307,40	1.653,41

→ Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ Kolektivna pogodba za cestni potniški promet (Ur. l. RS, št. 197/20)

Podpisniki: GZS - Združenje za promet, ZDS in OZS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 163/21).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost 49.310 ali 49.391.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Vozno osebje
od 1. 6. 2023 dalje	806,09	837,54	916,87	1.034,12	1.124,10	1.325,76	1.458,83	1.240,00

→ Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2024 dalje	695,36	792,92	890,03	1.001,30	1.119,52	1.335,10	1.515,88	1.807,91	2.169,50

→ Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (Ur. l. RS, št. 46/23 in nasl.)

Podpisniki: ZDOPS (Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov GIZ)

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: Ne.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so člani pogodbene stranke (ZDOPS) in ki kot glavno dejavnost opravljajo obrtno dejavnost po Uredbi o obrtnih dejavnostih in Listi dejavnosti, ki se po Obrtnem zakonu običajno opravljajo na obrtni način.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih za (174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 3. 2024 dalje	813,79	935,75	987,56	1.045,84	1.119,23	1.171,04	1.199,10	1.341,57

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2024

Obvestilo FURS z dne 11. 12. 2023

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.755,00	16 %	
8.755,00	25.750,00	1.400,80 + 26 %	nad 8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50 + 33 %	nad 25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00 + 39 %	nad 51.500,00
74.160,00		23.154,40 + 50 %	nad 74.160,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2024 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	729,58	16 %	
729,58	2.145,83	116,73 + 26 %	nad 729,58
2.145,83	4.291,67	484,96 + 33 %	nad 2.145,83
4.291,67	6.180,00	1.193,08 + 39 %	nad 4.291,67
6.180,00		1.929,53 + 50 %	nad 6.180,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2024:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	16.000,00	5.000,00 + (18.761,40 - 1.172,59 x skupni dohodek)	
16.000,00		5.000,00	

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	1.333,33	416,67 + (1.563,45 - 1.172,59 x bruto dohodek)	
1.333,33		416,67	

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obvesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 416,67 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	18.188,61	1.515,72
zavezancu po dopolnjenem 70. letu	1.500,00	125,00
zavezancu, ki prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč nepretrgoma najmanj 10 let	1.500,00	125,00

3. Posebna osebnolajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500 evrov.

Za rezidenta, prejemnika dohodka iz delovnega razmerja, do dopolnjenega 29. leta, znaša 1.300 evrov. Olajšava se prizna na letni ravni, sorazmerno glede na število mesecev delovnega razmerja v davčnem letu, pri čemer se upošteva vsak polni mesec zaposlitve.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.698,00	224,83
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.777,00	814,75
za drugega vzdrževanega otroka	2.933,00	244,42
za tretjega vzdrževanega otroka	4.892,00	407,67
za četrtega vzdrževanega otroka	6.851,00	570,92
za petega vzdrževanega otroka	8.810,00	734,17
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.959,00 eura (mesečno za 163,25 evrov)		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.698,00	224,83

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.903,66 evrov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2024 - 31.12.2024	1.253,90

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
60% PLP	2.220,95	1.332,57	od 1.3.2024 do 28.2.2025

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV MAJ 2024

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	7,96 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (7,96 EUR) prišteje še 0,99 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1.	v višini 0,21 EUR za vsak polni kilometer razdalje med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela za vsak dan prisotnosti na delu
2.2.	do višine 140 eur, če je delavec prisoten najmanj en dan na delu in oddaljen najmanj 1 km od mesta opravljanja dela
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	9,69 EUR
nad 8 do 12 ur	13,88 EUR
nad 12 ur	27,81 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	55 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	40 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,43 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	5,84 EUR na dan
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	434 EUR na mesec

Vrsta prejemka	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)	
9. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	Neobdavčen in neoprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.	
10. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade		
za 10 let delovne dobe	30% PLP	666,29 EUR
za 20 let delovne dobe	45% PLP	999,43 EUR
za 30 let delovne dobe	60% PLP	1.332,57 EUR
za 40 let delovne dobe	75% PLP	1.665,71 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	300% PLP	6.662,85 EUR
12. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	5.000 EUR	
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	5.000 EUR	
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	2.000 EUR	
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
dijaki in študenti	15% PLP	333,14 EUR
14. Plačila vajencem		
Do višin, ki jih kot minimalno višino vajeniške nagrade določa Zakon o vajeništvu		

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna letna plača zaposlenih v RS (PLP)
marec 2024	2.332,70	2.220,95 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila.

Opozarjamo na sodbo Vrhovnega sodišča VIII Ips 26/2022 z dne 29. 11. 2022. Sodišče je v navedeni sodbi odločilo, da se v pravni praznini, davčna Uredba uporabi kot relevantna pravna podlaga za določitev višine povračil stroškov, če delodajalca ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti, niti ne obstaja morebitna primerljiva in zanj uporabljiva druga kolektivna pogodba.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Od 1.4.2024 dalje znaša 46,28 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2024 do 31.12.2024** znaša **46,87 EUR** (11,72 EUR + 35,15 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno **do 20. v mesecu** za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - maj 2024

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
2.220,95			1.332,57	7.773,33
	Prehodni davčni podračun	Referenca		
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		206,55	1.204,87
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		117,93	687,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	324,48	1.892,81
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		84,75	494,38
Obvezni zdravstveni prispevek	pavšalni znesek		35,00	35,00
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		87,42	509,93
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		7,06	41,20
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	214,23	1.080,51
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,33	7,77
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,33	7,77
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,66	15,54
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		1,87	10,88
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,80	4,66
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,67	15,54
Skupaj drugi prisp.			5,33	31,08
PRISPEVKI SKUPAJ			544,04	3.004,40

Vir: FURS

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - maj 2024

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
2.220,95			1.998,86	7.773,33
	Prehodni davčni podračun	Referenca		
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		309,82	1.204,87
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		176,90	687,94
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	486,72	1.892,81
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		127,13	494,38
Obvezni zdravstveni prispevek	pavšalni znesek		35,00	35,00
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		131,13	509,93
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		10,59	41,20
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	303,85	1.080,51
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		2,00	7,77
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		2,00	7,77
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	4,00	15,54
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		2,80	10,88
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		1,20	4,66
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	4,00	15,54
Skupaj drugi prisp.			8,00	31,08
PRISPEVKI SKUPAJ			798,57	3.004,40

Vir: FURS

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoјencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoјencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	od 1.3.2024 do 28.2.2025	7,21	10.781,07

Študenško delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR
	od 3.2.2024	7,21

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 (PP): 2.220,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2024 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 2.220,95 = 1.332,57 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.220,95 x 3,5 = 7.773,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezancu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Na podlagi drugega odstavka 48. člena ZZZV se za obdobje od januarja 2024 dalje plačuje tudi obvezni zdravstveni prispevek v višini 35 eurov za posamezni koledarski mesec ne glede na število dni zavarovanja v koledarskem mesecu

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2023 (PP): 2.220,95 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2024 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače: 90 % od 2.220,95 = 1.998,86 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.220,95 x 3,5 = 7.773,33 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezancu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Na podlagi drugega odstavka 48. člena ZZZV se za obdobje od januarja 2024 dalje plačuje tudi obvezni zdravstveni prispevek v višini 35 eurov za posamezni koledarski mesec ne glede na število dni zavarovanja v koledarskem mesecu

Toplejši dnevi spodbujajo prodajo na prostem

Trgovinska dejavnost je v Sloveniji urejena z Zakonom o trgovini, ki določa način in pogoje za opravljanje trgovinske dejavnosti ter nadzor nad izvajanjem zakona v Sloveniji. Z Zakonom o trgovini se lahko trgovinska dejavnost opravlja v prodajalni ali zunaj nje. Toplejši dnevi spodbujajo različne (turistične) aktivnosti na prostem, trgovci pa dogodke bogatijo s svojo raznovrstno in edinstveno ponudbo izdelkov.

Skladno z Zakonom o trgovini (Uradni list RS, št. 24/08, 47/15, 139/20 in 161/22, v nadaljevanju: ZT-I) trgovinska dejavnost obsega nakupovanje blaga z namenom nadaljnje prodaje ne glede na to, ali je blago prodano v nespremenjenem ali spremenjenem (obdelava, predelava, dodelava) stanju. ZT-I določa še, da se določbe tega zakona uporabljajo tudi za pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike in druge posameznike, ki prodajajo lastne izdelke ali pridelke potrošniku, če drug zakon ne določa drugače.

Trgovinska dejavnost se lahko opravlja v prodajalni ali zunaj nje. Prodaja blaga zunaj prodajaln se opravlja s potujočo prodajalno, na premični stojnici, s prodajnim avtomatom, od vrat do vrat, na daljavo in na tržnici. Različne načine prodaje zunaj prodajaln opredeljuje Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti (Uradni list RS, št. 37/09), in sicer:

- potujoča prodajalna predstavlja prodajo iz vozila, ki je prirejeno tako, da omogoča prodajo blaga,
- za premično stojnico se šteje mizi podobna priprava, ki omogoča prodajo blaga,
- za prodajni avtomat se šteje tehnična naprava, ki omogoča prodajo blaga brez človekovega sodelovanja,
- tržnica je posebej organiziran in urejen poslovni prostor, ki omogoča prodajo blaga na odprtem ali v zaprtem tržnem prostoru in ima svoj red.

Načina prodaje blaga na daljavo ter prodaje od vrat do vrat Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti natančneje ne določa, opredeljuje ju Zakon o varstvu potrošnikov. Poleg navedenih načinov

prodaje, se za prodajo blaga zunaj prodajaln šteje tudi prodaja na prireditvah (sejmih, shodih in podobno). Skladno z drugim odstavkom 3. člena ZT-I lahko trgovec zaradi značilnosti izdelkov ali zahtev drugih predpisov opravlja trgovinsko dejavnost tudi na ustrezno urejenem prostoru ob prodajalni.

V vseh ostalih primerih prostor, kjer se blago lahko prodaja zunaj prodajaln skladno s 6. členom določi lokalna skupnost v svojem aktu. Trgovec mora za prodajo na stojnici pridobiti tudi pisno soglasje lastnika ali pooblaščenega upravljavca, na katerem se prodaja blago. V pisnem soglasju morata biti določena prostor in časovni termin prodaje blaga.

Določitev prostora s strani lokalne skupnosti in soglasje lastnika

Skladno s 6. členom ZT-I mora trgovec za prodajo blaga na premičnih stojnicah, prodajo s prodajnimi avtomati in potujočo prodajalno pridobiti pisno soglasje lastnika ali pooblaščenega upravljavca prostora, na katerem se blago prodaja.

Na podlagi Zakona o trgovini je torej pristojnost samoupravne lokalne skupnosti, da v zvezi s prodajo zunaj prodajaln na premičnih stojnicah, prodajnih avtomatih in potujočo prodajalno s splošnimi ali individualnim aktom določi površino (v javni oz. zasebni lasti), kjer se lahko blago prodaja zunaj prodajaln, v primeru uporabe javnih površin pa tudi, da izda soglasje za prodajo zunaj prodajaln, v katerem opredeli tudi prostor in časovni termin prodaje blaga.

Obveznosti prodajalca so vzdrževanje reda in čistoče na prodajni površini, odstranjevanje prazne embalaže in dru-

gih odpadkov s prodajne površine, odstranitev opreme, blaga in odpadkov po koncu prodaje ter povrnitev prodajne površine v prejšnje stanje. Med obveznost trgovca sodijo tudi obveznosti, ki izhajajo iz Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti, in sicer: meriti in tehtati blago z merili, ki so predpisana ali pa običajna za merjenje določenega blaga, izobesiti napis z navedbo podjetja in sedežem trgovca na vidno mesto ter enako izobesiti tudi obratovalni čas premične stojnice. Skladno z Zakonom o varstvu potrošnikov mora trgovec na stojnici tudi vidno označiti ceno blaga.

Nadzor prodaje na prostem

Za nadzor nad določbami ZT-I so pristojni inšpektorji Tržnega inšpektorata RS. Ti v primeru nadzora poleg soglasja za prodajo, označenosti stojnic in prisotnosti podatkov o stanju blaga v skladu z določili ZT-I, preverjajo še ustrezno registracijo, označevanje cen in upoštevanje označenih cen v skladu z določili Zakona o varstvu potrošnikov ter izdajanje računov v skladu z določili Zakona o davčnem potrjevanju računov.

Nova Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS št. 69/07, 17/08 in 27/24), ki se začne uporabljati s 1. januarjem 2025 v oddelku 47 Trgovina na drobno nima več dosedanje delitve na prodajo v prodajalnah in zunaj prodajaln (npr. na stojnici, po pošti, prek interneta ipd.). Trgovina se razvršča zgolj glede na izbor proizvodov, kar pomeni, da se prodaja na stojnicah ne vpisuje več kot samostojna dejavnost v Poslovni register Slovenije.

EDINA ZEJNIC

Od novih evropskih pravil do številnih zahtev in pobud, o snegu in ledu pa le za vzorec

Izpostavljamo nova evropska pravila o odmorih voznikov avtobusov, problematiko mednarodnih linijskih prevozov in več drugih tem avtobusnih prevoznikov. Svoje zahteve in predloge so tudi prevozniki podrobno opredelili v skupnih Zahtevah slovenske obrti in podjetništva 2024 ter jih vladi tako predstavili na nedavnem forumu, stroki specifične teme pa si še naprej prizadevajo posebej predstaviti neposredno resorni ministrici na MZI. Posebej zgovorno pa je bilo tudi srečanje s slovaškimi kolegi, kjer so prevozniki obeh dežel ugotovili, da se spopadajo z zelo podobnimi problemi.

Nova evropska pravila o odmorih za občasni prevoz potnikov

Uredba 2024/1258 Evropskega parlamenta in Evropskega sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 561/2006 glede minimalnih zahtev za najkrajše odmore ter dnevni in tedenski čas počitka v sektorju občasnega prevoza potnikov predpisuje nekaj ključnih sprememb.

Odmor med vožnjo vozniku avtobusa, ki opravlja občasni prevoz potnikov, predvideva najmanj 45-minutni neprekinjeni odmor po štirih urah in pol vožnje, z novo uredbo je nova možnost, da namesto enega odmora voznik izvede dva, ki pa ne smeta biti krajša od 15 minut, skupaj pa morata trajati najmanj 45 minut.

V vsakem obdobju 24 ur po koncu predhodnega dnevnega časa počitka ali

tedenskega časa počitka mora voznik izkoristi nov dnevni čas počitka. Če del dnevnega časa počitka, ki je vključen v 24-urno obdobje, traja vsaj 9 ur, vendar manj kot 11 ur, se dnevni čas počitka šteje za skrajšani dnevni čas počitka. Pri tem je novo, da pod pogojem, če s tem niso ogroženi varnost v cestnem prometu in pogoji dela voznika, lahko voznik, ki opravlja enkratni občasni prevoz potnikov, ki traja vsaj šest zaporednih 24-urnih obdobji, odstopa od obveznosti, tako da vzame dnevni čas počitka enkrat v največ 25 urah po koncu prejšnjega dnevnega časa počitka ali tedenskega časa počitka, če skupni čas vožnje za dnevni dan ne presega sedem ur. Ob upoštevanju enakih pogojev se lahko to odstopanje uporabi dvakrat pri enkratnem občasnem prevozu potnikov, ki traja vsaj osem zaporednih 24-urnih obdobji. Uporaba tega odstopanja ne posega v nadaljshi delovni čas na podlagi veljavnega nacionalnega prava.

Vsa možna odstopanja po novem veljajo tako za notranje kot tudi za mednarodne prevoze.

Uredba spreminja tudi definicije kontrolnega postopka, vezano na potniške spremnice in tahografe. Treba je razumeti, da novi predpisi na tem mestu ne morejo biti v celoti definirani, zato je nujno, da jih preučite v izvorni obliki. Sekcija je zato pripravila pojasnila o tej spre-

Prevozniki so svoji resorni ministrici na nedavnem forumu roko že podali, sedaj pa čakajo, da prisluhne še njihovim aktualnim problemom in predlogom.

membi uredbe, člani pa ste jih 29. marca 2024 že prejeli z e-novicami sekcije.

Izpostavljeno na odboru avtobusnih prevoznikov

V sekciji so zadovoljni s končno ureditvijo pogojev glede izvajanja mednarodne linije, za kar so se trudili daljši čas. Določeno je, da morajo biti pri izvajanju linij, ki imajo določene avtobusne postaje na ozemlju Republike Slovenije, v enakem deležu udeleženi tudi domači prevozniki v skladu s tedenskim voznim redom za čas trajanja dovoljenja. Pri izvajanju linij lahko namesto prevoznika, določenega z režimom vožnje iz izdanega dovoljenja, posamezen prevoz izjemoma izvede eden izmed preostalih prevoznikov, imetnikov dovoljenja za to linijo. Če se ta linija ne izvede v skladu z voznim redom, je za to odgovoren prevoznik, ki bi moral to linijo izvesti skladno z režimom vožnje, določenim z izdanim dovoljenjem.

Na mešani komisiji z BiH oktobra 2023 je bila med drugim dorečena uporaba obrazca Interbus potniške spremnice, na katero ni obvezno vpisovati seznama potnikov, ta mora biti žigosan s strani prevoznika in pripet k obrazcu, ter način obračunavanja DDV, ta se obračuna na mejnem prehodu ob izhodu iz države. V primeru težav obvestite sekcijo.

Spremembe ZPCP-2 v delu, ki se nanaša na prevoz potnikov, veljajo od 3. aprila 2024, podrobnejše informacije so člani 29. marca 2024 prejeli z rednimi e-novicami sekcije.

Pogajanja glede Kolektivne pogodbe CPP so trenutno prekinjena. Delojemalska stran vztraja pri pravici sindikalnega delovanja znotraj posameznega podjetja, delodajalska stran pa ne sprejema povišanja obstoječih zneskov v tarifni prilogi.

Maja je bil v Mestni občini Ljubljana vzpostavljen digitalni sistem za izdajo e-dovolilnic za turistične avtobuse. Zahteva se predhodna rezervacija termina na vstopnih in izstopnih točkah. Upravičen

je strah, da gre diskriminatoren ukrep glede na sedež prevoznih podjetij, novi režim pa povzroča tudi ogromno motenj pri izvedbi že prej načrtovanih prevozov. V zvezi z novim režimom se poraja vrsto vprašanj avtobusnih prevoznikov, ki jih je sekcija že naslovila na občino, sedaj pa čaka še na izvedbo sestanka.

Pobuda za srečanje z resorno ministrico

Prevozniki so ob ugotovitvah, da njihova številna prizadevanja in pobude ostajajo preslišana, resorno ministrico na MIZ pozvali k srečanju, kjer bi jo lahko seznanili s svojimi aktivnostmi glede reševanja najbolj pereče problematike. Gre predvsem za pomanjkanje delovne sile in migracijsko politiko, dolgotrajne postopke pridobitve delovnih dovoljenj, potrebne finančne spodbude za namen digitalizacije, prepotrebne kratkoročne ukrepe za ohranitev konkurenčnega položaja domačih prevoznikov v obdobju zelenega prehoda, problematiko predvidene ukinitve vračila trošarin za komercialne prevoze, problematiko AO zavarovanj gospodarskih vozil, neustrezen razvoj intermodalnih logističnih centrov, malih logističnih centrov, varovanih in varnih parkirišč, nujno potrebne aktivnosti za umeščanje gospodarskih objektov in infrastrukture v prostor, neučinkovit boj proti nelegalni konkurenci in neurejeno področje napotitve voznikov prevoznih podjetij s sedežem v tretjih državah, neurejeno dodatno poklicno zavarovanje voznikov, potrebno uvedbo novega izobraževanja poklicnih voznikov, pretirano zaostrene pogoje za pridobitev potrdila A1 in nujno davčno razbremenitev gospodarstva.

Pripombe na ZDCOPMD

Zakon o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozech je trenutno v medresorskem usklajevanju, pre-

vozniki so podali pripombe na predlog predpisa v delu, ki se nanaša na razširjen nabor podatkov vodenja evidence delovnega časa mobilnih delavcev ter roka hrambe tahografskih podatkov, kjer predlagajo trajno hrambo.

Na temo zakonodaje so podali tudi predlog za spremembo Pravilnika o oznakah in opremi vozil, s katerim bi odpravili zahtevano tablo Občasni prevoz.

Srečanje s slovaškimi prevozniki

Maja so slovenski prevozniki na OZS gostili svoje slovaške kolege iz Združenja cestnih prevoznikov ČESMAD in z njimi na skupni seji razpravljali o aktualnih temah in odprtih vprašanjih.

Tudi slovaško združenje zastopa interese svojih članov prevoznikov v odnosu do državnih in drugih organov ter skrbi za razvoj stroke. Trenutno se z državo pogaja o možnih ukrepih za zaščito sektorja cestnih prevoznikov, možen bi bil manjši DMV. Soočajo se z visokimi cestninami, ki bi z novimi EU predpisi lahko zrastle še za 80 %. Nimajo priznanega vračila trošarine za komercialne prevoze, niti nimajo priznanih investicijskih olajšav, v dejavnosti pa se pojavlja vse več nelojalne konkurence.

Obširen zapis vsebine srečanja je zelo zanimiv, zato ga posebej objavljamo na spleti strani sekcije, predstavi razmere, v katerih delajo slovaški prevozniki, in pokaže, da se soočajo s podobnimi težavami.

Čiščenje snega in ledu s tovornih vozil

Slovenski prevozniki se zavzemajo za postavitve platoja za čiščenje snega in ledu, na srečanju z DARS so uspešno potrdili pilotno lokacijo postavitve, in sicer pod Nanosom v smeri Vipave, če bo vse po sreči, bo pilotni projekt zaživel že jeseni.

ANTON ŠIJANEC

**"S TO KARTICO
PRIHRANIM TOLIKO,
DA VAM RAJE
NE POVEM!"**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!**

ZLATARJI IN DRAGULJARJI

Ekskluzivna razstava unikatnega nakita s slovenskim kamnom kot temelj plodnega sodelovanja v stroki

Zlatarji so maja v okviru Mediteranske gemološko juvelirske konference in Slovenskega tedna nakita pripravili potujočo razstavo unikatnega nakita s slovenskim kamnom. Ta je zaživela najprej v Piranu in se nato preselila še v ljubljanski Centru Rog, kjer je stroka na osrednji okrogli mizi tudi spregovorila. Zbornica se je s svojimi rokodelci tako povezala s sodobnim kreativnim središčem in oblikovala temelje prihodnjih sodelovanj pri prenosu znanj.

Ekskluzivni nakit s slovenskim kamnom

Razstava unikatnega nakita slovenskih zlatarjev in draguljarjev pod naslovom Skriti dragulji Slovenije je bila tokrat zamišljena ekskluzivno in povezano z obema omenjenima dogodkoma. Mojstri rokodelci so svoj nakit izdelovali ciljano, vsi pa so kot ključni element svojega nakita uporabili izključno slovenski kamen. Kamne so oblikovalci nakita dobili v Slovenskem narodnem muzeju, kjer so se srečali s slovenskimi gemologi, ti pa so jim priskrbeli paleto slovenskih kamnov, iz katere so primerne lahko izbrali za svoj nakit. Pri brušenju izbranih kamnov sta jim pomagala brusilca kamnov Dejan Šauperl in Peter Dragolič.

Otvoritev razstave v Piranu

V sklopu dogodkov 7. Sredozemske gemološko juvelirske konference, ki je v začetku maja potekala v Piranu in Cavalesu v sosednji Italiji, je Sekcija zlatarjev in draguljarjev pri OZS pripravila razstavo 25 naših oblikovalcev unikatnega

Ekskluzivna razstava unikatnega nakita iz slovenskega kamna v Piranu.

nakita z naravnimi minerali in kristali. Sodelovali so Aleš Hočevnar, Alja Kump, Anton Klinc, Barbara Nardoni, Christoph Steidel Porenta, Dalija Segar, David Krmar, Ema Smodiš, Karolina Iveljič, Katja in Nataša Skušek, Katja Marolt, Metka Mikuletič, Milica Bujanja, Peter Dragolič, Petra Bric, Rok Široka, Rosanna Raljevič Ceglar, Sandra Kocjančič, Sara Mermal, Srečko Molk, Uršula Rihtar, Zala Štalekar in Zvezdana Konte.

Nadaljevanje razstave v ljubljanskem Centru Rog

Razstava se je nato takoj preselila na Slovenski teden nakita SIJW, ki je v nadaljevanju potekal v ljubljanskem Centru Rog. Dogodek je predstavljal širši splet kreativnosti, znanja in inovacij, ki je povezal sodobne slovenske in tuje oblikovalce nakita. Ustvaril je vez med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo, ob praznovanju umetnosti, trdega dela in strasti pa predstavil sodoben nakit, ki odraža misli in ideje ustvarjalcev. V sklopu Slovenskega tedna nakita so se odvili tudi številne razstave, tečaji, delavnice, predavanja in vodeni ogledi, medsebojno pa je povezal tudi več slovenskih mest.

Uspešna kroglja miza v Centru Rog

V sklopu dogajanja na Slovenskem tednu nakita je na pobudo OZS in njene Sekcije zlatarjev in draguljarjev potekala tudi okrogla miza Dediščina preteklosti, trenutna sedanjost in vizija prihodnosti oblikovanja izdelave nakita, kjer je stro-

Detajl uporabe slovenskega kamna v nakitu.

ka tudi spregovorila. Pogovor, ki sta ga gostili Renata Zamida, direktorica Centra Rog, in Olga Košica, vodja projekta SIJW,

Rokodelci OZS so se povezali z ljubljanskim Centrom Rog in oblikovali temelje prihodnjih sodelovanj pri prenosu znanj.

je tekel o pogojih oblikovanja nakita, o trajnosti, tradiciji, obrti, povezovanju ter prihodnjih izzivih in možnostih na tem področju. O problematiki zlatarske stroke je spregovorila tudi Desiree Kolarec, kreativna vodja Zlatarne Celje.

Osrednja tema okrogle mize je bila predstavitev novega Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva – ZORR, ki ga je podrobno predstavil Franc Stanonik, vodja sektorja za domače storitve MGTŠ, specifične javnega pooblastila OZS glede podeljevanja certifikata Rokodelstvo Art&Craft Slovenija pa je predstavil Goran Lesničar Pučko, sekretar sekcij, ki se je dotaknil tudi pomena in dodeljevanja novega naziva Priznani rokodellec, ki bo ključnega pomena pri oblikovanju aktivnosti za prenos rokodelskih znanj.

Začetek novega plodnega sodelovanja

Z razstavo unikatnega nakita Skriti dragulji Slovenije, ki so jo naši oblikovalci in mojstri nakita pripravili na Slovenskem tednu nakita, je Sekcija zlatarjev in draguljarjev pri OZS skupaj z ljubljanskim Centrom Rog uspešno oblikovala začetek plodnega medsebojnega sodelovanja, ki bo zlatarjem in vrsti drugih naših rokodelcev v prihodnje lahko omogočil podporo njihovim aktivnostim in prizadevanjem stroke za razvoj rokodelskih dejavnosti in učinkovit prenos znanj na mlajšo generacijo.

ANTON ŠIJANEC

DOMAČA IN UMETNOSTNA OBRT

RAZPIS ZA NAJEM PRODAJNE ROKODELSKE STOJNICE NA MOS 2024

Sekcija za domačo in umetnostno obrt pri OZS bo na letošnjem MOS-u organizirala tržnico z rokodelskimi delavnicami, zato v nadaljevanju objavlja Razpis za najem prodajne rokodelske stojnice na Mednarodnem obrtnem sejmu obrti in podjetništva v Celju od 18. do 22. septembra 2024.

Stojnice letos v dvorani C

Na podlagi izkušenj v zadnjih letih vedno bolj ekstremnimi vremenskimi razmerami smo sprejeli odločitev, da rokodelcem na sejmu v Celju ponudimo prodajne stojnice z dodatnim prostorom za prikazovanje izdelave izdelkov v hali, ki nam jo je ponudil organizator. Rokodelska tržnica bo postavljena v hali C celjskega sejmišča, ki je namenjena tudi kulinariki ponudbi, ki je privlačna za obiskovalce in razstavljalcem zagotavlja boljši obisk.

Pogoji sodelovanja

K sodelovanju na »Rokodelski tožnici MOS'2024« se lahko prijavijo rokodelci, ki so s strani komisije za vrednotenje rokodelskih izdelkov pri OZS prejeli pozitivno mnenje oziroma certifikat »Rokodelstvo Art&Craft Slovenija«. Poleg tega je pogoj sodelovanja tudi prisotnost na sejmišču vse dni sejma in prikazovanje izdelave izdelkov. Poskrbeli bomo, da boste imeli pred svojo stojnico dovolj prostora za postavitev opreme za prikazovanje, za katero pa morate poskrbeti sami.

Cena in sofinanciranje sekcije

Postavitev enotne ureditve delavnic bo za člane sekcije za DUO tudi tokrat sofinancirala zbornica. Cena najema klasične »ulične A stojnice« (z električnim priključku in dodatnim (manjšim) skladiščnim prostorom v njeni neposredni bližini) znaša za člane OZS 120 evrov, za nečlane pa 300 evrov. Če se bo na razpis prijavilo več kot 15 delavnic, bo sodelujoče izbral upravni odbor sekcije za DUO. Pri izbiri bo upošteval vrstni red prispelih prijav, privlačnost predstavitve posamezne dejavnosti za delo »v živo«, pozornost pri izbiri pa bo usmerjena tudi zastopanju čim širšega kroga rokodelskih panog.

Rok in prijave

Rokodelci, ki želite nastopiti na največji sejmski prireditvi v Sloveniji v okviru sekcije za DUO, lahko pošljete evidenčno prijavo na e-naslov: anja.podreka@ozs.si. Prijavnica mora vsebovati osebne podatke rokodelca ali naziv podjetja, telefonsko številko, davčno številko, naziv dejavnosti, ki bo predstavljena in številko certifikata strokovne komisije za DUO. **Sekcija bo zbiralala prijave do 19. junija 2024**, rokodelci pa boste o izboru obveščeni do konca meseca junija, ko vam bodo posredovali tudi podrobnejša pojasnila o nastopu.

A.Š.

Letos bodo prodajne stojnice DUO na varnem pred slabim vremenom v dvorani C.

Avtoserviserji v »urejanju odnosov« z zavarovalnicami

Sekcija avtoserviserjev pri OZS že dlje časa opozarja na nevzdržen položaj svojih članov, ki so pri servisiranju vozil, za katere stroške poravnavaajo zavarovalnice v škodnih primerih, postavljeni v podrejen položaj. Pristajati morajo namreč na prenizke ocenjene vrednosti njihovih storitev, praktična posledica je, da morajo, če želijo te posle še naprej obdržati in hkrati korektno izvesti popravila, delati sebi v minus. To do stroke, od katere vsi naravno pričakujemo, da bo poskrbela za korektno popravljena vozila in s tem varnost v prometu, enostavno ni pošteno, mnoge avtoserviserje pa so razmere že pripeljale na rob propada.

Sekcija avtoserviserjev izpostavlja odzive svojih članov, ki jim poslovanje z zavarovalnicami predstavlja vedno večji izziv, še posebej pri izvajanju avtoservisnih storitev na vozilih, katerih popravila se krijejo iz naslova sklenjenih zavarovanj strank.

Razlikovanje med serviserji

Ključno težavo predstavljajo razlikovanja med avtoserviserji, ki imajo z zavarovalnicami sklenjene pogodbe, in tistimi brez pogodb, saj prihaja do razlik pri priznavanju cen popravil in povračilih škode oškodovancem iz naslova obveznega avtomobilskega zavarovanja v po-

vezavi z izvedbo popravil poškodovanih motornih vozil.

Zniževanje plačil in nepriznavanje cen

V praksi je veliko primerov oškodovancev, ki svoje terjatve do zavarovalnic iz naslova povračila premoženjske škode na poškodovanih motornih vozilih po prometni nesreči s cesijo prenesejo na avtoserviserje, ki so jim v popravilo zaupali poškodovano vozilo. Poleg primerov, ko oškodovanci terjatve prenesejo na pogodbeno avtoserviserje, so tudi primeri, ko terjatve prenesejo na nepogodbene avtoserviserje. Po informacijah, ki jih

sekcija pridobiva od članov, zlasti pri nepogodbenih, prihaja do neupravičenega zniževanja plačil.

Zavarovalnice tako večkrat ne priznavajo cen, navedenih v računih avtoserviserjev, češ da ne ustrezajo običajni vrednosti dela (drugi odstavek 642. člena obligacijskega zakonika). Zavarovalnice želijo na primer tudi glede cen delovne ure nepogodbenim avtoserviserjem vsiliti cene in popuste na material, ki jih imajo dogovorjene s svojimi pogodbenimi partnerji, ali celo nižje, čeprav pravne podlage za to po mnenju sekcije ni. Tako ravnanje zavarovalnic pa tudi ni skladno z veljavnimi določili obligacijskega prava, saj zavarovalnice protipravno izkoriščajo svoj močnejši položaj in neutemeljeno znižujejo terjatve avtoserviserjev.

V prid stroki tudi sodna praksa

Da je taka praksa neutemeljena in nezakonita, izhaja tudi iz sodbe Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. II Cpg 422/2017 z dne 9. 5. 2017, ki je bila odločena v korist neodvisnega avtoserviserja.

V tem primeru je sodišče odločilo, da zavarovalnice privilegiranih cen pogodbenih serviserjev ne morejo primerjati z nepriviligiranimi, torej rednimi cenami nepogodbenih avtoserviserjev in dalo nepogodbenemu serviserju prav, da je zavarovalnici zaračunal redno ceno.

Vsak avtoserviser je namreč zaradi korektnega informiranja strank tudi dolžan, kot to opredeljuje Zakon o varstvu potrošnikov, cenik storitev imeti v delav-

nici na vidnem mestu in ga tudi upoštevati. Cene morajo veljati za vse stranke enako, vključno za zavarovalnice brez pogodb, drugačno obravnavanje strank pa je celo prepovedano.

Poziv sekcije zavarovalnicam

Glede na navedeno je sekcija avtoserviserjev prepričana, da zavarovalnice

na neopravičeno in celo nezakonito prakso upravičeno opozarja ter jih utemeljeno poziva, da s sporno prakso prenehajo.

V izogib nadaljnjemu nezakonitemu ravnanju in morebitnim sodnim postopkom, za katere sekcija avtoserviserjev verjame, da se bodo končali v prid avtoserviserjem, nedvomno pa bodo obema stranema povzročili le nepotrebne stro-

ške, ter v duhu nadaljevanja dobrega poslovnega sodelovanja, avtoserviserji zavarovalnicam tudi predlagajo, da sodelovanje med zavarovalnicami in avtoserviserji dvignemo na višji in predvsem medsebojno enakopraven nivo in tako dosežemo boljše pogoje dela v dejavnosti.

ANTON ŠIJANEC

Predsednik sekcije avtoserviserjev o neurejenih odnosih z zavarovalnicami

Med avtoserviserji je v zadnjem obdobju veliko nezadovoljstva, ker so se znašli pod hudimi pritiski spornega nepriznavanja cen. Ali je res, da jim zavarovalnice ne priznavajo povečanja stroškov in omejujejo tudi cene dela?

Zavarovalnice imajo z nekaterimi avtoserviserji sklenjene pogodbe za popravilo vozil po nesrečah. Večina teh pogodb je bila sklenjenih že pred 10. leti, cena delovne ure avtoserviserjev pa se v vsem tem obdobju ni spremenila, če pa pri kom že, pa zelo malo, predvsem pa bistveno manj, kot na primer elektrika ali energenti za ličarske komore ter vrsta drugih stroškov, brez česar pa se seveda ne da delati. V še slabšem položaju so tisti, ki pogodb sploh nimajo sklenjenih, saj so zavarovalnice tudi njim začele omejevati cene. S tem jih prisiljujejo, da ne upoštevajo svojih cenikov, saj računov, ki jih avtoserviserji izdajo za popravilo, preprosto ne plačajo ali jih plačajo le deloma. Tako bi morali neplačan del računa avtoserviserju plačati zavarovanec, torej lastnik vozila, čeprav ima sklenjeno zavarovalno pogodbo za vozilo, ki mu obljublja povrnitev stroškov popravila.

Kako tak odziv zavarovalnic vpliva na delo avtoserviserjev? Ali to res lahko vpliva tudi na varnost vseh nas v prometu?

Avtoserviserji skušajo podatke o povečanju stroškov predstaviti zavarovalnicam, kar pa pri zavarovalnicah večinoma naleti na gluha ušesa, zato pomoč iščejo tudi na sekciji. Nekateri so celo obupali

in prenehali opravljati dejavnost! Drugi iščejo drugačne izhode in optimizirajo stroške, ne kupujejo novega orodja in opreme, se manj izobražujejo, povečuje se siva ekonomija, saj nekateri ne izdajajo več računov za vsako popravilo. Posamezniki se poslužujejo celo nelegalnih postopkov, kar so začele ugotavljati tudi zavarovalnice kot povečevanje števila zavarovalniških goljufij. Gre za aktivnosti, ki so strokovno in pravno sporne. Ampak brezizhodna situacija avtoserviserje prisiljuje tudi v take aktivnosti, da sploh lahko preživijo. Ja in to res lahko vpliva na varnost v prometu!

Pridobivanje vedno novih in novih znanj je nujno, če se avtoserviser ne izobražuje dovolj, to pomeni pomanjkljivo znanje in lahko slabo vpliva na kvaliteto popravila. Še bolj škodljiva pa je uporaba rezervnih delov vprašljive kakovosti ali pa npr. nedelovanje varnostnih sistemov. Vse to varnost v prometu zelo ogroža, saj vemo, da je močno odvisna od dobrega in pravilnega delovanja vozila.

Vendar, kot vedno poudarjam, predno obsojamo avtoserviserje za tako situacijo, moramo vedeti, da so se cene zavarovalnih premij v zadnjih dveh letih močno povečale (za vsaj 40%), cene rezervnih delov so se povečale celo več (za okoli 50%), cene avtoservisnih storitev pa so praktično ostale enake kot pred 10. leti. Taka situacija pa ni odgovornost le avtoserviserjev ali naše sekcije pri OZS.

Kakšne so aktivnosti Sekcije avtoserviserjev pri OZS na tem področju? Kako

Miran Andrejek, predsednik Sekcije avtoserviserjev pri OZS, je problematiko neurejenih razmer izpostavil tudi v nedavni oddaji Vizionar - obrtnik in podjetnik na TV SLO 1.

sekcija avtoserviserjem pomaga, kaj sploh lahko naredi?

Sekcija avtoserviserje vsakem koraku spodbuja, da se z zavarovalnicami pogovarjajo o spremembah pogojev delovanja, svojim članom celo pomaga z vzorci in primeri vlog, pa tudi sekcija sama poskuša z zavarovalnicami vzpostavljati dialog o tej nevzdržni problematiki. Članom pomagamo tudi z osebnimi svetovanji, pomagamo jim pri izračunu njihove lastne in prodajne cene, za kar obstaja tudi kalkulator na spletni strani sekcije.

Zaradi neodzivnosti zavarovalnic, predvsem pa zato, ker je to problematika celotne panoge, se sekcija povezuje tudi z drugimi zbormicami, kjer se povezujejo avtoserviserji in ta pobuda je že naletela na zelo dober odziv, o situaciji pa sproti seznanja tudi pristojne državne organe.

Pester program Tedna obrti in podjetništva 2024 na Škofjeloškem

Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka je tudi letos v sodelovanju z Razvojno agencijo Sora organizirala Teden obrti in podjetništva, ki je potekal med 13. in 17. majem 2024. Dogodek je ponudil bogat program z različnimi delavnicami, seminarji, ogledi in diskusijami, namenjenimi izboljšanju podjetniških veščin in razvoju poslovanja na Loškem.

Prvi dogodek je bil **webinar o obdavčitvi napotenih delavcev**, ki ga je vodila Jasmina Malnar Molek, specialistka za davčne zadeve. Udeleženci so dobili informacije o osnovah za obračun prispevkov napotenih delavcev, pogojih, pod katerimi se voznik v mednarodnem cestnem prevozu šteje za napotnega delavca, vplivih sprememb ZDR-1 na pogodbe o zaposlitvi pri napotitvi, uporabi zavarovalne podlage 002 po 1. 1. 2024, povračilih stroškov napotenih delavcev, posebnih davčnih osnovah pri obračunu plače in poročanju na REK obrazcih.

Drugi dogodek prvega dneva pa je

bila **delavnica o kulturi oblačenja in poslovni podobi**, ki jo je vodila Lea Pisani, avtorica knjižnih uspešnic in svetovalka za celovito podobo osebnosti. Udeleženci so se seznanili s poslovnim bontonom, močjo podobe v komunikaciji, pravili poslovnega oblačenja in vplivom obleke ter barv na poslovni uspeh.

Agencija za energijo je napovedala spremembe, ki bodo v veljavo stopile 1. julija 2024, vključno s prehodom na sistem s petimi časovnimi bloki, kar bo vplivalo na stroške električne energije. Ker v zvezi s tem obstaja precej nejasno-

sti, smo drugi dan namenili predstavitvi novosti **v obračunu omrežnine za električno energijo**. Znanje s tega področja je z nami delil Matjaž Eržen, energetski svetovalec.

V sredo dopoldne je najprej potekala on-line **delavnica o uporabi umezne inteligence pri trženju na družbenih omrežjih**. Vodila jo je Biserka Kišič, lastnica podjetja KISIK Komunikacije. Predstavljeni so bili nasveti za oblikovanje objav, uporaba različnih UI orodij (ChatGPT, Copy.ai, Canva itd.) ter varna uporaba teh orodij.

Udeleženci dogodka v okviru Tedna obrti in podjetništva so obiskali gospodarsko cono Žiri, v njej pa podjetje INO d.o.o. ...

Večer je bil tradicionalno namenjen **otvoritvi razstave in podelitvi nagrad za ustvarjalnost, kreativnost in inovativnost dijakov Šolskega centra Škofja Loka v Sokolskem domu.**

Predzadnji dan je potekalo **srečanje v Žireh**. Udeleženci so obiskali gospodarsko cono Žiri in podjetja INO d.o.o. ter Mesarstvo Oblak d.o.o. Nato je sledil pogovor z županom Francijem Kranjcem o izzivih razvoja gospodarstva v občini, predvsem o prostorskih načrtih, infrastrukturnih pogojih ter razvojnih načrtih občine za področje gospodarstva. Dogodka se je udeležil tudi Marko Lotrič, predsednik Državnega sveta RS in predsednik OOO Škofja Loka.

Na Radiu Sora pa je isti dan potekala oddaja z naslovom **Mladi v svetu podjetništva – perspektiva prihodnosti**. V oddaji so sodelovali mladi podjetniki, ki so delili svoje izkušnje in poglede na prihodnost podjetništva, in sicer: Miha Lavtar (Optiweb), Rok Gartnar (Lavrih), Nina Hari (Nina Hari - HANI marketing), Marko Forte (Sikuri), Petra Potočnik (Kmetija Šupc) in Anže Stržinar (Mizarstvo AS).

Program smo v petek sklenili še s svetovanjem o podjetništvu na Škofje-loškem.

Teden obrti in podjetništva je bil uspešno izveden z bogatim programom, ki je podjetnikom in zainteresiranim ponudil številne priložnosti za izobraževanje in mreženje.

PETRA DOLENC

Srečanja v Žireh se je udeležil tudi predsednik državnega sveta in predsednik OOO Škofja Loka Marko Lotrič. Na fotografiji je v družbi Blaža Mura, direktorja podjetja INO d. o. o.

... in podjetje Mesarstvo Oblak.

Od istanbulskih bazarjev do poslovnih priložnosti

OOZ Celje je za svoje člane organizirala strokovno ekskurzijo v Istanbul, kar je bila za udeležence neprecenljiva izkušnja, polna novih spoznanj in priložnosti. V čudovito mesto med Azijo in Evropo so se odpravili z namenom, da srečajo svoje stanovske kolege, spoznajo poslovno kulturo, tradicijo ter se poučijo o gospodarskih značilnostih in izzivih, s katerimi se soočajo tamkajšnja podjetja.

Obiskali so ISTESOB – Istanbulsko zvezo trgovskih in obrtniških zbornic –, kjer so jim pripravili gostoljuben in srčen sprejem. Predsednik zveze ISTESOB Faik Yilmaz je predstavil organizacijo, strukturo, delovanje in izzive, s katerimi se srečujejo njihovi obrtniki. Istanbulska zveza trgovskih in obrtniških zbornic je bila ustanovljena leta 1951 in je ena najstarejših javnih strokovnih organizacij v Turčiji. Povezuje 145 poklicnih zbornic po celotnem Istanbulu, katerih člani so trgovci in obrtniki, vseh je okoli 260.000, članstvo pa ni obvezno. ISTESOB je organizacija, ki prispeva h komercialnemu in tehničnemu razvoju ter izobraževanju svojih članov in se bori za vse vrste ekonomskih in socialnih pravic.

V razpravi so sodelovali tudi predstavniki nekaterih obrtnih zbornic, ki so podali informacije s področja posameznih

dejavnosti (trgovci, kovinarji, proizvajalci pohištva). Predsednik OOZ Celje Peter Pišek je predstavil celjsko zbornico ter delovanje in poslanstvo obrtno-podjetniškega zborničnega sistema v Sloveniji ter poudaril pomembnost povezovanja med obrtniki in podjetniki. Udeleženci srečanja so izmenjali informacije o nekaterih specifikah poslovanja, davčnih obremenitvah ter izzivih podjetnikov, ki so podobni v obeh državah. Tudi v Turčiji se srečujejo z velikim pomanjkanjem kadrov na vseh področjih.

V drugem delu ekskurzije so si celjski podjetniki ogledali turistične znamenitosti Istanbula, okušali dobrote turške kuhinje, uživali v utripu mestnih ulic, v nočni plovbi po Bosporju ter potepu po azijskem delu v Kadiköy. Ekskurzija je bila tudi priložnost za medsebojno povezovanje in spoznavanje, vsekakor pa doživetje, ki jim bo še dolgo časa ostalo v lepem spominu.

Peter Pišek, predsednik OOZ Celje: »Strokovna ekskurzija članov OOZ Celje v Istanbul je bila nepozabna izkušnja. Obiskali smo Istanbulsko zvezo obrtnih zbornic, kjer so nas toplo sprejeli. Izmenjali smo informacije o pogojih poslovanja v obeh državah kot tudi o najbolj perečih problemih, pri čemer je pomanjkanje kadrov tudi v Turčiji velik problem. Srečanje je bila priložnost za izmenjavo izkušenj, dobrih praks, mreženje in vzpostavitev novih kontaktov ter širjenje obzorja. V drugem delu naše ekskurzije smo si ogledali znamenitosti Istanbula ter začutili utrip mesta. Seveda pa ni manjkalo tudi pristnih okusov turške kuhinje.«

Marko Razgoršek, Instalacije Razgoršek, d. o. o., Celje: »Osrednji del ekskurzije je bil obisk Istanbulske zve-

Poslovno srečanje v prostorih ISTESOB Istanbul (foto OOZ Celje)

ze trgovskih in obrtniških zbornic. Tam nas je sprejela širša delegacija, ki nam je predstavila delovanje turške trgovske in obrtne zbornice in nas podrobno seznanila z delovanjem njihove institucije. Priložnost smo imeli razpravljati o številnih vidikih obrtne dejavnosti, vključno s poslovnimi praksami in tržnimi trendi. Dotaknili smo se tudi vprašanj, povezanih z mednarodnim sodelovanjem in izmenjavo izkušenj, ter poudarili pomen povezovanja in mreženja v globalnem poslovnem okolju. Celotna izkušnja je bila izjemno poučna in navdihujoča, saj smo pridobili dragocen vpogled v njihovo delovanje.«

Melita Travnik, KAMENIK, popravilo tahografov, d. o. o., Nova Cerkev: »Strokovna ekskurzija v organizaciji OOZ Celje v Istanbul me je zelo pozitivno presenetila. To je bil moj prvi obisk tega mogočnega mesta na dveh celinah. Na strokovnem delu ekskurzije smo spoznali glavne predstavnike istanbulske obrtne zbornice. Predstavili so nam delovanje njihove zbornice, ki deluje že od leta 1951. Izvedeli smo veliko zanimivosti. Vsekakor je ekskurzija vredna vse pohvale, tudi tisti del, ki je bil namenjen ogledu turističnih zanimivosti, druženju in mreženju.«

MARTINA REČNIK, OOZ CELJE

Peter Pišek, predsednik OOZ Celje, in Faik Yilmaz, predsednik ISTESOB (foto OOZ Celje)

Udeleženci ekskurzije (foto K. Hohnjec)

VELENJE

Vabilo na tretje letno srečanje obrtnikov avtodomarjev

Letos se bodo obrtniki in podjetniki, ki uživajo v popotovanjih z avtodomi, od 14. do 16. junija družili v Velenju, natančneje v kampu ob Velenjskem jezeru

Velenje je šesto največje mesto v Sloveniji. Je mesto priložnosti z edinstvenim muzejem premogovništva, Velenjskim gradom, atraktivno plažo ob jezeru, ki je raslo z mestom, mesto, ki vsako leto gosti Pikin festival, mesto z največjim otroškim igriščem v Sloveniji, mesto z največjo peš cono v Sloveniji, mesto, ki se iz industrijskega vse bolj spreminja v turistično in ki je zelo ponosno na svojo zgodovino. Med letoma 1981 in 1990 se je imenovalo Titovo Velenje in ima še vedno svojega Tita.

Vse naštetto je poleg druženja s kolegi še dodaten razlog, da se sredi junija z avtodomom odpravite do Velenjskega jezera.

Utrinek s srečanja v Kočevju.

Okviren program srečanja

Petek, 14. junij, od 15. ure dalje:

- prihod na lokacijo – Kamp Velenje ob Velenjskem jezeru (46.369541, 15.086464)
- ogled bližnje okolice in druženje ob zanimivi zgodbi Potopljena vas

Sobota, 15. junij:

- ob 9. uri ogled muzeja premogovništva s knapovsko malico globoko pod zemljo
- ogled Velenja
- večerno druženje

Nedelja, 16. junij:

- predstavitev avtonomnega potapljanja in možnost preizkusa ter predstavitev različnih obvodnih in vodnih aktivnosti (kajaki, supi ...)

Cena srečanja je 50 evrov na osebo, dodatne informacije pa so na voljo pri Boštjanu Ernstu (041 541 920, bostjan.ernst@gmail.com), ki do zapolnitve prostih mest (največ 20 avtodomov) sprejema tudi prijave. Cena nastanitve v kampu s 15% popustom znaša 25 evrov na dan (2 osebi, elektrika in turistična taksa).

E. M.

GROSUPLJE

Desetletja uspešnega dela in pomoči članom

V Grosuplju so minuli mesec obeležili 50-letnico tamkajšnje območne obrtno-podjetniške zbornice. Na slovesnosti so podelili tudi jubilejna priznanja članom za njihovo dolgoletno delo v obrti in podjetništvu.

Obrtnike in podjetnike iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje je nagovoril predsednik **Milan Sašek**. Zbrane je popeljal skozi zgodovino organizacije in se jim zahvalil za njihov prispevek in zvestobo. »Petdeseto obletnico praznujemo v neprimerljivo boljših okoliščinah, kot so bile na začetku njenega delovanja. V veliki meri gredo zasluge za napredek članom samim, vsekakor pa tudi občinam. Veseli smo sodelovanja z občinami in da imamo njihovo razumevanje in podporo,« je med drugim poudaril predsednik.

V imenu OZS jih je pozdravila članica upravnega odbora **Mojca Črtalič**. Dotaknila se je najbolj aktualnih tem, kot so evidentiranje delovnega časa, pravilnik o ročnem premeščanju bremen in pridobivanje delovnih dovoljenj za delavce iz tujine, pri tem pa izpostavila predvsem prizadevanja zbornice za odpravo številnih administrativnih ovir, ki hromijo obrt in podjetništvo na omenjenih in drugih področjih. Ob koncu je čestitala jubilarantom in zbornici za desetletja uspešnega dela.

Prizadevanja zbornice za odpravo administrativnih ovir so pozdravili tudi vsi

trije župani in tudi sami poudarili, da so največkrat birokratske ovire tiste, ki zavirajo razvoj.

Grosupeljski župan **dr. Peter Verlič** je povedal, da so občine zaradi birokratskih ovir nemočne predvsem pri umeščanju različnih objektov za potrebe obrti in podjetništva v prostor. »Neverjetno je, da ne moremo umestiti v prostor industrijske cone. Soočamo se s tisoč in eno birokratsko oviro na različnih ministrstvih. Če se to ne bo rešilo, ne bo razvoja in potem je vse zaman,« je dejal.

»Gospodarstvo je temelj razvoja lokalnih skupnosti in moramo se potruditi, da damo čim več za lokalni razvoj, da pripravimo pogoje za podjetnike, da pripravimo poslovne cone, ampak kot je bilo že rečeno, naletimo na nešteto ovir,« mu je pritrdil tudi **Janez Pavlin**, župan občine Dobrepolje.

Župan občine Ivančna Gorica Dušan Strnad pa se je vprašal, zakaj je zakonodajalcem tako težko dopovedati, da »konec, ki vleče, ne moreš kar naprej tepsti« in da je treba tistemu, ki polni proračun tudi pomagati. »Res je kar težko razumeti, da naletimo na zakone, ki nikamor

Mojca Črtalič, ki je v imenu OZS pozdravila in čestitala grosupeljskim obrtnikom in podjetnikom, je predsedniku Milanu Sašku ob 50-letnici OZS Grosuplje podelila zlati pečat OZS.

ne pašejo, še najmanj gospodarstvu, od katerega se pričakuje, da bo uspešno.»

Na slovesnosti so podelili tudi jubilejna priznanja obrtnikom in podjetnikom, ki že več desetletij delajo v obrti in podjetništvu, s spominskimi plaketami pa so se zahvalili tudi ustanovnim članom zbornice.

EVA MIHELIČ

Prejemniki jubilejnih priznanj, ki že več desetletij vztrajajo v obrti in podjetništvu.

Tradicionalni piknik bežigrajskih obrtnikov

Društvo samostojnih obrtnikov Ljubljana Bežigrad v sodelovanju z OOO Ljubljana Bežigrad vsako leto organizira srečanje – piknik aktivnih in upokojenih obrtnikov in podjetnikov. V zadnjih letih se piknik odvija v Tenis centru v Klečah, kjer se je tudi letos konec maja zbralo lepo število udeležencev.

Slabo vreme ni pokvarilo dobrega razpoloženja, ki je vladalo med predstavniki treh generacij obrtnikov in podjetnikov. Aktiv članov vedno poskrbi za okusno hrano in dobro postrežbo, za kar jim gre posebna pohvala in zahvala. Posebej pa je potrebno izpostaviti, da kuhinja ni imela prav nič z žrebom glavne nagrade v srečelovu – noge pršuta,

ki je tokrat romala v roke predsednika Društva – Dušana Presetnika. Letos smo priložnost srečanja izrabili tudi za predstavitev Digi info točke, ki deluje na OOO Ljubljana Bežigrad. Udeleženci srečanja so se razšli z obljubo, da se, če ne prej, vnovič srečajo ob priliki jesenskega izleta v organizaciji Društva.

MAGDALENA ZUPANC

POPRAVEK

Predstavitev gradbenih poklicev

Vprejšnji številki Obrtnika podjetnika smo v članku z naslovom Predstavitev gradbenih poklicev, objavljenem na straneh 78 in 79, navedli napačno ime strokovne sodelavke v projektu Right skills 4U.

Na OOO Murska Sobota za projekt skrbi strokovna sodelavka **Sonja Erjavec Tivadar** in ne Renata Stanko, kot smo pomotoma zapisali. Tudi zapisane izjave, ki smo jih pripisali slednji, pripadajo Sonji Erjavec Tivadar.

E. M.

Bigstock

Naj Podjetna pozitivna 2023 – navdihujoča izjava o podjetništvu

V sredo, 22. maja, je v Sodnem stolpu v Mariboru potekala slavnostna prireditev, na kateri smo razglasili zmagovalno izjavo projekta Podjetna pozitivna za leto 2023. Projekt, ki ga je pred tremi leti zasnovala Območna obrtno-podjetniška zbornica Maribor, je postal tradicionalen in vsako leto prinaša sveže misli in navdihujoče izjave, ki spodbujajo pozitivno naravnost med obrtniki in podjetniki.

Pretেকla leta za gospodarstvo niso bila enostavna, gospodarski izzivi se stopnjujejo, a ravno v takšnih časih se pokaže moč podjetniškega duha. Obrtniki in podjetniki so tisti, ki vedno najdejo izhod, se oprimejo dela in vztrajajo. So tisti, ki ne obupajo, ampak kreirajo, ustvarjajo in vztrajajo tudi takrat, ko bi kdo drug že odnehal.

Projekt Podjetna pozitivna je bil zasnovan z namenom zbiranja misli in izrekov, ki vlivajo motivacijo in energijo. V letu 2023 smo zbrali trinajst izjemnih izjav, ki jih je nato Radio Maribor ponesel v širšo javnost. Glasovanje za najbolj navdihujočo izjavo je potekalo preko spleta, zmagała je izjava, ki je prejela največ glasov.

Naj podjetna pozitivna 2023 se glasi: **»Podjetništvo je kot smučanje. Znanje, srčnost, odločnost in veselje. Si sam, vendar je to ekipni šport, v katerem vedno iščeš idealni zavoj.«** Njen avtor je **Dušan Fidler** iz Mizarstva Fidler.

Ta izjava je izjemno slikovita in pomenljiva. Smučanje kot metafora za podjetništvo nas spomni, da so ključni elementi znanje, srčnost, odločnost in veselje. In čeprav smo sami, je podjetništvo vsekakor ekipni šport, kjer iščemo idealne zavoje.

Na prireditvi so se zbrali obrtniki, podjetniki, predstavniki medijev in drugi gostje. Slavnostni trenutek razglasitve je bil poln navdušenja in ponosa. Območna obrtno-podjetniška zbornica Maribor je s tem projektom še enkrat dokazala svojo predanost podjetništvu in povezovanju ter spodbujanju pozitivne naravnosti med svojimi člani.

Čestitke avtorju izjave, Dušanu Fidlerju, in vsem sodelujočim! Naj podjetna pozitivna 2023 nas opominja, da

je v vsakem izzivu tudi priložnost za uspeh.

URŠKA ŽIVKO, SLIKI: BLAŽ ČERNIČ

Osrednji del programa je bil pogovor moderatorke dogodka Mojce Pehant s predsednikom Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Blažem Cvarom.

Zmagovalca je razglasil predsednik Državnega zbora RS Marko Lotrič. Dušanu Fidlerju je voščil skupaj z lansko zmagovalko Gordano Jezernik in predsednikom OOO Maribor Markom Gorjakom.

Praktično preizkušanje spretnosti

OOZ Murska Sobota že vrsto let izvaja promocijo poklicev, ki jih v regiji potrebujemo. Ker sredstev ni nikoli dovolj, se jih trudimo pridobiti tudi s sodelovanjem v projektih. Tako smo si kot partner v projektu Right Skills 4U skupaj s projektnimi partnerji zadali, da bomo med mladimi uveljavili miselnost, da so za uspešno poklicno pot poleg šolskega uspeha zelo pomembne tudi spretnosti, sposobnosti in mehke veščine posameznika.

Ker mladim primanjkuje možnosti in priložnosti za preizkušanje ročnih spretnosti in sposobnosti, smo zanje pripravili interaktivne delavnice, ki se izvajajo na osnovni šoli, in obiske podjetij, kjer prav tako preizkusijo spretnosti. Z učenci 8. razredov OŠ Tišina in 7. razredov OŠ Il. Murska Sobota smo izvedli **interaktivno delavnico »V ospredju so poklici«**, v kateri smo jim predstavili gradbene poklice.

Učenci so se preizkušali v različnih ročnih spretnostih in pri tem izdelali manjši izdelek, ki so ga odnesli domov, in večjega, ki je ostal v šoli. Pri tem so spoznavali dela, ki so potrebna za delo z lesom ter za delo z gradbenim in elektro materialom. Rezultat njihovega štirinurnega dela je bila ptičja krmilnica, ki je nastajala na različnih delovnih postajah.

Učenci 7. in 8. razredov OŠ Beltinci pa so si ogledali in se v realnem okolju spoznali s podjetji. Dogodek smo poimenovali **»Poklici od blizu«**.

Podjetja so učencem pripravila predstavitev, jim prikazala proizvodni proces in poklice, ki jih zaposlujejo. Mladi so se tudi preizkusili v ročnih spretnostih, ki jih zaposleni v podjetjih potrebujejo.

Skupaj z našimi delodajalci smo prepričani, da takšne predstavitve, ko se mladi spoznajo in preizkusijo v realnem okolju, pozitivno vplivajo na razmišljanje in odločanje o nadaljnji poklicni poti.

SONJA ERJAVEC TIVADAR

V SLOVO

EMIL DUŠAN BRATINA – MILKO
(1939–2024)

11. aprila 2024 je po Ajdovskem in širše med znanci presenetila vest, da je po kratki, a težki bolezni pri Stomažih na Vipavskem za vedno zaspal priznani obrtnik Emil Dušan Bratina – Milko.

Milko se je rodil avgusta 1939 kot tretji otrok v družini, ki jo je hudo prizadela druga svetovna vojna, saj so v njej otroci izgubili očeta. Milko je tedaj imel le pet let. Vse življenje imel rad les kot obdelovalni material; najprej za igro in delovne pripomočke, kasneje tudi resno za izdelavo lesnih izdelkov. Tako se je po končanem obveznem šolanju zaposlil v ajdovski tovarni pohištva.

Leto 1967 je bilo zanj prelomno. Ne glede na razmere v takratni državi je, takoj ko je lahko, 31. maja med prvimi na ajdovskem območju ustanovil obratovalnico za izdelavo lesnih izdelkov. Njegovi izdelki so bili namenjeni opremljanju marsikaterega doma, javnih prostorov, cerkva in samostanov. Bil je marljiv, zanesljiv in mojstrsko natančen pri izdelavi izdelkov in poslovno zelo resen. Ljudje so ga prepoznali kot izvrstnega mizarja. Kot takšnega so ga videli tudi mladi kandidati za izučitev v mizarškem poklicu, katerim je kot strokovni mentor nesebično nudil svoje znanje.

Milko je bil človek vesele narave in kadar je pripovedoval o svoji zgodovini, je navajal le lepe trenutke.

Z ženo Veroniko sta imela pet otrok, zato je bilo v družini vedno pestro in veselo. Zanje sta dobro poskrbela in se v preteklih letih razveselila še kopice vnukov in pravnukov.

Vse to je ob njegovi upokojitvi leta 2004 vzpodbujalo veliko veselje, saj se je rod nadaljeval, domačo obrt, ki je bila ekonomsko jedro obstoja velike družine, pa je uspešno prevzel in jo nadaljuje sin Tomaž.

Milko je bil v letih od 1983 do 1994 član upravnega odbora OOOZ Ajdovščina, od leta 2016 kot upokojen obrtnik tudi član DUPOS, precej prostega časa pa je namenjal tudi njegovi veliki ljubezni nogometu in bil predsednik ajdovskega nogometnega kluba Primorje.

Vsi smo ga poznali kot človeka, ki je bil vedno dobre volje, s katerim si se lahko pogovoril o vsakršni temi in tudi nasmejal njegovim dobrohotnim iskricam, skozi katere je največkrat prodrl tudi njegov nasvet ali pogled na tematično iz pogovora.

Pogrešali ga bomo. Svojcem izrekamo iskreno sožalje. Naj počiva v miru!

Za društvo DUPOS predsednik Jože Elersič

ODBOR ZA IZOBRAŽEVANJE

Obiska talent centra v Gradcu

Člani Odbora za izobraževanje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije so minuli mesec obiskali WKO Talent center v Gradcu. Talent center je orientacijska platforma, ki osnovnošolcem, stari od 13 do 15 let nudi pomoč pri sprejemanju odločitev in iskanju programov izobraževanja, ki so zanje najboljši in jim bodo pomagali pri doseganju njihovih poklicnih ciljev.

B. G. D.

Člani Odbora za izobraževanje OZS v Gradcu

Zbornica je podelila letošnja jubilejna priznanja

Slovesnost 7. maja je bila namenjena članom OOO Škofja Loka, ki so dosegli pomemben mejnik na svoji poslovni poti. Po dveh, treh in celo več desetletjih poslovanja so si zaslužili priznanja za svoje delo, ki ves čas zahteva maksimalno angažiranost in osebno predanost.

Predsednik OOO Škofja Loka **Marko Lotrič** je v svojem pozdravnem nagovoru omenil star pregovor, ki pravi, da je vsak začetek težak. Pogosto pa je tudi zelo težko nadaljevati začrtano pot, preskakovati ovire in iskati nove poti. Vztrajnost pa je pomemben dejavnik uspeha. Da se vztrajnost in trud izplačajo, pa dokazuje tudi veliko število letošnjih jubilarcev, skupaj jih je bilo kar 90. Slovesnosti, kot je bila 7. maja, pa so primerne za čas za premislek o prehojeni poti. Noben uspeh ne pride sam po sebi, za doseganje ciljev je poleg talenta potrebno tudi trdo delo in odrekovanje. Dosežki so tako odraz vsega skupaj: znanja, spretnosti, trdega dela in odrekovanja, zato si člani ob svojem jubileju zaslužijo še posebno priznanje.

OOO Škofja Loka vsako leto podeli priznanja tudi tistim obratovalnicam, ki nadaljujejo z opravljanjem dejavnosti oziroma je ta v družini ali podjetju postala že tradicionalna. Z najdaljšo tradicijo se letos ponaša Urarstvo Plantarič, kjer urarske storitve nudijo že polnih 90 let.

Del programa prireditve je bil odličen koncert glasbene skupine Štedientje, ki že več kot dve desetletji ustvarja pesmi s hudomušnimi besedili v poljanskem narečju.

Seveda pa je bil čas po koncertu namenjen še klepetu z znanci, prijatelji, sedanjimi poslovnimi partnerji in tistimi, ki bodo to mogoče v prihodnje še postali.

PETRA DOLENC

Na slovesnosti minuli mesec je OOO Škofja Loka svojim članom podelila kar 90 jubilejnih priznanj.

V Urarstvu Plantarič urarske storitve nudijo že polnih 90 let.

ŠKOFJA LOKA

Na ogled ustvarjalnost, kreativnost in inovativnost dijakov Šolskega centra Škofja Loka

V okviru Tedna obrti in podjetništva so v Sokolskem domu v Škofji Loki ponovno pripravili razstavo izdelkov dijakov in dijakinij zaključnih letnikov Šolskega centra Škofja Loka. Najboljšim, ki sta jih izbrali strokovni komisiji, ena za področje lesarstva in druga za področje strojništva, je OOO Škofja Loka podelila denarne nagrade.

Razstava izdelkov je odraz usvojene-ga znanja, spretnosti in izkušenj, ki so jih dijaki nabrali skozi leta izobraževanja, v okviru projektov doma in v tujini. Ob tem ne gre zanemariti vloge učiteljev in mentorjev, katerih naloga je, da v dijakih spodbujajo željo po ustvarjanju, dodatno vlogo pri motivaciji za odlične izdelke pa ima tudi OOO Škofja Loka, ki dijake že leta navdihuje, da rešujejo kompleksne probleme z veliko mero znanja, poguma in ustvarjalnosti. Kot je ob odprtju razstave povedal **Marko Lotrič**, predsednik Državnega sveta RS in predsednik OOO Škofja Loka zbornica že od leta 2010 nagraduje najbolj ustvarjalne in inovativne dijake in dijakinje. Tokrat je mednje razdelila 2.300 evrov, kar je največ doslej. »Razstava ponazarja močno povezavo med izobraževalnim sistemom in gospodarstvom in je ena od priložnosti, ki mladim omogoča da se pokažejo javnosti. Na ogled ste postavili vrhunske izdelke, ki dokazujejo izjemne sposobnosti, inovativnost, pa tudi vaš pogum, strast in predanost svojemu delu,« je med drugim poudaril Lotrič in se ob tem zahvalil tudi mentorjem, ki so v pomoč dijakom pri njihovem delu.

Škofjeloški župan **Tine Radinja** je dejal, da ob razstavi vsako leto čuti predvsem ponos: »Lokalna skupnost je ponosna na vse dosežke naših gospodarstvenikov, obrtnic in obrtnikov, pa tudi na sodelovanje, ki smo ga uspeli vzpostaviti. Še posebej pa je ponosna

na izdelke mladih, ki zelo plastično dokazujejo, kaj vse je možno, če se podpira mlade s talentom.«

Jadranka Švarc, direktorica GZS Regionalne zbornice Gorenjska, je z navdušenjem pozdravila letošnjo razstavo. »Družba in svet se hitro spreminjata, a v resnici me ne skrbi. Opažam, da ste dijaki radovedni in zelo sposobni ter predani delu. Prepričana sem, da boste postali še bolj samozavestni, odgovorni in da boste svet peljali v pravo smer,« je povedala.

Z vsemi govorniki se je strinjal tudi **Martin Pivk**, direktor Šolskega centra

Škofja Loka, ki je odprl razstavo. Tudi on je izrazil ponos, da se v Škofji Loki šolajo mladi, ki imajo ogromno idej in znanja in dodal: »Ponosni smo tudi na naše mentorje, ki so mladim stali ob strani. Poleg tega pa smo veseli, da imamo tudi izredno dobro podporo lokalne skupnosti in gospodarstva. V vsej Sloveniji verjetno ni podobnega primera in prepričan sem, da smo lahko za zgled.«

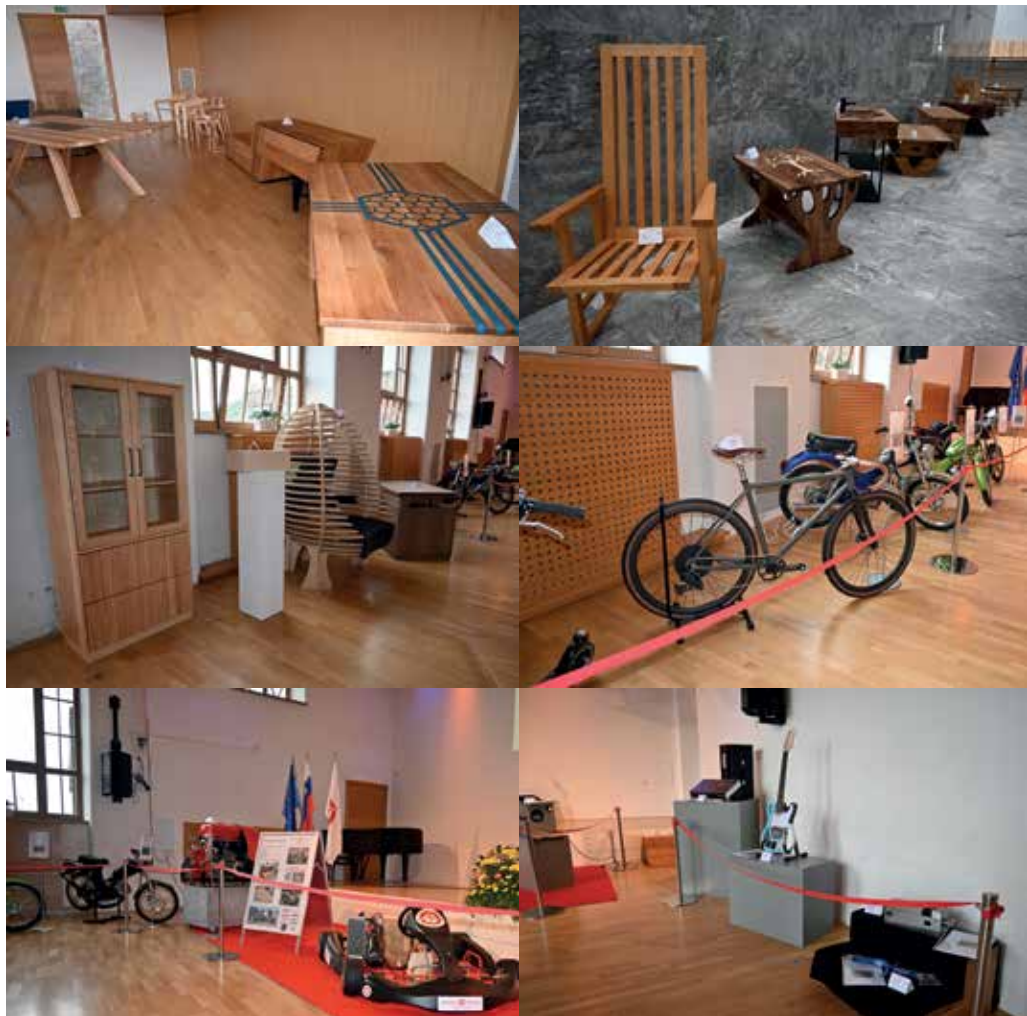
Dijake, ki so po mnenju strokovnih komisij naredili najboljše izdelke, je tudi letos nagradila OOO Škofja Loka. Komisijo za podelitev nagrad dijakom

Srednje šole za lesarstvo Škofja Loka so sestavljali **Marko Peternel**, **Danica Debeljak**, **Damijan Kržišnik** in **Anže Stržinar** iz OOO Škofja Loka ter **Marko Legat** iz Srednje šole za lesarstvo. Najbolj jih je prepričal **Aleksander Kožuh** s predalnikom za katerega je prejel nagrado 500 evrov, za 2. mesto je denarno nagrado v višini 300 evrov prejel **Tilen Kenda** za jedilno mizo, 200 evrov za 3. mesto pa je prejel **Tadej Tomaž Filipič** za pisalno mizo.

Komisijo za podelitev nagrad dijakov Srednje šole za strojništvo Škofja loka pa so sestavljali **Roman Jenko** in **Nejc Križaj** iz OOO Škofja Loka ter **Viljem Nemec** iz Srednje šole za strojništvo. Odločili so se, da letos nagrade prejmejo štiri dijaki, in sicer je 500 evrov za 1. mesto prejel **Matija Ravnik** za kitarski ojačevalec, vsak po 300 evrov za 2. mesto sta prejela Jan Jančar za večnamenske transportne vilice in **Mario Pintar Kosem** za high pivot pedalo, 200 evrov za 3. mesto pa je prejel **Matic Pivk** za obnovo mopeda Tomos APN4.

Vsako leto lokalno podjetje Tri krone podeli posebno nagrado za inovativnost v vrednosti 200 evrov. Letos jo je prejel **Luka Ipavec** za konstruiranje, izdelavo in programiranje fizikalnega sefa.

EVA MIHELIČ

OBRTNA POT

Primer dobre prakse v slaščičarstvu

Predstavitev poklicev v realnem delovnem okolju se je izkazala za zelo učinkovit način promocije deficitarnih poklicev. Obrtna pot je projekt, ki vsako leto številnim mladim približa obrtne poklice in marsikoga navduši. Ena takih je bodoča slaščičarka, ki se usposablja v ljubljanski Čopomani.

Osnovnošolci imajo v okviru Obrtne poti, ki jo Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije v sodelovanju z območnimi obrtno-podjetniškimi zbornicami organizira za osnovnošolce, velike možnosti, da se na podlagi vpogleda v realno delavno okolje, odločijo za različne obrtne poklice. Prav ta način predstavitve poklicev je začrtal karierno pot tudi mladi slaščičarki, ki si je kot osnovnošolka ogledala poklic slaščičarja v kavarni in slaščičarni Čopomana v Ljubljani, kjer sedaj opravlja tudi obvezno praktično usposabljanje z delom.

M. K.

PROJEKT ERASMUS+ MASTER 4.1

Okrepitev zagotavljanja kakovosti in promocija mojstrskih izpitov

V okviru programa Erasmus+ je 25. aprila v prostorih Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije potekala nacionalna konferenca projekta Master 4.1, ki se je osredotočila na okrepitev zagotavljanja kakovosti ter promocijo mojstrskih izpitov.

Mojstrski izpit predstavlja vrhunec izobraževanja za obrtniške poklice in kot tak zaznamuje kakovost storitev in izdelkov, ki jih ponuja obrtnik z mojstrskim izpitom. Poleg tega obrtnik z opravljenim mojstrskim izpitom pridobi znanja s področja poučevanja učencev in se lahko odloči, da bo v svoji delavnici izobraževal tudi vajence, kar še dodatno poudari njegovo družbeno vlogo, predvsem v lokalnih skupnostih, v katerih živijo.

Mojstrski izpiti v Sloveniji omogočajo pridobitev srednje strokovne izobrazbe, ki je pomembna kvalifikacija za večjo zaposljivost v izbranem poklicu. Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije od leta 2000 izvaja mojstrske izpite za več kot 50 mojstrskih nazivov, tudi za deficitarne poklice, za katere ni mogoč vpis v redne izobraževalne programe, število vpisov pa je vsako leto večje.

Poleg tega imajo mojstrski izpiti pomembno vlogo pri profesionalizaciji različnih poklicev. Z opravljenim mojstrskim izpitom mojstri izkažejo vrsto veščin in znanj, potrebnih za uspešno vodenje obrti, ki vključuje upravljanje virov, financ, človeških virov itd.

Da bi zagotovili dodatno kakovost mojstrskih izpitov, posodobili njihovo iz-

Konferenco je odprl direktor Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Danijel Lamperger, ki je poudaril pomen nenehnega izobraževanja in strokovnega usposabljanja za ohranjanje in dvigovanje kakovosti obrti in podjetništva v Sloveniji. Uvodni nagovor je postavil temelje za nadaljnjo razpravo o pomenu mojstrskih izpitov kot ključnega elementa v kariernem razvoju posameznikov v obrtniških in podjetniških poklicih.

vajanje in povečali prepoznavnost, pa je potrebno izboljšati promocijo mojstrskih izpitov ter zavedanje o njihovem pomenu in vlogi obrtnikov, ki imajo mojstrski izpit. OZS zato sodeluje v Erasmus+ projektu Master 4.1, katerega glavna cilja sta izboljšanje kakovosti izvajanja mojstrskih izpitov ter promocija pomena in vloge mojstrskih izpitov kot dragocene izbire za napredovanje v poklicu.

Na konferenci so bili podrobno predstavljeni cilji projekta »Master 4.1«, ki vključujejo razvoj in izvajanje inovativnih metod za zagotavljanje kakovosti v procesu mojstrskih izpitov. Med ključnimi točkami je bila predstavitev izboljšav v učnih načrtih, ki zdaj bolje odražajo potrebe trga dela in zagotavljajo višjo raven strokovnosti kandidatov.

Pomemben del konference je bil namenjen predstavitvi aktivnosti, izvedenih med projektom. Med temi aktivnostmi je bila izpostavljena izdelava promocijskega videa in članka, ki sta bila ustvarjena z namenom osveščanja o mojstrskih izpitih. Oba materiala služita kot ključni orodji za informiranje bodočih kandidatov in delodajalcev o prednostih in pomenu pridobitve mojstrskega naziva.

Izvedeno je bilo tudi spletno izobraževanje o digitalnem marketingu. Udele-

ženci so imeli priložnost skozi 6 modulov pridobiti veščine za uspešno izvajanje digitalnega marketinga in okrepiti svoje znanje za boljšo promocijo mojstrskih izpitov ter ozaveščanje o pomenu poklicnega izobraževanja.

Predstavljeno je bilo delo in vloge projektnih partnerjev iz več evropskih držav, ki so s svojim bogatim naborom znanj in izkušenj pripomogli k večji učinkovitosti in uspehu projekta.

Konferenca je uspešno združila strokovnjake na področju izobraževanja in predstavnike podjetništva, ki so skupaj razpravljali o prihodnosti mojstrskih izpitov in njihovem vplivu na kakovost ter konkurenčnost v obrtniških in podjetniških sektorjih. Ta dogodek je bil pomemben korak naprej v prizadevanjih za krepitev sistema strokovnega izobraževanja in usposabljanja v Sloveniji in širše.

ALMA MOČILNIKAR

Konferenca je bila namenjena tudi predstavitvi aktivnosti, izvedenih med projektom.

NATIONAL AGENCY
FOR EUROPEAN EDUCATIONAL
PROGRAMMES AND MOBILITY

Co-funded by
the European Union

Dan obrti in podjetništva s promocijo poklicev

V petek, 24. maja, je bil v Tolminu Dan obrti in podjetništva s promocijo poklicev, ki je bil nadgrajen z vsebino in kvizom o trajnostni energiji. Dogodek so pripravili Območna obrtno-podjetniška zbornica Tolmin, Goriška lokalna energetska agencija in Posoški razvojni center ob podpori občin Tolmin, Kobarid in Bovec.

Na dogodku je **350 otrok iz osmih primorskih osnovnih šol** spoznalo **17 poklicev** in **različne oblike trajnostne energije**. Uspešno je bil dosežen cilj dogodka, in sicer predstavitev poklicev, ki jih iščejo podjetja v Posočju oziroma v goriški regiji. Učenci so tudi tekmovali v kvizu o energetske osveščenosti. Najboljše tri skupine so bile nagrajene ter prejele tudi drevo, ki bo čistilo zrak, nudilo senco pred šolo in tudi slastne junijske sadeže. Zmagovalne ekipe so prihajale iz šol OŠ Hrvatini, OŠ Tolmin in OŠ Most na Soči.

Kombinacija predstavitev deficitarnih poklicev in dviga zavedanja o pomenu varovanja okolja je odlična popotnica mladim pri odločitvi o nadaljnjih usmeritvah in zanimanjih. Mladi so tisti, ki lahko s svojo inovativnostjo ter z veliko energije dosežejo korenite spremembe. Veseli nas, da smo z dogodkom prispevali svoj delež »za boljši jutri«.

MAG. VESNA MAVER

PRIHAJA 56. MOS

Največja in najbolj tradicionalna sejemska prireditev v regiji!

Med 18. in 22. septembrom se bo na Celjskem sejmu odvijal 56. MOS – največja poslovno-sejemska prireditev v Sloveniji in širši regiji. MOS z razlogom velja za sejem vseh sejmov, saj je v petih desetletjih oblikoval številne uspešne podjetniške zgodbe in nova partnerstva ter obiskovalce izobraževal in jim omogočal pridobivanje koristnih povratnih informacij.

Na letošnjem sejmu bo predstavljanih pet segmentov:

1. MOS DOM: Poseben poudarek bo na trajnostnih energetskih rešitvah ter gradnji in obnovi vašega bivalnega okolja.

2. MOS TURIZEM: Tukaj boste našli bogato ponudbo trajnostnega in zelenega turizma, kulinarike, kolesarjenja, pohodništva, alpinizma ter kampinga in karavaninga.

3. MOS PLUS: Ta segment zajema izdelke in storitve za prosti čas, zdrav način življenja in e-mobilnost.

4. MOS TEHNIKA ENERGETIKA IN DIGITALIZACIJA: Tukaj boste spoznali opremo in orodja za podjetja in domače mojstre, profesionalne energetske reši-

tve, okolju prijazno tehnologijo in druge digitalne rešitve.

5. MOS B2B in FESTIVAL POKLICEV: Festival poklicev bo zanimiv za osnovnošolce in srednješolce, saj bodo lahko spoznali različne poklice, praktične prikaze in svetovalce, ki jim bodo odgovorili na vsa vprašanja.

V segmentu **B2B in Festivala poklicev** velja izpostaviti **Javni zavod Center RS za poklicno izobraževanje (CPI)**, osrednjo slovensko inštitucijo za razvoj, raziskave in svetovanje na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja, ki bo v sodelovanju s partnerji, med drugim tudi **Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije**, na sejmu pripravil:

– **Nacionalno tekmovanje mladih**

strokovnjakov v poklicnih spretnostih SloveniaSkills 2024:

- Tekmovanje v 13 poklicnih panogah, vključno s frizerstvom, slikopleskarstvom, kuharstvom, strežbo, cvetličarstvom, aranžerstvom, kamnoseštvo, mehatroniko, IKT, razvojem spletnih strani, pohištvenim in stavbnim mizarstvom ter CNC rezkanjem.

- Realen prikaz teh poklicev, kar je še posebej zanimivo za mlade.

– **Ulico obrti:**

- Predstavitve različnih obrtniških poklicev s poudarkom na gradbeniških poklicih.

- Interaktivne delavnice za spoznavanje poklicev v domači in umetnostni obrti.

– **Poklicno orientacijo oziroma karierno svetovanje:**

- Svetovanje o izbiri poklicne poti.
- Učenje izpolnjevanja Europass življenjepisa.

- Predstavitev izobraževalnih programov in šol.

- Informacije o spletni strani www.mojaizbira.si.

– **Vajeniško pisarno:**

- Informacije o vajeniški obliki izobraževanja.

– **Digitalno avenijo:**

- Predstavitev poklicev prihodnosti v visoki tehnologiji in digitalizaciji v organizaciji Tehnološkega foruma Slovenije.

– **Demonstracijo tekmovanja v panogi Integracija robotskih sistemov**

poslovnih vezi.

- **Četrtek:** OZS bo v partnerstvu z javno agencijo SPIRIT Slovenija, Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport, Advantage Austria Ljubljana ter v okviru mreže Enterprise Europe Network organizirala dogodek CONNECT2SLOVENIA, na katerem bodo udeleženci lahko vzpostavljali nove poslovne povezave in izmenjavali različne izkušnje.

- **Petek:** V organizaciji Mestne občine Celje (MOC) in Savinjskega inkubatorja se bo odvijalo predavanje o **predstavitvi e-commerce platforme Amazon**, kar bo izjemna priložnost za vse, ki želijo razširiti svoje poslovanje na globalni trg.

V okviru Business Days na novo predstavljamo tudi koncept **Kadrovske priložnosti**, kjer bodo podjetja na svojih stojnicah s posebnimi oznakami nagovarjala potencialne nove kadre. Na ta način bomo pripomogli k bogatenju pomanjkljivega kadrovskega bazena in omogočili iskalcem zaposlitve, da se srečajo s potencialnimi delodajalci.

Tudi letos bo MOS postregel z izredno pestrim in interaktivnim dogajanjem za različne ciljne skupine. Ne zamudite te edinstvene priložnosti za izobraževanje, zabavo in mreženje!

TEKST IN SLIKE: CELJSKI SEJEM

Business days – nova priložnost za podjetnike in gospodarstvenike

Z veseljem napovedujemo uvedbo **Business days**, inovativne priložnosti za **sklepanje poslov**, kjer bodo podjetniki in gospodarstveniki lahko pridobili dragocene informacije na enem mestu. Ta strokovno orientiran del sejemske

ponudbe bo v sklopu spremljajočih prireditve vključeval naslednje zanimive dogodke:

- **Sreda: Uvodno dogajanje – MOS poslovni krog.** Udeleženci bodo razpravljali o predlogih sodelujočih in njihovih zahtevah glede zakonodajne ravni njihovega poslovanja. Dogodek bo odlična priložnost za mreženje in tkanje novih

”KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH.”

MEDNARODNO POSLOVNO SREČANJE »CONNECT2SLOVENIA«

Priložnost za nova poslovna partnerstva

Vabljeni na tradicionalno Mednarodno poslovno srečanje "Connect2Slovenija", ki bo v četrtek, 19. 9. 2024, od 10. ure dalje v Modri dvorani celjskega sejmišča. Dogodek organizira Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, v partnerstvu z javno agencijo SPIRIT Slovenija, Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport, Advantage Austria Ljubljana ter v okviru mreže Enterprise Europe Network.

Connect2Slovenija je vodilno mednarodno poslovno srečanje v Sloveniji, ki že vrsto let poteka v okviru Mednarodnega sejma obrti in podjetnosti (MOS) v Celju ter omogoča učinkovito in ciljno usmerjeno mreženje – navezovanje novih poslovnih kontaktov neposredno s potencialnimi poslovnimi partnerji iz regije JV Evrope in Alpe Adria.

Dogodek povezuje mala in srednje velika podjetja, startup in scaleup podjetja s področja:

- rešitev/tehnologij za industrijo 4.0 (pametni stroji, roboti, pametna logistika, kibernetska varnost),
- digitalizacije,
- avtomobilske industrije,
- kovinske industrije,
- električne energije in elektronike,
- mobilnosti, prometa in logistike ter
- raziskav, razvoja in prenosa tehnologij.

PROGRAM Mednarodnega poslovnega srečanja »CONNECT2SLOVENIA«

9.30–10.00

REGISTRACIJA, KAVA IN MREŽENJE

10.0–10.20

UVODNI POZDRAVI

- **Blaž Cvar**, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije
- **Wilhem Nest**, direktor ADVANTAGE AUSTRIA za Slovenijo in Kosovo
- **Rok Capl**, direktor javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje investicij, podjetništva in internacionalizacije

OTVORITVENI GOVOR

- **Matjaž Han**, minister za gospodarstvo, turizem in šport

10.20–10.30

SLAVNOSTNI GOVORNIK

10.30–11.30

PANEL: KIBERNETSKA VARNOST PODJETIJ

Predstavitev kibernetske varnosti kot dela sodobnega poslovanja, učinkovitega upravljanja kibernetskih groženj, ključnih korakov in ukrepov za izboljšanje kibernetske varnosti v podjetjih. Januarja 2023 je začela veljati nova **Direktiva EU 2022/2555** o ukrepih za visoko skupno raven kibernetske varnosti v Evropski uniji. Z novo direktivo NIS 2 želi EU doseči visoko skupno raven kibernetske varnosti, dodatno izboljšati kibernetsko odpornost in odzivnost v primeru varnostnih incidentov v vseh državah članicah kot celote. Zahteve direktive NIS 2 bodo v slovensko zakonodajo prenesene z novelo Zakona o informacijski varnosti (ZInFV), ki naj bi ga država sprejela do oktobra 2024.

11.30 – 12.30

HLADNO-TOPLI BIFE IN MREŽENJE

12.30–15.30

B2B SESTANKI

•

s pomočjo spletne platforme b2match (z vnaprej izbranimi sestanki)

15.30–18.00

OBISK SEJMA MOS

DODATNE INFORMACIJE:

- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Edina Zejnic, t. 01 58 30 586, edina.zejnic@ozs.si
- Advantage Austria Ljubljana, Maja Ikovic, t. 01 51 39 777, maja.ikovic@advantageaustria.org

Udeležba na dogodku je **brezplačna**, vendar je obvezna **predhodna prijava do 17. 9. 2024** na spletni strani: <https://connect2slovenia-matchmaking-2024.b2match.io>.

CONNECT2SLOVENIA

Mednarodno poslovno srečanje

Začnite nova poslovna partnerstva

Kongresni center Celje
četrtek, 19. 9. 2024, ob 10. uri

Dosežki EU

na področju potrošniških pravic

Slovenski potrošniki že 20 let uživajo v prednostih skupnega evropskega trga, ki prinaša večjo izbiro, lažje nakupe v tujini in še mnoge druge prednosti. Ker pa večji trg pomeni tudi večje tveganje, smo veliko pozornost namenili še dodatni zaščiti potrošnikov. Ob 20. obletnici vstopa Slovenije v EU zato Evropski potrošniški center Slovenija opozarja na zadnje dosežke EU na področju potrošniških pravic.

En polnilnik za vse prenosne naprave

Od decembra 2024 bo postal priključek USB-C standardna oprema za vse mobilne telefone in tablične računalnike v EU. Z enim polnilnikom boste lahko napolnili vse svoje elektronske naprave, ne glede na blagovno znamko. Ko

se boste odpravljali na počitnice, vam ne bo treba nositi s seboj različnih polnilnikov. Univerzalni polnilnik prinaša koristi za okolje (manj odpadkov) in potrošnike (manj stroškov). Od pomladi 2026 bo ta obveznost veljala tudi za prenosnike.

Boljša zaščita pred tehnološkimi velikani

Pred kratkim sta začela veljati dva pomembna evropska predpisa, Zakon o digitalnih storitvah in Zakon o digital-

nih trgih. Zdaj morajo vse spletne platforme izslediti in identificirati prodajalce, ki jih gostijo, ter predhodno preveriti njihovo identiteto in popolne kontaktne podatke. S tem se zagotavlja, da veste, s kom imate opravka pri spletnem nakupu prek posrednika.

Šest digitalnih velikanov (Google, Amazon, Apple, ByteDance, Meta in Microsoft) mora od 6. marca letos svojim uporabnikom zagotoviti več svobode. Ob nakupu nove naprave ne morejo

SOLVIT

POMOČ POSAMEZNIKOM IN PODJETJEM ZNOTRAJ EVROPSKE UNIJE

SOLVIT (izpeljanka iz angleških besed solve it oziroma rešiti) je organizacija za pomoč podjetjem in posameznikom, kadar organ druge države Evropske unije (EU) krši njihove pravice. Slovenski center SOLVIT, ki ima sedež na Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport, je začel delovati 1. maja 2004, ob vstopu Republike Slovenije v EU.

Članstvo v EU ponuja bogat nabor priložnosti za poslovanje, bivanje, zaposlitev, potovanje ali študij. Ker pa lahko pri tem pride tudi do zapletov in ker se je v tuji državi težje znajti, so podjetjem in posameznikom v vseh državah EU na voljo centri SOLVIT, kamor se lahko obrnejo po pomoč. SOLVIT tako posreduje pri ministrstvih, davčnih upravah, centrih za socialno delo, policiji, zavodih za pokojninsko ali zdravstveno zavarovanje, javnih agencijah in drugih javnih organih druge države EU.

Celotna mreža SOLVIT vsako leto obravnava okoli 20.000 primerov pritožb in je pomemben pokazatelj težav, do katerih prihaja znotraj EU, njihove storitve pa so brezplačne.

Več informacij o rešitvah za težave pri uveljavljanju vaših pravic v EU najdete na njihovi spletni strani https://ec.europa.eu/solvit/index_sl.htm.

E. Z.

več privzeto vsiliti svoje programske opreme. Imeti morate možnost, da prednameščene aplikacije odstranite z enim samim klikom.

Preprosto popravilo okvarjenih izdelkov

Že več kot 20 let za vse izdelke in storitve, kupljene v EU, velja zakonsko jamstvo za skladnost. Ne glede na to, ali gre za videoigro ali naročnino na aplikacijo, je njihovo pravilno delovanje zagotovljeno vsaj dve leti.

Kaj če se naprava pokvari po dveh letih? Da bi podaljšali življenjsko dobo naprav, želi Evropa prisiliti podjetja, da proizvajajo trajne naprave, in spodbuditi potrošnike, da popravijo ali dajo popraviti svoje pokvarjene naprave. Zaradi tega so bili sprejeti novi standardi okoljsko primerne zasnove, ki jih morajo upoštevati proizvajalci, in pravica potrošnikov do popravila za nekatere kategorije naprav, kot so hladilniki, pralni stroji ali telefoni. V vsaki državi EU bo vzpostavljena brezplačna spletna platforma za iskanje pooblaščenega ali neodvisnega serviserja.

Takojšen prenos denarja v evroobmočju

Trenutno je za izvedbo prenosa v evroobmočju potreben en delovni dan. Od jeseni 2025 se bo ta čas skrajšal na 10 sekund, kar bo omogočilo skoraj takojšnje transakcije med pošiljateljem in prejemnikom. Pri tem prenosu ne bo treba plačati nobenih dodatnih stroškov.

EDINA ZEJNIČ

Dodatne informacije:

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

Enterprise Europe Network

T. 01 58 30 586 | een@ozs.si

www.ozs.si/tuji-trgi | <https://een.si>

<https://een.ec.europa.eu>

AKTUALNI POSLOVNI DOGODKI

Enterprise Europe Network letno organizira različne poslovne dogodke z namenom širjenja znanja in mreženja. Dogodki nudijo podjetjem nove poslovne priložnosti in promocijo podjetja ter širjenje znanja. V nadaljevanju so navedeni dogodki v tujini. Vsi aktualni dogodki so objavljeni na: <https://een.ec.europa.eu/events>.

• TAIWAN EXPO in EUROPE 2024 (10. do 12. junij, Berlin, Nemčija)

<https://een-matchmaking-2024-taiwan-expo.b2match.io/home>

Dogodek je posvečen zelenim in digitalnim priložnostim ter vključuje teme, kot so pametna ekomobilnost, pametno zdravstvo, pametno bivanje in krožno gospodarstvo. Namenjen je podjetjem, raziskovalnim institucijam in drugim organizacijam, ki iščejo poslovne partnerje v EU in na Tajvanu.

• AI ABEL 2024 (10. do 14. junij, Varšava, Poljska)

<https://aiabel2024.b2match.io/>

Dogodek je osredotočen na aplikacije umetne inteligence v poslovnem svetu in vsakdanjem življenju. Namenjen je podjetjem, raziskovalcem in strokovnjakom, ki želijo raziskati potencial AI rešitev za izboljšanje poslovnih procesov in vsakdanjega življenja.

• EU-SouthMed Matchmaking Event 2024 (11. do 13. junij, Frankfurt, Nemčija)

<https://eu-southmed-matchmaking-event-2024.b2match.io/>

Dogodek bo združil organizacije in mala ter srednje velika podjetja iz EU, držav Južnega Mediterana ter drugih držav udeleženk programa COSME. Namenjen je promociji sodelovanja na področjih zelenih tehnologij, digitalnih tehnologij in IKT, strojnega inženiringa ter proizvodnje, farmacije in biotehnologije.

• Enabling Progress: Industry 4.0 in Western Balkans 2024 (12. in 13. junij, Novi Sad, Srbija)

<https://4ir-in-wb.talkb2b.net/>

Dogodek je namenjen združevanju vladnih uradnikov, akademikov, podjetij ter mednarodnih donatorjev, z namenom spodbujanja digitalne transformacije in industrije 4.0 v regiji.

• Innovat&Match 2024 (26. in 27. junij, Bologna, Italija)

<https://innovatmatch-2024.b2match.io/>

Dogodek je namenjen pospeševanju inovacij in raziskovalnih partnerstev, s poudarkom na devetih temah, vključno z digitalno transformacijo, trajnostnim razvojem, zdravjem in urbanim gospodarstvom. Dogodek bo potekal tudi virtualno.

• Torino Fashion Match 2024 (29. junij do 1. julij, Torino, Italija)

<https://torino-fashion-match-2024.b2match.io/>

Dogodek je posvečen tekstilni, modni in kreativni industriji ter športnim oblačilom. Udeleženci bodo imeli priložnost za B2B srečanja, mreženje, predstavitve in delavnice, ter bodo lahko sodelovali na Torino Fashion Week 2024.

ŽIHER, D. O. O.

Odprli so najsodobnejši lesnopredelovalni center

V petek, 10. maja, popoldne je bil Ormož prizorišče pomembnega dogodka za slovensko lesno industrijo. S slavnostno otvoritvijo centra »Žiher les« je podjetje Žiher, d. o. o., postavilo nov mejnik v svoji 40-letni zgodovini uglednega podjetja, ki je predano inovacijam, trajnostnemu razvoju in zdaj tudi vrhunski obdelavi lesa.

Začetek obratovanja najsodobnejšega lesnopredelovalnega centra ne samo v Sloveniji, temveč tudi v tem delu Evrope, predstavlja za družinsko podjetje iz Moškanjcev, ustanovljeno leta 1983, ključen korak naprej v njihovi dolgoletni tradiciji. Pod vodstvom družine Žiher trenutno delujejo različne dejavnosti, kot so Žiher hiše, Žiher les, Žiher betoni, Žiher gramoz, Žiher goriva, Žiher parketi in gostinstvo Pri Žihru.

hodnost, hkrati pa potrjujemo našo zavezo k nadaljnjemu razvoju, trajnosti in inovacijam. Zahvaljujemo se vsem, ki ste bili, ste in še boste del naše skupne zgodbe in podpirate naša prizadevanja za boljši in zeleni jutri,« je dejal.

Ustanovitelj podjetja **Alojz Žiher** pa je v svojem govoru delil zgodbo o začetkih podjetja in njegovi neomajni volji, ki je bila podprta z nesebično podporo njegove žene Marije. Izrazil je ponos na to, da so njegovi otroci nadaljevali podjetniško vizijo. »Vizija družine Žiher se nadaljuje v rokah vseh vas, izjemnih ljudi, ki vodite uspešno podjetje in v njem delate. Z zaupanjem stojim tukaj, saj vem, da je prihodnost našega družinskega podjetja v najboljših rokah,« je poudaril ustanovitelj podjetja.

Od slovenskega hloda do slovenske hiše

Po uradnem delu odprtja centra Žiher les so imeli gostje prilžnost, da so si ogledali nove proizvodne zmogljivosti, kjer so lahko videli, kako se napredna tehnologija in

trajnostna filozofija podjetja združujeta v praksi. Obiskovalci so si ogledali žago z vrhunsko tehnologijo, razvito v sodelovanju s podjetjem Wravor, ter sušilnico in skladišče. V centru že nastajajo kakovostni lesni izdelki, kot so nosilci KVH in BSH, ki so ključne surovine za montažne hiše Žiher in modularne hiše SmartHouse. Dan se je zaključil z druženjem in pogostitvijo, kjer so gostje razpravljali o prihodnosti lesne industrije in trajnostnega razvoja.

Dogodek je bil pomemben mejnik ne samo za podjetje Žiher, d. o. o., temveč

Svečan prerez traku sta opravila direktor Marko Žiher in minister Han, ob boku vseh ostalih in družine, kar simbolizira nadaljnji razvoj in uspeh podjetja.

Tradicija, družinska sinergija in lokalna podpora

Direktor podjetja Žiher, d. o. o., **Marko Žiher** je ob odprtju novega centra izpostavil impresiven razvoj podjetja od začetka do vodilnega položaja v regiji, poudarjajoč družinsko sinergijo in zahvalo vsem, ki so prispevali k njegovemu uspehu. »Otvoritev lesnopredelovalnega centra Žiher les je dan, ko praznujemo preteklost, sedanjost in pri-

Ob tej priložnosti je podjetje prejelo tudi posebno priznanje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in jubilejno plaketo OOO Ptuj za 40 let delovanja.

za celotno slovensko lesnopredelovalno industrijo, ki si prizadeva za zeleno prihodnost. Kot simbol zavezanosti k trajnosti je vsak udeleženec prejel mlado drevo, ki simbolizira skupna prizadevanja za boljši jutri.

EVA MIHELIČ
ARHIV PODJETJA ŽIHER

Od vrhunske obdelave kovin do lastnega avtomobilskega podvozja

Uspeh družinskega podjetja CNC Borštnar d.o.o., ki letos praznuje 45 let svojega uspešnega delovanja, je plod poguma dveh generacij, ki sta se odločili, da stopita na samostojno pot in svoje znanje razvijata v uspešno podjetje ter vzgojo mlajših in oblikovanje ekipe sodelavcev, zaradi katerih se tudi za prihodnost nikoli ne bo treba bati.

Zgodbo s popoldansko obrtjo na stružnici, ki danes v spomin stoji pri vходу v podjetje, je pogumno začel oče **Drago Borštnar** in sprva izdeloval tehnološko bolj preproste izdelke, kot so vretena za krožne žage, dele za namakalne naprave in različne jermenice. Ves čas je stremel k razvoju in leta 1995 investiral v prvo CNC stružnico ter hkrati z njo začel zaposlovati tudi prve sodelavce. Iz obrti v garaži je s tem začelo rasti danes veliko in uspešno podjetje s kar 35 zaposlenimi, ki temelji na 45-letni tradiciji mehanske obdelave kovin.

V domačem podjetju se je takoj po končanem študiju strojništva zaposlil še sin **Marko Borštnar**, ki je z veliko novega znanja in poznavanjem sodobne tehnologije razvoj podjetja še dodatno pospešil ter leta 2011 z investicijo v prvi CNC rezkalni center močno razširil ponudbo storitev podjetja in možnosti obdelave kovin, danes pa podjetje kot prevzemnik in direktor uspešno vodi tudi v nadaljnji razvoj.

V podjetju je od leta 2016 zaposlena tudi hči **Mojca Borštnar**, ki opravlja dela na finančnem in kadrovskem področju, z lanskim letom pa se jim je pridružil še prokurist in tehnični direktor **Marko Kozmus**, ki je v ekipo doprinesel še več znanja in svežega elana.

Podjetje dela za avtomobilsko in kmetijsko industrijo, prisotni so v gradbeništvu, elektro industriji ter ladjedelništvu in letalstvu. Izdelujejo unikatne in serijske izdelke, vsi pa so vrhunske kakovosti in narejeni v skladu z vsemi sodobnimi zahtevami, k čemer jih zavezuje ISO standard ter lasten laboratorij kakovosti.

V podjetju se dobro zavedajo, da so ključ do uspeha kakovostni izdelki in da morajo ostati v koraku s časom, zato vsako leto intenzivno vlagajo v novo vrhunsko opremo. Njihov strojni park tako danes šteje devet najsodobnejših rezkalnih centrov, 22 CNC stružnic in tudi prvi robot.

Veliko vlagajo tudi v zaposlene, izvajajo številna interna in zunanja usposabljanja ter z nagrajevanjem skrbijo za zadovoljstvo kolektiva. Zavedajo se pomena mladih bodočih kadrov, zato omogočajo opravljanje obvezne šolske prakse, študentsko delo, podeljujejo kadrovske štipendije in plačujejo šolnine, vsako leto pa vrata na široko odprejo tudi informativnim obiskom učencev pred izbiro poklica.

Pomembna mejnika podjetja sta bila leta 2015 in 2019, ko so proizvodnjo preselili v novozgrajene in večje poslovne prostore v velikosti 700 m² in jih nato zaradi rasti povečali še za dodatnih 550 m². V moderno zasnovani proizvodnji imajo sedaj dovolj prostora

Marko Kozmus in Marko Borštnar ob promociji unikatnega avtomobilskega podvozja PG-RACING, ki so ga pod svojo blagovno znamko v celoti razvili sami (pg-racing.com).

za tehnološki razvoj, do leta 2030 pa imajo v načrtu postaviti še svoj razvojno-raziskovalni center odličnosti v velikost 4.000 m².

Maja so pripravili svoj prvi Dan odprtih vrat in številne goste popeljali na ogled proizvodnje, ob tem pa s ponosom premierno predstavili tudi svoj prvi lastni produkt unikatno kompletno avtomobilsko podvozje z možnostjo prilagoditev, ki so ga v celoti razvili sami in ga tržijo pod svojo lastno blagovno znamko PG-Racing, zanj pa so na razpisu Inovacije Posavje 2024 prejeli tudi srebrno priznanje Posavske gospodarske zbornice.

Za uspešno delo so nedavno prejeli certifikat Boniteta odličnosti - Platinasta odličnost, nominirani so bili za Dolenjsko-posavsko Gazelo leta 2022 ter prejeli Srebrno plaketo Občine Sevnica za uspeh in dosežke na področju podjetništva, številna priznanja pa so prejeli tudi od svoje matične stanovske organizacije OOO Sevnica, katere zvesti člani so že skoraj pol stoletja.

ANTON ŠIJANEC

Sedež podjetja CNC Borštnar v Tržišču.

MF MIZARSTVO FILIPIČ, MIRAN FILIPIČ, S. P., BABINCI

Vrhunski izdelki za najzahtevnejše

Ko gre za obrt, je naselje Babinci v občini Ljutomer zagotovo najbolj znano po mizarški dejavnosti družine Filipič. Zаметki segajo v leto 1877, ko je prvi mojster v majhni mizarški delavnici postal Jakob Nedl. Njegova hči Marija se je poročila z Nedlovim zadnjim vajencem Avgustom Filipičem, z njim pa se je, ko je leta 1937 opravil mojstrski izpit, začela dolgoletna neprekinjena obrtna pot Filipičevih.

Za prepoznavnost in nadaljnji razvoj sta s kakovostnimi storitvami v obdobju četrstoletnega poslovanja (1968–1993) poskrbela brata Ivan in Avgust Filipič – oba s pridobljenim nazivom mojstra, ki sta se še zlasti proslavila z opremljanjem notranjih prostorov v mnogih gostinsko-turističnih objektih takratne skupne države. Ivanov sin Miran se je takoj po končani srednji lesarski šoli zaposlil v domačem podjetju, po prezgodnji očetovi smrti pa se je odločil, da bo nadaljeval družinsko tradicijo Filipičeve mizarске obrti.

Za njim in njegovo številno ekipo strokovno usposobljenih delavcev so polna tri desetletja izjemnih dosežkov na domačem in tujih trgih. Z najsodobnejšo tehnologijo ustvarjajo kakovostno in stilsko dovršeno pohištvo za najzahtevnejše kupce. »Skozi vrsto let uspešnega delovanja smo pridobili veliko referenc na področju opremljanja bivalnih in poslovnih prostorov, gostinskih lokalov in športnih objektov. Konkurenčno pred-

nost našega podjetja v največji meri predstavlja vrhunska kakovost izdelkov in še zlasti naša prilagodljivost željam naročnikom,« z zadovoljstvom pripoveduje vodja obratovalnice Miran Filipič, ki je z uspešnim opravljenim mojstrskim izpitom (2003) nadaljeval tradicijo pridobitve mojstrskega spričevala svojih družinskih predhodnikov – pradedka, dedka, očeta in strica.

Po šestih letih dela v legendarni delavnici na domačiji Filipičevih v Babincih je Miran začel razmišljati o novih proizvodnih prostorih. Na lokaciji »čez cesto« so zgradili sodoben poslovni objekt s 4600 kvadratnimi metri površin, na katerih so skladišče, proizvodnja, lakirnica in sestavljalnica pohištva. Poseben del predstavljajo pisarne in prostori, namenjeni poslovnim dogodkom.

»Vsakozi smo usmerjeni v izdelavo kakovostnega pohištva za najbolj zahtevne stranke. Vsi izdelki so plod strokovnega znanja in dolgoletnih izkušenj, ki jih oblikuje vrhunska kakovost. Kakovost in dovršenost izdelkov je temeljno vodilo, zato sledimo najnovejšim trendom in najsodobnejši tehnologiji s področja našega delovanja,« zatrjuje Miran. Njihove specializirane storitve segajo na področje izdelave pohištva po meri za kuhinje, jedilnice, dnevne sobe in vrtno pohištvo. V Avstriji in na Hrvaškem pa so

Poslovni objekt podjetja MF Mizarstvo Filipič v Babincih.

se proslavili z izdelavo laboratorijskega pohištva.

Da so izjemno uspešni, potrjujejo prejeti visoki priznanji – zlati certifikat SQ – Slovenske kakovosti v letu 2007 in platinasto odličje za bonitetno oceno v letu 2019.

»Za dosego odličnih poslovnih rezultatov gre velika zasluga prav gotovo kadru, ki ga sestavlja 24 delavcev. So strokovno podkovani in usposobljeni za ustrezna dela in zaupane jim naloge, z vrhunskim znanjem tehnologov in z izurjenimi monterji v delavnici in na terenu. Verjamem, da so za svoje delo primereno nagrajeni, zanje pa vsaj enkrat letno pripravimo tudi druženje v obliki zabav in preživljanja prostega časa,« ne pozabi poudariti Miran Filipič, ki se že ozira v prihodnost. Posebnih skrbi nima, saj je v delovni proces že vrsto let vpet njegov sin Gregor, ki kot vodja trženja opravlja še funkcijo prokurista podjetja. Tudi dela in novih naročil nikoli ne zmanjka. Miran in Gregor Filipič trdita, da zato, ker pri njih ne gre za serijsko, ampak individualno proizvodnjo.

NIKO ŠOŠTARIČ

Druženje kolektiva ob fontani piva v Žalcu.

ŠTEVILLO, KI POVE KOLIKO KRAT JE MASA ATOMA EL. VEČJA OD MASE VODIK. ATOMA	KIDOR HITRO KAPITU- LURA	HIGRO- METER	FILMSKA IGRALKA SHERIDAN	BROJ GLAS	JEZERO NA FINSKEM, ENARE	OBČESTNI KANAL
ŠTERILENA POSODA ZA GOJENJE RIBIC						
PLAST., KI LEŽI POD PLASTIJO KAVINNE						
IZDELO- VALEC POLETNIH OBUVAL						
GRB, NIGLJAJ			NEKDANJI MARIBOR- SKI GIGANT	SOLNI- ZACUSKI ZLOD MORALA, ETIKA		
ČASTNIŠKI ČIN V SLOV. VOJSKI						
NAŠ SKLA- DATELJ (ALDO)					HIČI BRATA ALI SESTRE	KOVAR, SPLETNIK
GERMAN- SKO PLEWE						
BRIGA, SKUB			REŽISER IN GLAS- BENIK JEMERSČIČ			
ANTONI NOVAČANI JESENSKI MESEC		BESEDA PRED PRINIKOM	ENKRATNI VLOŽEK V PLAVŽ	RAZLIČNI ČRNI KRAJ NA KOROS- KEM		
REVUIA OBRITNIK	ŽENSKA, KI NAPIŠE SCENARIJ	PRIPADNIK PETE KOLONE	NIZ PI- SATELJ (MARCEL- LUS)	BIVŠI ŠNOLČ, SKAKALEC PREVC	GLAVNI VEZNIK	PRESI- VALEC MOSTIŠČA OCE
DIRKALNO KOLO (ZAMSON- SKO)						
ZELO TRDA SPOJNA ŽELEZA IN OGLJKA						
GOLJIV PLIN BAREZ BARVE IN VODJA				POZITIV- NA ELEK- TRODA PASKJA MOGA		
ZBOR DEJETIH PEVCEV					NAROČILO VNAPREJ PRITOK KONE V FRANCIJI	
URADNA LISTINA				NAPA- DALEC PREČ IDIL		
RODEČA MRAVLJA					FILO- ZOFIJA SALEČL	
IVANI LOTRIČ		KAR DOBRO ZASTOJ AFRISKA DRŽAVA			NEKD. PREDSENIK VLADE DR KONIGO (ANTOINE)	
BRKATE ROPARSKE RIBE				MEHAN. UCENJE TV VODI- TELJICA ŠRICA ROŠ	OTOK V JADRANU	IGOR DEKLEVA
KLADA ZA SEKANJE DRV					FRANC. IGRALKA (ISABELLE) EDVARD GRIEG	
RAST KALČKA						ESTETSKI VNEJE- VALEC IZLOŽB
JAPONSKA PLEVIŠKA RODEBNA, MINA- MOTO						NEKDANJIJA ŽENA JOŠIPA BROŽA

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitve računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - NOVO – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam **pošljite dokumente o vaši registrirani dejavnosti**.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **julijsko-avgustovski** Obrtnikovi borzi je **21. junija 2024**.

NAROČILO NA REVIO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- navadni pošti na naslov: OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

STROJI IN OPREMA

PRODAM STROJE IN NAPRAVE za izdelovanje gumijastih škornjev s filc podlogo. Informacije po tel. 031 640 538. Šifra oglasa: 24-02-002

PRODAM RAZNO GOSTINSKO opremo, 50 kosov - masivne klopi, mize, stoli, razni roštilji, zaradi zaprtja lokala. Informacije po tel. 040 688 777. Šifra oglasa: 24-02-003

COPIA BIRO d.o.o. - prodaja, servis in vzdrževanje Canon tiskalnih naprav: tiskalniki, multifunkcijske naprave, ploterji, produkcijske naprave in skenerji. Nudimo programske rešitve za centralizacijo tiskanja in dokumentni sistem. Informacije po tel. 01 242 58 14, e-pošta: prodaja@copia-biro.si, www.copia-biro.si. Šifra oglasa: 24-02-004

PRODAM OBRT za predelavo plastike, izdelavo pihane embalaže, platenk do 1,5 l iz PE. Prodaja se komplet proizvodnja z delom in naročili v obratovanju v okolici Ljubljane. Prodaja se tudi vsa ostala oprema: mlin, mešalec, kompresor, vilicar ter več različnih orodij za izdelavo platenk s 3 različnimi pihalkami Bekum, Kaimel, Magic. Informacije po tel. 031 880 298, e-pošta: gostilna.rok@siol.net. Šifra oglasa: 24-02-008

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilic: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmilna kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.

Cena samo 270 € brez DDV www.ika.si

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

VSE ZA HIDRAVLIKO, PNEVMATIKO IN INDUSTRIJO. Izdelava cevi po naročilu. Delavnica na terenu. Cevi za odsesavanje, hidravlične cevi, priključki, ventili, črpalke, priprave enote, akumulatorsko orodje, maziva, hitro in kvalitetno. Informacije po tel. 02 883 8690. Šifra oglasa: 24-02-005

PRODAMO ODLIČNO OHRANJENE hidravlične škarpje Jelšingrad MG 3100/635, letnik 1984. Več informacij po e-pošti: tomaz.puc@siol.net. Šifra oglasa: 24-02-006

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TESTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njokov ter strokovno montažo dobavljenih opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 24-02-001

OBRTNE STORITVE

FOTOGRAFSKE STORITVE - nudimo profesionalno izdelavo poslovnih portretov, produkcijskih fotografij in fotografiranje dogodkov. slikaj.se Uroš Abram s.p., PE Jesenice, Cesta železarjev 2, e-p: info@slikaj.se, tel. 051 660 419. Šifra oglasa: 24-03-001

NUDIMO: špedicijske storitve, logistiko, vulkanizirstvo za tovorna vozila, hidravlične cevi, avto klima. Informacije: Laptrans prevozi d.o.o., Veliki Gaber 109, 8213 Veliki Gaber, tel. 041 799 296. Šifra oglasa: 24-03-002

LASERSKI RAZREZ PLOČEVINE: nudimo različne storitve za obdelovanje kovin - razrez, krivljenje, varjenje, peskanje, prašno barvanje, hitra in natančna izdelava, enostavne in cenovno ugodne rešitve za vaš izdelek. Zagotovljena tehnična pomoč strankam.

Informacije po tel. 070 401 802, e-pošta: vesna@rehar.com Šifra oglasa: 24-03-003

PROFIServis d. o. o. - prodaja, servis, najem in vzdrževanje tiskalnikov, multifunkcijskih naprav, računalnikov, skenerjev. Reševanje podatkov iz SSD. Brother, Canon, HP, Epson, Asus, Lenovo, Dell, Acer ... Informacije po tel. 0590 42 800, e-pošta: prodaja@profiservis.si, www.profiservis.si Šifra oglasa: 24-03-004

PESKANJE kovinskih elementov, šasij, starodobnikov, konstrukcij, možnost lakiranja in razne obnove vozil, gradbenih in komunalnih strojev. Informacije po e-pošti: avtoservismilakar@gmail.com in tel. 051 636 083. Šifra oglasa: 24-03-005

UREJANJE VRTOV IN PARKOV! Nudimo celostno storitev na področju načrtovanja, zasaditve in vzdrževanja zelenih površin ter okolice. Povpraševanja in informacije: Terrapevt, d. o. o., Lipe 13, 1000 Ljubljana, tel. 041 373 604. Šifra oglasa: 24-03-006

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

**OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI**

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

NUDIMO VODNI RAZREZ različnih vrst materialov do debeline 120 mm, dobavo materiala in dostavo. Informacije po tel. 031 688 568, e-pošta: vojka.gresak@delta-t.si. Šifra oglasa: 24-03-007

NUDIMO RAZLIČNE STORITVE obdelovanja kovin: cevni laserski razrez, upogibanje pločevine, krivljenje cevi. Ponujamo rešitve, ki se popolnoma prilagodijo vašim projektom in zahtevam. Naša ekipa ima dolgoletne izkušnje in poglobljeno znanje na področju obdelave pločevine. Zagotovljena tehnična pomoč strankam. Informacije po tel. 031 205 290, e-pošta: mojca@timo.si. Šifra oglasa: 24-03-008

MATERIAL

KOLESA ZA TRANSPORTNE VOZIČKE: popolna izbira transportnih koles za vse namene: pohoščena, krom svetleča zaščita, Inox elektro polirani AISI 304, antistatika, temperaturno odporna kolesa (-70 stopinj C do +400 stopinj C) za pekarnice in kadalnice, kolesa z brezledno površino, kolesa za večje obremenitve in kolesa za čistilne stroje. Dodatni popust pri večjih količinah, kolesa so na zalogi (kratki dobavni roki) in brezplačna dostava na vaš naslov. Nudim svetovanje in pomoč pri izbiri. Informacije po tel. 040 990 011, Perko Jože in na www.kolesa.net Šifra oglasa: 24-01-001

PRAŠNE BARVE Iba Kimya za prašno lakiranje. Poliestri fasadne kvalitete, z Qualicoat/GSB certifikatom, gladka/groba struktura. Odlična kvaliteta in brezplačna dostava

• pleksi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

**PLEKSI OBLIKUJEMO
s svojim stilom**

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

v 1-2 dneh na vaš naslov. Več informacij na www.iba.com, e-pošta: ibakimya.slo@gmail.com, tel. 031 888 289. Šifra oglasa: 24-01-002

VSE IZ PLEXI STEKLA

► plošče, bloki, cevi, palice, profili, kroglice, kupole, ... ► mehanska in termična obdelava plexi stekla

T: +386 1 281 11 47
info@pecenko.com
www.pecenko.com

pečenko.

Registrirajte se na naši spletni strani
www.pigo.si

Čaka vas

DODATNIH 10 % POPUSTA

na vse artikle, ki niso v akciji!
V košarici uporabite kodo za popust in popust se bo odštel!

KODA ZA POPUST: OZS-10

POSLOVNE STORITVE

VRHUNSKA KULINARIKA, fine dining, čudovit ambient, catering pogostitve, poslovni in protokularni dogodki, možnosti seminarjev, poročna slava. Restavracija Nova Rajnigla, Rajnigla d. o. o., Preserje 9/a, 3314 Braslovce. Informacije po tel. 041 721 299.

Za vse člane Obrtno-podjetniške zbornice - 5 % popusta pri koriščenju storitev. Šifra oglasa: 24-04-002

DOBER OKUS ŠTEJE, domače pristno bučno olje pa je pika na i vsake izbrane jedi. Jeruzalem SAT - Štajersko prekmursko bučno olje Slovenija najdete v vseh večjih trgovinah ali v spletni trgovini: www.oljarne-jezuzalem.si, tel. 02 713 48 52. Izberite doživetje in praktično darilo, po katerem si vas bodo zapomnili. Šifra oglasa: 24-04-003

NAČRTOVANJE IN IZDELAVA TISKANIH VEZU in manjših elektronskih krmilij. Prilagodite rešitev vašemu unikatnemu izdelku ali projektu. Informacije po tel. 040 501 114, e-p: gkbotetic@gmail.com Šifra oglasa: 24-04-005

RAČUNOVODSKI SERVIS nudi strokovno opravljanje računovodskih storitev za podjetja in družbe. Prednosti: osebni pristop, odzivnost, ugodne cene, fleksibilen delovni čas. Preprosto pokličite po tel. 051 332 742, Natalija Geček s.p., Ramovševa 47, Ljubljana. Šifra oglasa: 24-04-001

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravnih zelišč. Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlajju: junij - 6., 7., 8., 9. in 10., delovni čas: delavnik od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje in prazniki od 8h - 13h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793. Šifra oglasa: 24-05-001

ZANESLJIVA DOBAVA INDUSTRIJSKIH KRP za čiščenje v proizvodnji, delavnicah, čistilnih in biro servisih ... Reciklirane krpe iz bombaža, trikoja in frotirja, embalarane po 10 kg. Naročila: BRA.IN.TRADE, Čepin s.p., e-pošta: info@2-bi.eu, tel. 041 694 653. Šifra oglasa: 24-05-002

PODJETJE BERTIS nudi paste za roke priznane proizvajalca MACO za odstranjevanje vseh vrst trdovratne umazanije kot so: olje, masti, katran, bitumen, silikon, lepilo, lak. Informacije in naročila na: www.bertisle-sce.si ali e-p: bertis.lesce@gmail.com Šifra oglasa: 24-05-003

NEPREMIČNINE

V ZALEDJU ISTRE prodam zazidljivo parcelo v izmeri 1.800 m². Informacije po tel. 040 688 777. Šifra oglasa: 24-07-001

RAZNO

BOSCH SERVIS v Ljubljani išče vestnega delavca za servisiranje gospodinskih aparatov na terenu. Željene izkušnje oz. izobrazba elektro smeri, izpit B kategorije, slovenski jezik. Prošnje z življenjepisom pošljite na: zaposlitev@skerjanc.si, tel. 041 380 100, Škerjanc Co. d.o.o. Šifra oglasa: 24-09-003

PRODAM TURISTIČNO AGENCIJO na Ptuj. Več informacij po tel. 041 662 504. Lijana Valentin, EUROPA PARTNER d. o. o. Šifra oglasa: 24-09-005

PRODAM PATENT za leseno miselno družabno igro za vse generacije »Slepi zajček na šahovskem polju«. Igra bistri možgane in plemeniti duha. Zainteresirani pokličite po tel.: 041 396 424, Jožef Borštnar. Šifra oglasa: 24-09-007

PRODAM DIGITALNI KLAVIR (Yamaha digital piano P - 515) z vso potrebno dokumentacijo in dodatnim, četrtem pedalom. Klavir je bil kupljen decembra 2018 in v uporabi le kratek čas. Cena: 1.250 €. Lokacija: Ljubljana Šiška. Informacije: mojhrast13@gmail.com, tel. 031 477 406. Šifra oglasa: 24-09-001

Nove ugodnosti – nove možnosti prihrankov!

"KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETIH
PARTNERJIH."

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Borza EEN

Šifro oglasa, ki vas zanima, nam pošljite na e-naslov: een@ozs.si. Oglasili se vam bomo s dodatnimi informacijami in nadaljnjimi navodili.

BELGIJA (TRBE20240516023): multinacionalna išče izdelke in tehnologije, ki uporabnikom omogočajo zdrav, miren in kakovosten spanec.

POLJSKA (BRPL20240513010): podjetje za recikliranje odpadkov išče dobavitelje rabljene elektronske in električne opreme.

DANSKA (BRDK20240508014): podjetje, ki prodaja otroško barefoot obutev, išče proizvajalca škornjev iz termalne gume.

DANSKA (BRDK20240507016): podjetje išče dobavitelje vertikalnih vetrnic.

IRSKA (BRIE20240416023): dobavitelj pripomočkov za zatiranje škodljivcev želi najti mednarodnega proizvajalca škatle z vabami za zatiranje glodavcev.

LATVIJA (TRLV20240516003): podjetje išče univerzo kot partnerja za soustvarjanje projekta ekološke transportne platforme Woodpecker.

NEMČIJA (BRDE20240507013): izumitelj mobilnega ležalnika za plažo išče proizvajalca.

ŠPANJA (RDRE20240522005): podjetje išče partnerje pri projektu EUROSARS na področju analitike in umetne inteligence podatkov, povezanih s trajnostno mobilnostjo.

ŠVEDSKA (BRSE20240516020): podjetje, ki ponuja lastno zasnovano opremo za nogometno vadbo, išče zanesljivega dobavitelja, ki bi izdeloval izdelke v skladu s specifikacijami podjetja.

ŠPANJA (RDRE20240523006): španska organizacija potrebuje različne partnerje za dokončanje konzorcija programa LIFE za ekološko obnovo sredozemske reke.

FRANCIJA (RDRFR20240516022): zagonsko podjetje išče partnerje, ki se med drugim ukvarjajo z nanofotoniko, za prihajajoča razpisa EIC Pathfinder Challenge in Transition.

FRANCIJA (RDRFR20240221067): francoski koordinator išče raziskovalne centre ali univerze, ki bi se pridružili konzorciju za razvoj prve vodikove polnilne postaje.

DANSKA (BRDK20240216015): trgovsko podjetje, ki se ukvarja s paletami, išče

proizvajalce paletnih okvirjev iz reciklirane plastike.

NIZOZEMSKA (BONL20230704022): ponudnik naprednih rešitev za čiščenje odpadne vode in nadzor vodnih tokov išče partnerje za skupno sodelovanje pri projektih.

ŠVIČA (TOCH20240212010): MSP ponuja avtomatizacijo analize podatkov, ki omogočajo vizualne preglede zaprtih prostorov ter odpravljajo tveganja za zdravje in varnost delavcev.

FRANCIJA (BRFR20240209028): podjetje išče podizvajalca na področju brizganja plastike iz vzhodne Evrope, ki bi zagotovil izdelavo enega od njihovih izdelkov.

FRANCIJA (BRFR20240221043): založnik išče storitve tiskanja na zahtevo v Evropi.

FRANCIJA (BOFR20240221020): podjetje, ki proizvaja generatorje brez električnega omrežja na baterijski pogon kot alternativo hrupnim generatorjem na plin, išče poslovne partnerje.

DANSKA (BODK20240222013): specializiran oblikovalski studio išče partnerje za sodelovanje pri svojih senzoričnih sobah za zdravstveni sektor.

ŠVEDSKA (BRSE20240220007): distributer izdelkov za nego las želi svojo proizvodnjo ekoloških izdelkov za nego las oddati izkušnemu proizvajalcu.

LUKSEMBURG (TRLU20240220021): luksemburška EdTech organizacija išče partnerstva za oblikovanje instrumentov za digitalno usposabljanje in razvoj tehnologije.

POLJSKA (BRPL20240221031): podjetje išče dobavitelja rastlinskih izvlečkov, polifenolov in aminokislin za industrijo prehranskih dopolnil.

ITALIJA (RDRI20240219074): MSP iz sektorja GreenTech išče partnerje s strokovnim znanjem na področju IT, AI/ML in solarne industrije.

FINSKA (BOFI20240219029): Globalni pospeševalni program na področju energije išče energetska vozlišča in grozde.

ITALIJA (RDRI20240216010): zagonsko podjetje išče strokovno znanje o velikih podatkih/oblaku za spletno aplikacijo za opazovanje Zemlje.

ŠPANJA (RDRE20240213001): koordinator projekta išče partnerje za projekt, katerega cilj je medijske strokovnjake oborožiti z orodji za boj proti dezinformacijam.

NEMČIJA (RDRDE20240222029): nemška univerza išče industrijske partnerje za razvoj hibridnega sistema gorivnih celic in baterij v novi kiloVolt zasnovi za povečanje ravni napetosti in izboljšanje učinkovitosti sistema.

AVSTRILIJA (BRAT20240305003): trgovsko podjetje išče proizvajalca steklenic in pokrovčkov za bučno olje.

LATVIJA (BRLV20240311002): kmetija iz Latvije išče dobavitelja bučnih semen.

POLJSKA (BOPL20240313006): podjetje, ki potrošnikom pomaga kupovati energijo neposredno iz obnovljivih virov energije, išče poslovne partnerje.

FINSKA (RDRFI20240301011): podjetje za razširjeno resničnost išče proizvajalce pohištva v Evropi, ki bi želel na razpisu za kaskadno financiranje naprednih tehnologij.

POLJSKA (BRPL20240306002): podjetje išče proizvajalca silikonskih papirjev za ločevanje. Proizvajalec mora ponujati izdelek z različnimi gramaturami, v listih in zvitihi.

FINSKA (BRFI20240215001): ladjedelnica išče nove podizvajalce in dobavitelje.

ŠVIČA (TOCH20240308005): podjetje, specializirano za ocenjevanje življenjskega cikla (LCA) in ogljičnega odtisa, išče partnerje za sodelovanje pri raziskovalnih in razvojnih projektih.

NEMČIJA (RDRDE20240314010): Mednarodna mreža na področju kvantne ekonomije išče strateške partnerje za predložitev predloga v okviru programa EIE StartUp.

ROMUNIJA (RDRRO20240314005): zagonsko podjetje išče partnerje EU razpis za izboljšanje zdravstvenega varstva s preventivno medicino.

POLJSKA (BRPL20240409001): veletrgovec iz avtomobilske industrije išče dobavitelje rezervnih delov in dodatne opreme za distribucijo na poljskem trgu.

BELGIJA (BRBE20240404003): podjetje, ki se ukvarja z montažo jeklenih konstrukcij za sončne elektrarne, išče evropskega proizvajalca pocinkanih vijakov za temelje.

TURČIJA (BTRR20240408025): distributersko podjetje, specializirano za farmacevtske izdelke, medicinsko kozmetiko in izdelke za osebno nego, išče dobavitelje in proizvajalce v EU.

FRANCIJA (BRFR20240409017): podjetje oblikuje in zloga polimerne cevi (polipropilen). Za dolgoročno partnerstvo išče proizvajalce in dobavitelje cevi velikih premerov in tankih cevi.

POLJSKA (BOPL20240410017): podjetje iz živilskega sektorja išče dobavitelje konzerviranega, zamrznjenega in suhega sadja ter zelenjave.

FRANCIJA (RDRFR20240411008): zagonsko podjetje je razvilo lastniške celične linije za bioprodukcijo, ki natančno nadzorujejo glikozilacijo. Podjetje išče partnerje za EIC Transition.

ITALIJA (BOIT20240411004): podjetje, ki je specializirano za izdelavo stolov in miz po naročilu, išče pohištvena podjetja za distribucijo in proizvajalce.

NEMČIJA (BRDE20240408015): Vodilni proizvajalec kotlov išče nove dobavitelje za izdelavo jeklenih konstrukcij in podestov iz jekla in aluminija za široko paleto aplikacij.

POLJSKA (BRPL20240404021): podjetje išče proizvajalce naravnih kozmetike za nego telesa in las (kreme, balzami, šamponi, balzami), da bi razširili ponudbo v stacionarnih salonih.

UKRAJINA (BOUA20240409015): podjetje, ki izdeluje modularne konstrukcije ter ima lastno tovarno za proizvodnjo pohištva, išče mednarodne partnerje za vstop na nove trge.

BELGIJA (BRBE20240410025): podjetje, ki prodaja kože za dekoracijo in trži tudi surove kože v svežem ali slanim stanju, išče nove dobavitelje kož v Evropi.

POLJSKA (BOPL20240410022): inženirsko podjetje išče partnerje, ki bi zanj pripravilo projektno dokumentacijo na področju industrijskih in sanitarnih projektov.

ROMUNIJA (TORO20240410015): podjetje išče razvojne partnerje za medicinski pripomoček na podlagi umetne inteligence, ki se uporablja na področju endoskopskega ultrazvoka.

BELGIJA (TOBE20240410010): podjetje, ki razvija in proizvaja večgorivni sistem za mikrokrmiljenje na osnovi mikroturbin in brezplamenskega izgorevanja, se želi pridružiti projektne konzorciju HORIZON konzorciju.

Poiščite novega poslovnega partnerja

Oglasi ponudb in povpraševanj iz tujine so brezplačno dostopni na <https://een.ec.europa.eu/partnering-opportunities> ali <https://een.si/> poslovnaborza/.

Oddajte brezplačni oglas (ponudbo/povpraševanje), ki bo viden v okviru mreže Enterprise Europe Network.

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

**Z vami na poti,
v službi in doma!**

Poiščite nas vsak mesec na prodajnih mestih ter dnevno spremljajte novice na
www.eTransport.si

Najдите nas na:
facebook

REVIJA ZA GRADBENIŠTVO, ARHITEKTURO IN MATERIALE

www.gradbenik.net

Zavarovanja za podjetja

Zavarovalnica Triglav nudi
poseben popust za imetnike
kartice **Mozaik podjetnih**.

triglav

Vse bo v redu.
triglav.si

